Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!

KOMMUNISTI

№ 1 (25) TAMMIKUU 1927

TOIMITUS:

K. Rovio Yrjö Sirolo
V. Ojanen J. A. Komu
Lauri Letonmäki
K. M. Evä

SISÄLTÖ

Kiinan vallankumouksen perspektiivit. Tov. I. Stalinin puhe.

Tyynen meren ristiriidat ja Kiina. Tov. Manuilskin puhe.

Kommunistipuolueiden lähimmät tehtävät. Tov. O. V. Kuusisen alustus (jatkoa).

Uuden aluejärjestelyn eli n.s. rajoneerauksen alkuvaiheet. J. A. Komu.

Suomen sotilaspoliittisista kysymyksistä. Toivo Antikainen.

Kapitalistinen vakaantuminen Suomessa. S.

Ilmestyy joka kuukauden puolivälissä

LENINGRAD
1927

SUOMENKIELISTÄ KIRJALLISUUTTA

Kustannusosuuskunta Kirjalta (os. Набережная Жореса, д. № 4, Ленинград ja гор. Петрозаводск, улица Ф. Энгельса, д. № 8 saatavana m.m. seuraavia julkaisuja:).

	Hinta.
Lenin: Valtio ja vallankumous (uusi tarkist. painos)	—: 75
» : Marx ja marxilaisuus	—: 18
» : Uskonnosta	—: 35
» : Naisen vapauttamisesta	—: 25
» : Nuorisosta	—: 45
Abeshaus ja Protasov: Puoluetiedon kirja. Oppikirja kaup. supistettuja puoluekouluja varten	2: 25
Wolfson: Yhteiskuntaoppi . . . nid. 2: 70, sid.	3: —
Jaroslavski: Poliittisen tiedon kirja maaseutua varten I osa	1: 55
» » » » : Sama II osa	1: 50
Wirganski: Nuorison poliittinen lukemisto	—: 75
Marx ja Engels: Kommunistinen Manifesti. Selityksillä varustanut Rjasanov	—: 60
XV Puoluekonferenssin alustuksia ja päätöksiä	—: 50
Tshugunov: Kyläneuvostojen työ	—: 65
Stalin: Lenin ja leninismi	—: 75
» : Leninismin kysymyksiin	—: 45
Jakovlev: Leninin elämä ja leninismi	—: 70
J. Latukka: Lenin suomalaisten muistelmissa	—: 35
A. Solenik: Neuvostorakenne	—: 80
Komu: Kumousvuosi	—: 30
NKP:n (b) säännöt	—: 20
Libedinski: Viikko (novelli)	—: 60
Béla Illés: Nikolai Shuhai (kertomus)	—: 45
Rikoslakien kokoelma	—: 75
Maalakien kokoelma	—: 65
Siviililakien kokoelma	1: 90
Metsälait	—: 20

Suuri valikoima poliittista kirjallisuutta, oppi- ja koulukirjoja

Kustannusosuuskunta Kirja

KOMMUNISTI

V. 1927 Tammikuu № 1 (25)

Kiinan vallankumouksen perspektiivit.

Tov. I. Stalinin puhe KI:n Tpk:n Kiinan komissiossa 30/XI—26.

Ennenkuin lähden kysymystä käsittelemään pidän tarpeellisena huomauttaa, että minulla ei ole Kiinan kysymyksestä tyhjentävää ainehistoa, joka olisi välttämätön täydellisen kuvan saamiseksi Kiinan vallankumouksesta. Olen sentähden pakotettu rajottumaan muutamiin yleisiin periaateluontoisiin huomautuksiin, jotka ovat suoranaisessa yhteydessä Kiinan vallankumouksen pääsuunnan kanssa. Minulla on toverien Petrovin ja Mifin teesit, tov. Tan Ping Shanin kaksi alustusta ja tov. Rafesin huomautukset Kiinan kysymyksestä. Kaikkien näiden asiakirjain uskon, huolimatta eduistaan sairastavan sitä suurta puutetta, että ne sivuuttavat koko joukon Kiinan vallankumouksen peruskysymyksiä. Ajattelen, että meidän on näihin puutteisiin kohdistettava huomiomme. Sentähden tulee esitykseni olemaan myöskin poleemista luonteeltaan.

1. Kiinan vallankumouksen luonne.

Lenin sanoi, että kiinalaisilla tulee pian olemaan 1905:nsä. Moni tovereista on ymmärtänyt tämän niin, että Kiinassa pitää tarkalleen toistua kaikki, mitä meillä Venäjällä tapahtui 1905. Tämä on väärin. Lenin ei ole suinkaan sanonut, että Kiinan vallankumous tulee olemaan kopio Venäjän 1905 vallankumouksesta. Lenin sanoi ainoastaan, että kiinalaisilla tulee olemaan 1905:nsä. Tämä merkitsee, että paitsi yhteisiä piirteitä 1905 vallankumouksen kanssa, tulee Kiinan vallankumouksella olemaan sitäpaitsi omat erikoiset ominaisuutensa, jotka tulevat painamaan erikoisen leimansa koko Kiinan vallankumoukseen.

Mitä ovat nämä ominaisuudet?

Ensimäinen ominaisuus on se, että Kiinan vallankumous samalla kun se on porvarillis-demokraattinen on myös kansallisvallankumouksellinen vapausliike, jonka kärki on tähdätty vieraiden maiden imperialisteja vastaan. Tämän kautta se ennen kaikkea eroaa Venäjän 1905 vallankumouksesta. Imperialismin mahti Kiinassa ei esiinny ainoastaan sen sotilasmahtina, vaan ennen kaikkea siinä, että teollisuuden päälangat Kiinassa, rautatiet, tehtaat, kaivokset, pankit jne. ovat vierasmaisten imperialistien käsissä. Tästä johtuu, että kysymys taistelusta vierasmaista imperialismia ja sen kiinalaisia agentteja vastaan tulee näyttelemään vallitsevaa osaa Kiinan vallankumouksessa. Ja juuri sen kautta kytkeytyy Kiinan vallankumous välittömästi yhteen kaikkien maiden proletaaristen vallankumousten kanssa imperialismia vastaan.

Tästä ominaisuudesta johtuu toinen Kiinan vallankumouksen ominaisuus, se että kansallinen suurporvaristo on perin heikko, että se on verrattomasti heikompi kuin Venäjän porvaristo v. 1905 aikoina. Se on kyllä ymmärrettävää. Kun vieraan imperialismin käsiin on keskitetty teollisuuden pääalojen johtolangat, täytyy kansallisen suurporvariston olla heikko ja kehittymätön. Tässä suhteessa on aivan oikea tov. Mifin huomautus Kiinan kansallisen porvariston heikkoudesta yhtenä Kiinan vallankumouksen luonteenomaisena tunnusmerkkinä. Mutta tästä johtuu, että alotteen ottajan ja ohjaajan osan Kiinan vallankumouksessa, Kiinan talonpoikaiston johtajan osan tulee välttämättömästi langeta Kiinan proletariaatin käsiin, joka on järjestyneempi ja aktiivisempi kuin Kiinan porvaristo

Kolmattakaan Kiinan vallankumouksen ominaisuutta ei saa väheksyä, sitä että Kiinan naapurimaana on ja kehittyy Neuvostoliitto, jonka kumoukselliset kokemukset ja apu helpottavat Kiinan proletariaatin taistelua imperialismia ja keskiaikaisen feodalismin jätteitä vastaan.

Nämä ovat perustavat ominaisuudet Kiinan vallankumouksessa, ne jotka määräävät sen luonteen ja sen suunnan.

2. Imperialismi ja imperialistinen interventsioni Kiinassa.

Esitettyjen teesien ensimäinen puute on siinä, että ne joko sivuuttavat tahi aliarvioivat kysymyksen imperialistisesta interventsionista Kiinassa. Jos hyvin lukee teesit, voisi luulla ettei Kiinassa tällä kertaa oikeastaan ole imperialistien interventsionia, vaan ainoastaan taistelu pohjoisen ja etelän välillä, toisen kenraaliryhmän taistelu toista kenraaliryhmää vastaan. Interventsionilla ollaan halukkaat ymmärtämään sellaista tilaa, jolloin ulkolaiset joukot on marssitettu Kiinan alueelle, ja jos tällaista ei tapahdu, ei ole myöskään interventsionia. Tämä on iso virhe. Interventsioni ei ole ainoastaan joukkojen marssittamista Kiinaan, eikä joukkojen marssittaminen Kiinaan ole edes interventsionin perustava erikoisuus. Kapitalistisissa maissa nykyään vallitsevan vallankumouksellisen tilanteen tähden, jolloin vierasmaisten joukkojen marssittaminen Kiinaan saattaisi aiheuttaa vastalauseita ja selkkauksia, on interventsionilla paljon joustavampi luonne ja peitetymmät muodot. Nykyisessä tilanteessa katsoo imperialismi edullisemmaksi toimia vallankumousta vastaan järjestämällä kansalaissotaa riippuvaisessa asemassa olevan maan sisällä, finansseeraamalla vastavallankumouksen voimia, moraalisesti ja taloudellisesti tukemalla kiinalaisia agenttejaan niiden taistellessa vallankumousta vastaan. Denikinin, Koltshakin, Judenitshin ja Wrangelin taistelua Venäjän vallankumousta vastaan pyrkivät imperialistit kuvaamaan yksinomaan maan sisäiseksi taisteluksi Mutta me kaikki tiesimme, emmekä ainoastaan me, vaan koko maailma tiesi, että näiden vastavallankumouksellisten kenraalien selän takana olivat Englannin, Amerikan, Ranskan ja Japanin imperialistit, joiden avutta niin vakava kansalaissota Venäjällä ei olisi ollut mahdollinen. Samoin on laita Kiinassa. Wu Pei Fun ja Sun Tshuan Fangin, Tshan Tso Linin ja Tshang Tsun Tshanin taistelu vallankumousta vastaan Kiinassa olisi aivan mahdoton, jos eivät kaikkien maiden imperialistit olisi näitä vastavallankumouksellisia kenraaleja innostamassa, jos ne eivät olisi niitä varustaneet rahoilla, aseilla, ohjaajilla, »neuvonantajilla» jne. Missä on Kantonin joukkojen voima? Siinä, että niitä elähdyttää aate Kiinan vapauttamisesta imperialismin ikeen alta ja että he hankkivat vapauden Kiinalle. Missä on vastavallankumouksellisten kenraalien voima Kiinassa? Siinä, että niiden takana on kaikkien maiden imperialistit, jotka omistavat Kiinassa monia rautateitä, konsessioneja, pankkeja ja kauppahuoneita. Senvuoksi ei ole kysymys ainoastaan eikä niin paljon siitä, marssitetaanko maahan vierasmaisia sotajoukkoja, vaan kysymys on siitä avustuksesta, jota kaikkien maiden imperialistit antavat Kiinan vastavallankumoukselle. Interventsioni vierailla voimilla — siinä nyt imperialistisen interventsionin ydin.

Siitä syystä onkin imperialistinen interventsioni Kiinassa epäämätön tosiasia, jota vastaan Kiinan kumousliike on myöskin kaikkensa kohdistanut.

Sentähden se joka kiertää tahi aliarvioi tämän tosiasian, imperialistisen interventsionin Kiinassa, se kiertää ja aliarvioi pääasian, perustavan.

Sanotaan japanilaisten imperialistien osottavan jonkinlaisia »suosion merkkejä» kanttonilaisia ja yleensä Kiinan vallankumousta kohtaan. Sanotaan etteivät Amerikan imperialistit jää tässä suhteessa jälkeen japanilaisista. Tämä on itsepetosta, toverit. Täytyy ymmärtää erottaa imperialistien, niin japanilais-amerikalaistenkin imperialistien poliittinen olemus sen maskeerauksen alta. Lenin tapasi sanoa, että vallankumouksellisia on hyvin vaikea saada lannistettua selkäsaunalla ja nyrkeillä, jota vastoin ne on usein helppo saada lannistettua hyväilyllä. Tätä tov. Leninin lausumaa to-

tuutta ei saa milloinkaan unohtaa, toverit. Joka tapauksessa on selvää että japanilais-amerikalaiset kapitalistit ovat tämän totuuden aika hyvin ymmärtäneet. Sentähden on vakavasti erotettava kantonilaisille osotettu ystävällisyys ja kohteliaisuus siitä tosiasiasta, että imperialistit, jotka anteliaimmin ystävyyttä ympärilleen jakavat, pitävät tiukimmin kiinni konsessioneistaan ja rautateistään Kiinassa, eivät millään hinnalla suostu niistä »vapautumaan».

3. Vallankumouksellinen armeija Kiinassa.

Toinen huomautus esitettyjen teesien yhteydessä koskee vallankumouksellista armeijaa Kiinassa. Kysymys armeijasta on teeseissä kierretty tahi aliarvioitu. Tässä on niiden toinen puute. Kantonilaisten etenemistä pohjoiseen ei tavallisesti pidetä Kiinan vallankumouksen etenemisenä, vaan kantonilaisten kenraalien taisteluna Wu Pei Fua ja Sun Tshuan Fangia vastaan, toisten kenraalien taisteluna kunniasijasta toisiin verraten. Se on hyvin syvä virhe, toverit. Vallankumouksellinen armeija muodostaa tärkeimmän tekijän Kiinan työläisten ja talonpoikain taistelussa vapautuksensa puolesta. Näinköhän oli sattuma se, että asema Kiinassa arvioitiin tänä vuonna touko—kesäkuussa taantumuksellisten valtakaudeksi, joka alkoi Feng Yu Hsiangin armeijan tappion jälkeen, ja taas kesällä tänä vuonna riitti se, että Kantonin voitokkaat joukot etenivät pohjoiseen ja valloittivat Hupen, jotta kuva perusteellisesti muuttui vallankumoukselle edulliseksi? Ei, se ei ollut sattumaa. Sillä Kantonin armeijan eteneminen pohjoista kohden merkitsi iskua imperialismille, iskua imperialismin agentteja vastaan Kiinassa, se merkitsi kokoontumisvapautta, lakkovapautta, painovapautta ja järjestymisvapautta kaikille kumouksellisille aineksille Kiinassa ja etenkin työläisille. Tässä on vallankumouksellisen armeijan erikoisuus ja sen tärkein merkitys Kiinassa.

Aikaisemmin XVIII ja XIX vuosisadoilla alkoivat vallankumoukset tavallisesti niin, että kansa nousi enimmäkseen aseettomana tahi huonosti aseistettuna, hyökkäsi vanhan hallituksen armeijaa vastaan, sen pyrkimys oli joko hajoittaa tämä armeija tahi voittaa siitä ainakin osa puolelleen. Tämä oli entisaikain kumouksellisten purkausten tyypillinen muoto. Niin kävi meillä Venäjällä v. 1905. Kiinassa ovat asiat menneet toisin. Kiinassa ei aseistamaton kansa seiso maansa hallituksen joukkoja vastassa, vaan aseistettu kansa vallankumouksellisen armeijan muodossa. Kiinassa taistelee aseistettu vallankumous aseistettua vastavallankumousta vastaan . Tämä on yksi Kiinan vallankumouksen erikoisuuksista ja yksi sen eduista. Tässä on myös vallankumouksellisen armeijan erikoinen merkitys Kiinassa.

Tämän tähden on vallankumouksellisen armeijan väheksyminen esillä olevien teesien sietämätön puute.

Tästä seuraa, että Kiinan kommunistien pitää kiinnittää erikoista huomiota työhön armeijassa.

Ensinnäkin tulee Kiinan kommunistien kaikin keinoin vahvistaa poliittista työtä armeijassa, jotta armeijasta tulisi Kiinan vallankumousaatteen todellinen ja esimerkillinen eteenpäin viejä. Tämä on välttämätöntä erikoisesti sentähden, kun kantonilaisiin liittyy kaikenlaisia kenraaleja, joilla ei ole mitään yhteistä Kuo Min Tangin kanssa, liittyy kantonilaisiin, jotka ovat Kiinan kansan vihollisia murskaava voima, kenraaleja, jotka samalla kun liittyvät kantonilaisiin, tuovat hajaannusta armeijaan. Tällaisten liittolaisten neutralisoiminen tahi niiden muuttaminen todellisiksi Kuo Min Tangin kannattajiksi voidaan saada aikaan ainoastaan vahvistamalla poliittista työtä armeijassa ja järjestämällä niitä varten vallankumouksellinen kontrolli. Ilman tätä voi armeija joutua perin vaikeaan tilaan.

Toiseksi tulee Kiinan vallankumouksellisten, myöskin kommunistien, ryhtyä tarmolla tutkimaan sota-asioita; he eivät saa katsella sotalaitosta jonain toisarvoisena asiana, sillä sotalaitos muodostuu nyt Kiinan vallankumouksen tärkeimmäksi tekijäksi. Kiinan vallankumouksellisten, siis myös kommunistien tulee tutkia sota-asioita voidakseen vähitellen

1*

päästä eteenpäin ja täyttää erinäisiä johtavia paikkoja Kiinan kumouksellisessa armeijassa. Tässä on tae siitä, että Kiinan vallankumouksellinen armeija kulkee oikeata tietä, suoraan päämäärään. Ilman tätä eivät horjahtelut armeijassa ole vältettävissä.

Tällaiset ovat Kiinan kommunistisen puolueen tehtävät kysymyksessä vallankumouksellisesta armeijasta.

4. Kiinan tulevan vallan luonne.

Kolmas huomautus koskee kysymystä tulevan vallankumouksellisen vallan luonteesta Kiinassa, mikä teeseissä on jätetty huomioon ottamatta tahi ei ole otettu kyllin huomioon. Tov. Mif on teeseissään tullut hyvin lähelle tätä kysymystä ja se on hänen ansionsa. Mutta päästyään aivan lähelle hän on säikähtänyt jotain ja jättänyt viemättä asiaa päähän asti. Tov. Mif ajattelee, että tuleva kumouksellinen valta Kiinassa tulee olemaan kumouksellisen pikkuporvariston valtaa proletariaatin johtamana. Mitä tämä merkitsee? Menshevikit ja eserrät olivat myös v. 1917 vallankumouksen aikoina pikkuporvarillisia puolueita ja vississä määrin vallankumouksellisia. Tarkoittaako tämä sitä, että tuleva vallankumouksellinen valta Kiinassa tulee olemaan eserräläis-menshevististä valtaa? Ei, sitä se ei tarkoita. Miksi ei? Siksi että eserräläis-menshevistinen valta oli imperialistinen valta, jota vastoin tuleva vallankumouksellinen valta Kiinassa ei voi olla muu kuin anti-imperialistinen valta. Siinä on iso ero. MacDonaldin hallitus oli myös »työväen» hallitus, mutta se oli samalla imperialistinen, sillä sen perustana oli Englannin imperialistisen vallan säilyttäminen sanokaamme Intiassa ja Egyptissä. Tulevalla vallankumouksellisella vallalla Kiinassa tulee MacDonaldin hallitukseen verraten olemaan se etu, että se tulee olemaan anti-imperialistinen valta. Tämä ei johdu ainoastaan kantonilaisen vallan, Kiinan tulevan vallankumouksellisen vallan idun, porvarillis-demokraattisesta luonteesta, vaan se johtuu ennen kaikkea siitä, että tämä valta on anti-imperialistinen valta eikä muuta voi olla, että jokainen tämän vallan eteneminen on isku maailman imperialismia vastaan, ja siis isku maailman vallankumouksen hyväksi.

Lenin oli oikeassa kun hän sanoi, että kun kansallinen vapausliike aikaisemmin, ennen maailman vallankumouskauden alkamista, oli osa yleisestä demokraattisesta liikkeestä, niin nyt neuvostovallankumouksen voiton jälkeen Venäjällä ja maailmanvallankumouksen ajanjakson alettua kansallinen vapausliike on osa proletaarisesta vallankumouksesta.

Tätä erikoisuutta ei tov. Mif ollut ottanut huomioon.

Ajattelen, että Kiinan tuleva vallankumouksellinen valta tulee luonteensa puolesta muistuttamaan sitä valtaa, josta meillä puhuttiin v. 1905, t.s. proletariaatin ja talonpoikaiston diktatuuria, mutta sillä eroituksella sentään että se tulee olemaan pääasiassa anti-imperialistinen valta. Se tulee olemaan ylimenovalta ei-kapitalistiseen eli tarkemmin sanoen Kiinan sosialistiseen kehitykseen.

Tällaiseen suuntaan pitäisi vallankumouksen Kiinassa kehittyä.

Tätä vallankumouksen kehityksen tietä helpottaa kolme seikkaa: ensinnäkin se, että Kiinan vallankumouksen kärki on tähdätty imperialisteja ja niiden agentteja vastaan Kiinassa;

toiseksi se, että kansallinen suurporvaristo Kiinassa on heikko, heikompi kuin Venäjällä v. 1905 aikana, mikä helpottaa proletariaatin hegemoniaa, proletaarisen puolueen johtotyötä Kiinan talonpoikaisten suhteen;

kolmanneksi se, että Kiinan vallankumous kehittyy oloissa, jolloin sillä on mahdollisuus käyttää Venäjän voitokkaan vallankumouksen apua ja kokemuksia.

Viekö tämä tie varmasti ja ehdottomasti voittoon, se riippuu monista seikoista. Kaikessa tapauksessa on selvää, että taistelu Kiinan vallankumouksen tämän kehitystien puolesta on Kiinan kommunistien päätehtävä.

Tästä johtuu Kiinan kommunistien tehtävä kysymyksessä suhtaantumisesta Kuo Min Tangiin ja tulevaan vallankumoukselliseen valtaan. Jutellaan, että Kiinan kommunistien on erottava Kuo Min Tangista. Se on tuhmuutta, toverit. Kiinan kommunistien eroaminen

Kuo Min Tangista olisi iso virhe. Koko Kiinan vallankumouksen kulku, sen luonne ja sen perspektiivit puhuvat epäilemättä sen puolesta, että Kiinan kommunistien pitää pysyä Kuo Min Tangissa ja vahvistaa siellä työtään. Voivatko Kiinan kommunistit ottaa osaa tulevaan vallankumoukselliseen valtaan? Ne eivät ainoastaan voi, vaan niiden täytyy. Vallankumouksen kulku Kiinassa, sen luonne ja perspektiivit puhuvat kaunopuheista kieltä sen puolesta, että Kiinan kommunistipuolueen pitää olla osallisena Kiinan tulevassa vallassa. Siinä on yksi välttämätön tae siitä että Kiinan proletariaatin hegemonia tulee todeksi ja täydelliseksi.

5. Talonpoikaiskysymys Kiinassa.

Neljäs huomautus koskee kysymystä Kiinan talonpoikaistosta. Tov. Mif ajattelee, että heti pitää antaa tunnussana neuvostojen perustamisesta maaseudulle. Minä ajattelen, että tämä on virhe. Tov. Mif pitää liikaa hoppua. Ei saa perustaa neuvostoja maaseudulle sivuuttamalla teollisuuskeskukset Kiinassa. Kysymys neuvostojen järjestämisestä teollisuuskeskuksiin ei ole vielä päiväjärjestyksessä. Sitä paitsi on otettava huomioon, että neuvostoja ei saa käsitellä muutoin kuin yhteydessä vallitsevan tilanteen kanssa. Neuvostoja, tässä tapauksessa talonpoikaisneuvostoja voitaisiin järjestää ainoastaan siinä tapauksessa, jos Kiina olisi elämässä talonpoikaisliikkeen korkeimman nousun aikaa, liikkeen joka murskaa vanhaa ja luo uutta valtaa, edellyttäen että Kiinan teollisuuskeskukset ovat jo murtaneet padon ja siirtyneet neuvostovallan muodostamiskauteen. Voidaanko sanoa että Kiinan talonpoikaisto ja Kiinan vallankumous yleensä ovat jo siirtyneet tähän kauteen? Ei, ei voida. Neuvostoista puhuminen on sentähden kehityksen edelle menemistä. Nyt ei senvuoksi saa asettaa kysymystä neuvostoista, vaan talonpoikaiskomiteain muodostamisesta. Tarkoitan sellaisia talonpojista valittuja komiteoita, jotka pystyisivät formuleeraamaan talonpoikaiston perusvaatimukset ja ryhtymään kaikkiin toimenpiteisiin, jotta päästäisiin vallankumouksellista tietä toteuttamaan näitä vaatimuksia. Näiden talonpoikaiskomiteoiden tulee muodostua keskiöiksi, joiden ympärillä vallankumouksen voimat maaseudulla pääsevät valloilleen.

Tiedän että kuomintangilaisten keskuudessa, jopa Kiinan kommunistienkin keskuudessa on ihmisiä, jotka eivät pidä mahdollisena vallankumouksen päästämistä valloilleen maaseudulla, peläten että talonpoikaiston vetäminen mukaan vallankumoukseen rikkoo yhtenäisen imperialismin vastaisen rintaman. Tämä on suuri erehdys, toverit. Anti-imperialistinen rintama Kiinassa tulee sitä lujemmaksi ja voimakkaammaksi, mitä pikemmin ja perusteellisemmin Kiinan talonpoikaisto tulee kierretyksi vallankumoukseen. Teesien tekijät, erikoisesti tov. Tan Ping Shan ja tov. Rafes ovat aivan oikeassa kun he väittävät, että talonpoikaiston muutamien kypsyneimpien vaatimusten välitön täyttäminen on Kiinan vallankumouksen voiton ehto. Ajattelen että on aika muuttaa se inertsia, jatkuvaisuus, ja se »puolueettomuus» talonpoikaistoon nähden, jota on havaittavissa Kuo Min Tangin vissien aineksien toiminnassa. Ajattelen että niin Kiinan kommunistisen puolueen kuin Kuo Min Tangin ja siis kantonilaisen vallankin on viipymättä siirryttävä sanoista tekoihin ja nyt juuri asetettava kysymys talonpoikaiston tärkeimpien elinvaatimusten tyydyttämisestä. Mitkä perspektiivit siinä aukenevat ja mihin asti voidaan ja täytyy mennä, se riippuu vallankumouksen kulusta. Luulen että loppujen lopuksi on mentävä maan kansallistuttamiseen. Missään tapauksessa emme voi luopua sellaisesta tunnuksesta kuin maan kansallistuttaminen.

Mitkä ovat ne tiet ja polut, joita Kiinan vallankumouksellisten täytyy kulkea mobilisoidakseen Kiinan monimiljoonaiset talonpoikaisjoukot vallankumouksen puolelle?

Ajattelen että nykyisessä tilanteessa voidaan puhua vain kolmesta tiestä.

Ensimäinen tie on talonpoikaiskomiteain valitseminen ja Kiinan vallankumouksellisten tunkeutuminen näihin komiteoihin vaikuttaakseen talonpoikaistoon. (Ääni: Entä talonpoikain liitot?)

Luulen, että talonpoikain liitot tulevat ryhmittymään talonpoikaiskomiteain ympärille tahi talonpoikain liitot muuttuvat talonpoikaiskomiteoiksi, joilla on jonkunlaista valtaa, mikä on välttämätön talonpoikaiston vaatimusten läpi viemiseksi. Tästä tiestä puhuin jo ylempänä. Tämä tie ei ole riittävä. Olisi naurettavaa luulla, että Kiinassa on riittävästi vallankumouksellisia tätä työtä varten. Kiinassa on 400 miljoonaa asukasta. Siitä noin 350 miljoonaa kiinalaista. Näistä noin 9/10 osaa talonpoikaistoa. Luulla, että jokunen kymmenen tuhatta vallankumouksellista voisi ammentaa tyhjäksi tämän talonpoikaiston valtameren — se olisi sekapäisyyttä. Siksi on etsittävä vielä muita teitä.

Toinen tie on talonpoikaistoon vaikuttaminen uuden kansallisvallankumouksellisen vallan aparaatin kautta. On epäilemätöntä että uusiin vapautettuihin maakuntiin muodostuu uusi valta kantonilaiseen malliin. On selvää että jos tämä valta ja sen aparaatti tahtovat todella viedä vallankumousta eteenpäin, on talonpoikaiston kipeimpiä tarpeita ryhdyttävä tyydyttämään. Kommunistien tehtävä ja vallankumouksellisten tehtävä yleensä on päästä sisään uuden vallan koneistoon, lähentää tätä koneistoa talonpoikaisjoukkoihin ja auttaa talonpoikaisjoukkoja tyydyttämään tämän aparaatin kautta kipeimmät tarpeensa joko ottamalla maat kartanoherroilta tahi maanvuokrahuojennusten kautta — riippuen olosuhteista.

Kolmas tie on talonpoikaistoon vaikuttaminen kumouksellisen armeijan kautta. Olen jo puhunut tästä vallankumouksellisen armeijan erittäin tärkeästä merkityksestä Kiinan vallankumouksessa. Kiinan vallankumouksellinen armeija muodostaa sen voiman, joka ensimäisenä tunkeutuu uusiin maakuntiin, ensimäisenä kulkee itse talonpoikaisjoukkojen keskellä, ja jonka mukaan talonpoikaisto ennen kaikkea muodostaa käsityksensä uudesta vallasta, sen hyvistä tahi huonoista puolista. Kumouksellisen armeijan käyttäytymisestä, sen suhtautumisesta talonpoikaistoon ja tilanherroihin, sen valmiudesta antamaan apua talonpoikaistolle — siitä riippuu ensi kädessä talonpoikaiston suhtaantuminen uuteen valtaan, Kuo Min Tangiin ja Kiinan vallankumoukseen yleensä. Kun pidämme mielessämme, että Kiinan vallankumoukselliseen armeijaan on tunkeutunut paljon epäiltäviä aineksia ja että nämä ainekset voivat armeijan fysionomian muuttaa huonommaksi, niin voimme ymmärtää kuinka suuri merkitys on armeijan poliittisella fysionomialla ja niin sanoaksemme sen talonpoikaispolitiikalla talonpokaiston silmissä. Sentähden täytyy kommunistien ja yleensä Kiinan vallankumouksellisten ryhtyä kaikkiin toimenpiteisiin neutralisoidakseen talonpoikaistolle vihamieliset ainekset armeijassa, säilyttääkseen armeijassa sen vallankumouksellisen hengen ja johtaakseen asiat niin, että armeija auttaa talonpoikaistoa ja nostattaa sen vallankumoukseen. Sanotaan että vallankumouksellinen armeija Kiinassa otetaan vastaan avosylin, mutta sitten kun armeija on majottunut tulee jonkunlainen pettymyksen tunne. Samoin tapahtui meilläkin Neuvostoliitossa kansalaissodan aikana. Se on selvitettävissä siten, että armeija vapautettuaan uuden maakunnan ja majotuttuaan siihen on pakotettu tavalla tahi toisella hankkimaan elantonsa ympäristön väestön kustannuksella. Meille neuvostovallankumouksellisille onnistui tavallisesti hyvittää tämä miinus siten, että yritimme armeijan kautta auttaa talonpoikaistoa kartanoherroja vastaan. On välttämätöntä että kiinalaiset kumoukselliset myöskin oppivat hyvittämään nämä miinukset ajamalla oikeata talonpoikaispolitiikkaa armeijan kautta.

Tällaiset ovat ne tiet ja ne otteet, joiden avulla oikean talonpoikaispolitiikan ajaminen Kiinassa on mahdollinen.

6. Proletariaatti ja proletariaatin hegemonia Kiinassa.

Viides huomautus koskee kysymystä Kiinan proletariaatista. Ajattelen, että teeseissä ei ole riittävästi alleviivattu Kiinan työväenluokan tehtävää ja merkitystä. Tov. Rafes kysyy: Keihin on Kiinan kommunistien nojattava — Kuo Min Tangin vasemmistoon vai keskustaan? Merkillinen kysymys. Ajattelen, että Kii-

nan kommunistien on nojattava proletariaattiin ja orienteerattava Kiinan vapausliikkeen toimitsijat vallankumoukseen. Vasta sitten tulee kysymys asetetuksi oikein. Tiedän, että kiinalaisten kommunistien keskuudessa on tovereita, jotka eivät pidä suotavana työväen lakkoja aineellisen ja oikeudellisen asemansa parantamiseksi ja houkuttelevat työväkeä luopumaan lakoista. Se on suuri virhe, toverit. Tämä on erittäin vakavaa Kiinan proletariaatin tehtävän ja ominaispainon aliarviointia. Se on välttämättömästi teeseihin merkittävä kielteisenä ilmiönä. Olisi suuri virhe, jos Kiinan kommunistit eivät käyttäisi nykyistä tilannetta auttaakseen työläisiä parantamaan taloudellista ja oikeudellista asemaansa vaikkapa lakkojen avulla. Mitä varten on sitten vallankumous Kiinassa! Proletariaatti, jonka poikia imperialismin agentit lakkojen aikana pieksävät ja kiduttavat, ei voi olla hegemoni. Tämä keski-aikainen paha on murrettava mihin hintaan tahansa, jotta Kiinan proletaarien keskuudessa saataisiin kohotetuksi oman voiman tunto, jotta heistä tulisi kelvollisia hegemoniksi vallankumouksessa. Ilman tätä ei ole ajateltavissa kumouksen voitto Kiinassa. Senvuoksi pitää Kiinan työväenluokan taloudellisten ja oikeudellisten vaatimusten, jotka tähtäävät sen aseman vakavaan parantamiseen, saada oikeutettu paikkansa teeseissä.

7. Kysymys nuorisosta Kiinassa.

Kuudes huomautus koskee kysymystä Kiinan nuorisosta. Ihmeellistä että tätä kysymystä ei ole otettu teeseihin. Kysymyksellä nuorisosta on nyt kuitenkin erikoisen tärkeä merkitys Kiinassa. Tov. Tan Ping Shan koskettelee alustuksessaan tätä kysymystä, mutta valitettavasti ei kyllin korostetusti. Kysymyksellä nuorisosta on tällä kertaa Kiinassa ensiluokkainen merkitys. Opiskeleva nuoriso (kumoukselliset ylioppilaat), työläisnuoriso, talonpoikaisnuoriso — nämä kaikki ovat sellainen voima, joka voisi ajaa vallankumousta jättiläisaskelin eteenpäin, jos nuoriso saatettaisiin Kuo Min Tangin ideologisen ja poliittisen vaikutuksen alle. On muistettava, ettei kukaan niin syvästi ja elävästi tunne imperialismin painoa eikä kukaan niin terävästi ja kipeästi taistelun välttämättömyyttä sortoa vastaan kuin nuoriso. Tämä seikka on Kiinan kommunistisen puolueen ja Kiinan vallankumouksellisten joka tapauksessa otettava huomioon vahvistaakseen kaikin puolin työtä nuorison keskuudessa. Nuorison on saatava paikkansa teeseissä Kiinan kysymyksestä.

8. Eräitä loppupäätelmiä.

Haluan erikoisesti merkitä kaksi loppupäätelmää — taistelussa imperialismia vastaan ja talonpoikaiskysymyksessä.

Epäilemättä ei Kiinan kommunistinen puolue voi rajottua vaatimaan etuoikeussopimusten kumoamista. Tämän vaatimuksen puolella on sellainenkin vastavallankumouksellinen kuin Tshan Suen Lyan. On ilmeistä että Kiinan kommunistisen puolueen on mentävä pitemmälle. On asetettava perspektiiviin kysymys rautateiden kansallistuttamisesta. Se on välttämätöntä ja sitä kohden on asiat ohjattava. Edelleen on pidettävä perspektiivissä tärkeimpien tehtaiden kansallistuttaminen. Siinä nousee ennen kaikkea kysymys niiden yritysten kansallistuttamisesta, joiden omistajat ovat kunnostautuneet Kiinan kansan edessä joko erikoisen vihamielisellä tai agressiivisella esiintymisellä.

Sitten talonpoikaiskysymystä on vietävä eteenpäin, sitomalla se Kiinan vallankumouksen perspektiiveihin. Ajattelen että lopuksi on asetettava kysymys maiden kansallistuttamisesta.

Kaikki muu on itsestänsä ymmärrettävää.

Tyynen meren ristiriidat ja Kiina.

Tov. Manuilskin puhe Kominternin Tpk:n VII:nnessä laajennetussa täysistunnossa.

Tyynen meren probleemin merkitys.

Haluaisin kiinnittää Kominternin huomiota Tyynen meren probleemiin, s.o. pysähtyä niihin ristiriitoihin, joita on kasaantumassa maapallon sille kohdalle, missä yhtyy kolme mannermaata: Amerikka, Aasia ja Eurooppa. Kolme imperialistivaltaa ovat siinä vastakkain: Pohjois-Amerikan Yhdysvallat, Japani ja Englanti. Aseellinen konflikti, joka muutamien vuosien kuluttua saattaa syttyä siellä, tulee olemaan tavattoman voimakas. Jos ennen tuota kohtalokasta hetkeä Englannissa ja Yhdysvalloissa ei tapahdu ratkaisevia taisteluja proletariaatin ja porvariston välillä, jos Kiinan voitokas kansallinen vallankumous ei muuta Tyynen meren kansainvälisten suhteiden karttaa, saatamme vielä joutua sellaisen sodan todistajiksi, joka sitkeydeltään ja menetyksiltään tulee ylittämään v.v. 1914—1918 suuren maailmansodan.

Englantilainen sotakirjailija Baywater määrittelee seuraavasti Tyynen meren merkityksen tulevassa imperialistien yhteenotossa: »Kun marrask. 21 pnä Saksan sotalaivasto antaantui voittajan armoille päättyi lyhyt, mutta seurauksiltaan tärkeä jakso meriteiden historiassa (kirjailija tarkoittaa Pohjanmerellä Englannin ja Saksan laivaston välillä käytyä taistelua). Seuraava jakso alkaa elok. v. 1919, jolloin Tyynen meren laivasto Yhdysvaltain uudelleen järjestämänä kulki Panaman kanavan läpi matkaten tukikohtaansa — San-Franciskoon». Eikä yksin Baywater, vaan useat sotakirjailijoista Amerikassa, Japanissa ja Englannissa ovat sitä mieltä, että nimenomaan maailmansodan jälkeen, joka heikenti Eurooppaa, Panaman kanavan avaamisen jälkeen v. 1914, alkaa imperialistisen taistelun Tyynen meren jakso. Yhdysvalloissa hyväksytään laki, joka kieltää japanilaisten maahantulon aiheuttaen suurta paheksumista japanilaisen väestön kaikkien kerrosten keskuudessa.

Jos katsomme, mitä on kirjoittanut sen johdosta Japanin sanomalehdistö, mitä ovat sanoneet Japanin sotilaspiirit, saamme käsityksen Tyynen meren sodan reaalisuudesta. Sitä todistavat viimevuotiset suuret merimanööverit Sandwichin saarten luona, jotka osoittivat, että taistelussa Tyynestä merestä saattavat japanilaiset anastaa nuo saaret Yhdysvalloilta Yhdysvallat ja Englanti seuraavat suurella levottomuudella japanilaisten suorittamaa Tyynen meren asuttamista. Saarilla sijaitseva Japani lähes 60 milj. väestöineen luonnollisesti pyrkii Filippiineille, Itä-Intian arkipelaagille sekä lukemattomille muille pienemmille saarille Tyynellä merellä. Englannin dominioni Australia yrittää kapitalistisen sanomalehdistönsä avulla lietsoa valkoisen rodun kansallisia tunteita »keltaisen vaaran» uhatessa. Englannin sanomalehdistö puoltaakseen sotilaallista varusteluaan Singaporessa, käyttää hyväkseen Japanin valmistuksia sotaa varten, yksityiskohtaisesti kuvaillen japanilaisten tykkien kantoisuutta, merkiten jokaisen uuden miinaveneen valmistumisen ja vesille laskemisen symptoomeina Japanin vanhoja kapitalistisia kulttuurimaita vastaan valmistamasta hyökkäyksestä. V. 1923 meriohjelma, jonka pitäisi tulla toteutettua v. 1928, saattaa todellakin herättää jonkinlaista levottomuutta. Washingtonin konferenssin rajoituksista huolimatta on Japani ollut tilaisuudessa järjestämään uuden laivaston, joka käsittää 25 kevyttä risteilijää, 90 miinanhävittäjää ja 70 vedenalaista. Japanissa suoritetaan aktiivista kansallisuusagitatsioonia ensi sijassa Yhdysvaltoja vastaan, jotka ovat japanilaisen rodun leviämisen tiellä sekä jotka pakoittavat sen orjuutetuksi siirtomaaksi. Tulevasta Tyynen meren sodasta puhutaan Japanissa avoimesti, siitä pidetään selostuksia, kirjoitetaan kirjoja, laaditaan suunnitelmia Japanin varustamisesta raaka-aineilla mahdollisen saarron varalta jne.

Tosin nykyiset kauppasuhteet, finanssisuhteet joskus syrjäyttävät tuon sotafaktorin, esiintyvät taloudellisen yhteistoiminnan »rauhallisen» kuoren alla. On tunnettu seikka, että Japani tarvitsee Yhdysvaltojen markkinoita silkkituotteidensa ja teen vientiä varten. Sitäpaitsi kärsittyään suuria vahinkoja syysk. v. 1923 tapahtuneen maanjäristyksen johdosta on se Amerikan luoton tarpeessa. Käyttäen tätä asiantilaa hyväkseen alkavat Yhdysvallat tunkeutua itse Japaniin. Jos jätämme syrjään mainitun militaristisen agitatsioonin kieltämättömine suurenteluineen, on kuitenkin myönnettävä se tosiasia, että Tyynen meren probleemilla on tavaton merkitys. Mutta tähän saakka on Kominterni kiinnittänyt liian vähän huomiota tuohon probleemiin; olemme olleet liiaksi eurooppalainen Internationale.

Viime aikoihin saakka on Kiina ollut yhtenä Tyynen meren taistelun tärkeimmistä objekteista. Kiinan esiintyminen Aasiassa aktiivisen kansallis-vallankumouksellisen politiikan subjektina tekee tyhjäksi kaikki ne »analyysit» ja ennustukset voimien ryhmityksistä, joita tähän mennessä ovat tehneet Tyynen meren probleemin tuntijat ja spesialistit.

Kiinan vallankumous saattaa erinäisten asianhaarojen vallitessa, ensiksikin: kiiruhtaa aseellisen konfliktin syttymistä suurvaltojen välillä Tyynellä merellä, jonka Tyynen meren probleemin tutkijat olivat laskeneet tapahtuvaksi vasta vuosien kuluttua; toiseksi, se tulee omaamaan vallankumouksellisen vaikutuksen koko Aasiaan nähden sekä Intiaan erikoisesti, missä viime vuosina kansallisvallankumouksellinen liike on alkanut mennä alaspäin. Tämä on myöskin yksi niistä tekijöistä, jotka kärjistävät Tyynen meren ristiriitoja. Indonesian kapina todistaa, että tällainen olettamus Kiinan vallankumouksen osuudesta omaa riittävän perustan. Rinnan Kiinan vallankumouksen kanssa myöskin kyseessäoleva kapina tuo esille Tyynen meren kysymyksen. Rauhatonta on Filippiineilläkin. Nykyisin jokainen suurempi siirtomaissa tapahtuva liikehtiminen tunkeutuu suurkapitalististen rosvojen kansainvälisten suhteiden diplomatian verkkoihin, sekoittaa niiden väliset voimasuhteet, kärjistää taistelun, herättää uutta ruokahalua. Kiinan vallankumous sekä siirtomaiden vallankumouksellinen liike omaavat sen vuoksi voittomahdollisuuden, että ne tapahtuvat Tyynen meren ei vähentyneiden, vaan yhä kasvavien ristiriitojen tilanteessa.

Kolmantena asianhaarana, jolla myöskin on jonkinlainen osuus Tyynen meren kilpailun kärjistymisessä, on kysymys Englannin dominioista. Kaikille on tunnettua se taistelu, jota käydään Suur-Britannian ja Yhdysvaltojen välillä sellaisista dominioista kuin Kanada, Austraalia jne. Taloudelliset ja poliittiset vaikeudet pakoittavat Englannin yhä enemmän orienteerautumaan siirtomaihinsa ja dominioihinsa. Englannin sanomalehdistössä alkaa kuulua ääniä, eikö olisi parempi, että Suur-Britannia kokonaan »poistuisi Euroopasta», keskittääkseen kaikki voimansa kiinteämpien taloudellisten suhteiden aikaansaamiseksi, säilyttämiseksi ja järjestämiseksi hajallaan olevien valtakunnan osien välillä. Ja jos Englanti todella astuisi tuolle tielle merkitsisi se vississä mielessä voittoa sen Tyynen meren politiikassa.

Tyynen meren probleemin aktuaalisuutta alleviivaavat lopuksi ne muutokset, joita on tapahtunut maailman taloudessa. Koko sodanjälkeisen kehityksen luonteenomaisimpana piirteenä on, että maailmantalouden painopiste siirtyy hitaasti, mutta varmasti valtameren takaisiin maihin. Kapitalismin nopeaa kasvua Pohjois-Amerikan Yhdysvalloissa seuraa sen nopea kehitys useissa »neitseellisissä» maissa, kuten Argentiinassa, Brasiliassa, Kanadasa, Austraaliassa jne. Jos joku suurempi taloudellinen pula ei aiheuta siellä taloudellista katastroofia aikaisemmin, voi vain aseellinen taistelu Tyynellä merellä saada aikaan noissa valtameren takaisissa maissa välittömän vallankumouksellisen tilanteen.

Samoin on välttämätöntä ottaa huomioon Tyynen meren siirtomaiden sekä Aasian huomattava ominaispaino maailman taloudessa. Jos esim. katsomme Aasian ja Euroopan osuutta maailman ulkomaankaupassa, näemme Aasian kaupan ominaispainon huomattavasti kohon-

neen ajalla maailmansodan aatosta vuoteen 1923. Siten v. 1913 Euroopan osuus maailman ulkomaankaupassa oli 64,2 %, Aasian kaikkiaan 10,1 %, mutta v. 1923 oli Euroopan osuus 51,9 % ja Aasian 14,2 %. Kaikki yllämainittu yhteenotettuna pakoittaa meidät tarkemmin pysähtymään Tyynen meren ristiriitoihin. Jo alussa huomautan, että niitä pitää katsella kahdelta näkökulmalta: ensiksi, mahdollisen tulevan sodan objektina tällä Euroopasta kaukana olevalla kapitalistisen rintaman osalla, toiseksi, Kiinan vallankumouksen perspektiivien tutkimisena Tyynen meren ristiriitain valossa. Mennen hiukan edelle mainitsen viimeisen kysymyksen johdosta, että juuri voimien ristiriitaisuus Tyynellä merellä, ensi sijalla Yhdysvaltain ja Japanin välillä, antaa perusteen ennustaa Kantonin hallituksen voittoa. Meillä ei ole pienintäkään aihetta pessimismille. Jos Kantonin hallitus, lujittaen sisäistä asemaansa liiton kautta talonpoikaiston kanssa osaa käyttää mainittuja ristiriitoja hyväkseen, suoriutuu se ehdottomasti voittajana nykyisestä Kiinan työtätekevien joukkojen sankarillisesta taistelusta kansallisen vapautuksensa puolesta.

Amerikan imperialismi taistelussa Tyynestä merestä

Objektiivisesti hyökkäävä osuus Tyynellä merellä on Pohjois-Amerikan Yhdysvalloilla, objektiivisesti puolustautuva — Japanilla ja Iso-Britannialla. Amerikan imperialismi on kaikkein vaarallisin koko maailman työtätekeville. Se on imperialismia, joka on samalla taistelua maailman hegemoniasta. Sille tulee tulevassa maailmansodassa kuulumaan johtava osa, jos sitä ennen ihmiskunnan kohtaloa ei muuta proletaarinen vallankumous. Tähän Tyynen meren sotaan jo valmistaudutaan Amerikassa; siitä on jo olemassa paljon kirjallisuutta, jossa kysymystä käsitellään mitä yksityiskohtaisimmin; osoitetaan sen määräajat (1931—33), sotaliikkeiden kehitys jne., uudelleen esitetään se kuva, joka oli Euroopassa muutamia vuosia ennen sotaa. Juuri silloin, ennen v.v. 1914—1918 maailmansotaa, laadittiin sotakirjallisuudessa saksalaisten hyökkäyssuunnitelmia Belgiaan, jotka myöhemmin, elok. ensi päivinä v. 1914 pantiin täytäntöön aivan täsmälleen. Koko Amerikan imperialismin kehitys viimeisten 20—25 vuoden aikana todistaa, että tuo järkähtämättömällä johdonmukaisuudella lähestyvä taistelu Tyynestä merestä ei suinkaan ole mielikuvitusta. Sen käsittävät hallitsevat luokatkin. Täten esim. arvostelee asemaa Tyynellä merellä Sydneyn yliopiston professori Holl, Tyynen meren probleemin tuntija:

»Tyynellä merellä muodostunutta tilannetta analysoitaessa», — sanoo hän kolme kuukautta sitten, — »ei voi olla tuntematta syvää levottomuutta. Ei voida ottaa kevyesti sanoja, että Tyyni meri tulee astumaan Atlannin sijalle maailman keskuksena. Juuri Tyynellä merellä osoittautuu koneisto kansainvälisten konfliktien selvittämiseksi rauhallista tietä heikommaksi kuin missään muualla».

Jonkunlaisen pasifistisen harhakuvan loi kuuluisa Washingtonin konferenssi v. 1921, joka pysähdytti meriaseistuksen kasvun. Mutta se ei poistanut itse konfliktin syitä, eikä sen mahdollisuutta, se vain lykkäsi sen. Mainitun konferenssin kokoonkutsumiseen saakka Amerikan imperialismi systemaattisesti ja sitkeästi lujitti sotilaallis-strateegisia asemiaan taistelussa Tyynestä merestä ja kaukaisen idän markkinoista. V. 1898 amerikalaisespanjalaisen sodan tuloksena Yhdysvallat anastavat Espanjalta Kuban saaren, joka sijaitsee Keski-Amerikan rannikolla ja Atlannin puolelta on avaimena tulevaan Panaman kanavaan; samoin Yhdysvallat valtaavat toisenkin saaren, jolla on suuri sotilaallis-strateeginen merkitys Panaman kanavan suun suojelemisessa — Porto Ricon. Saman amerikkalaisespanjalaisen sodan seurauksena Pohjois-Amerikan Yhdysvallat anastavat Itä-Kiinan meren suulla Tyynen meren Aasian puoleisella rannikolla sijaitsevat Filippiinit. Filippiinien merkityksen voi määritellä, että ne ovat kuin revolveri, joka on suunnattu Japania kohti. Totta kyllä, on tuo revolveri vaarallinen Amerikallekin, sillä sen saattaa heti sotaliikkeiden alkaessa vallata Japani, jonka merisota-asema Formosa sijaitsee vasta-

päätä Filippiinejä. Mutta Filippiinit ovat Yhdysvalloille taloudellisestikin tärkeät. On tunnettua, että kautsukin käytössä ovat Yhdysvallat kokonaan riippuvaiset Englannista. Hiljattain suoritetut tutkimukset ovat osoittaneet, että ilmasto- ja maaperäsuhteet saarten eteläosassa ovat erittäin suotuisat kautsukin valmistukselle.

Samana v. 1898, käyttäen hyväkseen vallankumouksellista liikettä Sandwichin saarilla, jotka sijaitsevat Tyynen meren Amerikan puoleisen rannikon ja Filippiinien välillä, Yhdysvallat valtaavat nuo saaret ja järjestävät sinne yhden keskeisistä renkaista merisota-asemainsa ketjussa Tyynellä merellä — Perl-Harborin. Käsittääkseen Sandwichin saarten merkityksen taistelussa Tyynestä merestä tulee ottaa huomioon se seikka, ettei ole yhtään laivaa maailmassa, joka voisi purjehtia Tyynen meren poikki ja palata takaisin, poikkeamatta ainakin yhteen satamaan. Paitsi Havaijin saaria ei Tyynellä merellä löydy muuta paikkaa, josta saisi juomavettä ja hiiltä. Tämä Havaijien asema antoi aiheen pitää niitä Tyynen meren Gibraltarina.

On välttämätöntä merkitä, että itse Washingtonin konferenssikin, jota naiivit, pasifistismieliset suupaltit pitävät »rauhallisen» jakson alkuna Tyynen meren suhteiden kehityksessä, oli Yhdysvaltain taholta keskitetyn Tyynelle merelle tunkeutumissuunnitelman toteuttamista. Asia on siten, että juuri tuossa konferenssissa Yhdysvallat onnistuivat isoleeraamaan Japanin, rikkoen viimemainitun liiton Ison-Britannian kanssa. Yhdysvaltain sota yhdistynyttä englantilais-japanilaista laivastoa vastaan olisi sangen vaikea tehtävä. Japani, sotilaallis-strateegisen asemansa puolesta, rannikkolinnoituksiensa puolesta on meren puolelta haavoittamaton, sen olisi voinut voittaa vain pitkällisellä, monivuotisella saarrolla. Sellaista saartoa Yhdysvaltain laivaston taholta ei voitu ajatella, sillä olisi jouduttu samanaikaisesti taistelemaan Ison-Britannian merivoimia, Aasian rannikolla sijaitsevia hyvin varustettuja meriasemia — Hongkong'ia ja Singaporea vastaan. Juuri senvuoksi Washingtonin konferenssi, joka lujitti Yhdysvaltain diplomaattista asemaa, ei suinkaan poistanut sodan mahdollisuutta viimemainitun ja Japanin välillä, vaan vieläpä teki sen uskottavammaksi. Tätä Amerikan imperialismin sotilaallis-strateegista valmistusta vastasi myöskin sen taloudellinen ekspansioni (vaikutuspiirin laajentaminen).

Amerikan »pasifismin» olemus.

Amerikan imperialismi on taloudellisen ekspansionin ohjelmassa käynyt läpi kolme etappia: a) ensiksikin, Monroen oppi. Mainitun opin, jonka tunnuslauseena oli »Amerika amerikalaisille», valtakausi sattuu yhteen Yhdysvaltojen taloudellisen kehityksen sen jakson kanssa, jolloin Etelä- ja Pohjois-Amerikan markkinat olivat rajanormina Amerikan porvariston päämäärille; b) XIX vuosisadan loppupuolella, kun Yhdysvaltojen kapitalismin nopean nousun vuoksi nuo puitteet kävivät liian ahtaiksi sille, kun Amerikan porvaristo alkaa kääntää katseensa Tyyntä merta sekä rajattoman laajoja Kiinan markkinoita kohti, nostaa Amerikan imperialismi uuden lipun, joka julistaa »avoimien ovien» ohjelmaa. »Avoimien ovien» politiikka on jokaisen sellaisen nuoren, kasvavan imperialismin politiikkaa, joka myöhästyneenä on astunut historian näyttämölle, kun maailma on jo jaettu muiden kapitalististen kilpailijain kesken. Ja sinä hetkenä, jona Yhdysvallat tulivat Kiinaan, hallitsivat siellä jo melkein rajattomasti Englanti ja Japani.

Mitä saattoi Amerikan imperialismi näissä oloissa Kiinassa muuta tehdä kuin julistaa »avoimien ovien» politiikkaa.

Ja lopuksi, kolmas kausi Yhdysvaltojen imperialismin kehityksessä alkaa v.v. 1914—18 sodan päätyttyä, siitä aiheutuneen Euroopan taloudellisen hävityksen jälkeen. Dawesin suunnitelma on ohjelma, jonka mukaan voimakas Amerikan kapitalismi orjuuttaa Euroopan teollisuusmaat. Amerikan imperialismi ei enää tyydy yksin Aasian maihin, se tunkeutuu jo Eurooppaan. Rinnan Saksan kanssa se »parantaa» Itävaltaa, laatii suunnitelmia Ranskan finanssiasiain »parantamisesta», se lähestyy huomaamattomasti Italiaa jne. Kaikki nämä kolme aikakauta Amerikan imperialismin kehityksessä heijastuvat

Yhdysvaltain ulkopolitiikassa. Tämä politiikka on sangen monimutkaista, se kun käy kolmella linjalla: Amerika, Aasia, Eurooppa. Taistelussa Amerikan mannermaan puolesta Yhdysvallat joutuvat jyrkkään ristiriitaan Ison-Britannian imperialismin anastussuunnitelmien kanssa. Sekä Kanadassa, että Meksikossa, Brasiliassa ja Chilessä sekä muissa Amerikan mannermaan pienemmissä valtioissa käydään jo useampien vuosien aikana sitkeätä taistelua Yhdysvaltain ja Ison-Britannian välillä vaikutusvallasta. Näitä ristiriitoja kärjistää äärimmäisyyteen saakka taistelu noiden kahden mahtavimman imperialistisen vallan välillä nafta- ja kautsukkilähteistä (Amerika hankkii miltei 70 % kaikesta naftasta, Iso-Britannialla on melkein täydellinen monopooli kautsukin hankinnassa). »Kautsukki»-sota, jonka todistajina olimme noin vuosi sitten, osoitti vielä kerran noiden ristiriitojen kasvun suunnan. Yhtä jyrkästi ilmenevät nämä englantilais-amerikalaiset ristiriidat myöskin Aasian puolella, missä Amerikan imperialismi joutuu taloudelliseen taisteluun Ison-Britannian kanssa Kiinan markkinoista. Ja tämä on ensimäinen tekijä, joka määrittelee Amerikan imperialismin politiikan, tämä tekijä aiheuttaa tulevaisuudessa aseellisen yhteentörmäyksen Amerikan ja Ison-Britannian välillä Tyynellä merellä. Voidaan vakuuttaa, että samoin kuin v. 1914 sodan perustana oli englantilais-saksalainen kilpailu, tulee tuleva maailmansota olemaan taistelua maailman hegemoniasta Yhdysvaltain ja Ison-Britannian välillä. Tämä perspektiivi osoittautuisi epäreaaliseksi, jos: 1) proletaarinen vallankumous noissa maissa tapahtuisi ennen aseellista konfliktia niiden välillä, tai 2) jos Britannian valtakunnan hajoamisprosessi kävisi nopeammin kuin tähän mennessä ja Iso-Britannia siirtyisi sivuun joko luovuttaen paikkansa jollekin toiselle nousevalle Euroopan valtiolle tai jättäen paikkansa vapaaksi.

Paljon monimutkaisempaa on Amerikan imperialismin »Euroopan»-politiikka. Yhdysvallat sijaitsevat liian kaukana Euroopasta voidakseen nykyään välittömästi sekaantua Euroopan asioihin. Aasiassakin taistelussaan Japania vastaan pyrkivät Yhdysvallat toimimaan jonkun kolmannen vallan avulla, sitä enemmän ovat ne pakoitettuja siihen Euroopassa. Amerikan imperialismi haluaa ja tulee näyttelemään tällä vuosisadalla Eurooppaan nähden samanlaista osaa, kuin Iso-Britannia näytteli XIX vuosisadalla mannermaahan nähden. Yhdysvallat käyttävät hyväkseen Euroopan ristiriitoja, tulevat käyttämään milloin mitäkin porvarisvaltiota tai valtioryhmää politiikkansa välineenä. Tähän saakka on Amerikan politiikan välineenä ollut vississä määrin Englanti, on sangen mahdollista, että Amerika tulee käyttämään nykyistä ranskalais-saksalaista lähentymistä aseena samaista Iso-Britanniaa vastaan. Mutta juuri välttämättömyys löytää Euroopasta joku kolmas valtio suunnitelmiensa läpi viemiseksi oli syynä Yhdysvaltain »englantilais-amerikalaiseen yhteistoimintaan». On ymmärrettävää, että tuo englantilais-amerikalaisen pääoman »yhteistoiminta» Euroopassa ei voinut olla vaikuttamatta Britannian ja Yhdysvaltain suhteisiin maapallon muillakin paikoilla, mutta ruveta sen perusteella päättelemään yhteistoiminnan jatkuvaisuudesta, näkemään siinä englantilaisten ja amerikalaisten suhteiden ratkaisevan momentin, se merkitsee mitä vulgäärisimmän pasifismin teille eksymistä. Pohjois-Amerikan Yhdysvaltain »Euroopan pasifismi» on luonteeltaan väliaikaista politiikkaa, johon pakottaa se että Yhdysvallat eivät ole valmentuneet välittömästi sekaantumaan Euroopan asioihin. Tuo »pasifismi», joka toistaiseksi tyytyy taloudelliseen ekspansioniin, ei ole mitään erikoista, sillä diplomatian historia tuntee koko joukon esimerkkejä sentapaisesta »rauhanrakkaudesta».

Amerikan politiikka Kiinassa.

Ja että Amerikan imperialismi ei suinkaan ole rauhaarakastavaa, sitä todistaa koko sen valmistautuminen Tyynen meren taisteluun. Mutta sielläkin Amerikan imperialismin hyökkäyksellä on erikoiset muotonsa. Sen merisotavoimien ja rantavarustusten sotilaallis-strateeginen asema on sellainen, että Yhdysvallat toistaiseksi voivat käydä vain puolustus-

sotaa. Yhdysvalloille kuuluvalla Tyynen meren rannikolla alkaen tärkeimmästä meriasemasta Puget-Sundista rajalinnoitukseen San-Diegoon saakka on keskitetty kokonainen sarja meriasemia, joista tärkein San-Franciskon satama. Nämä varustukset ja asemat suojelevat Yhdysvaltoja hyökkäyksiltä Tyynen meren puolelta. Mutta paljon vaikeampi on amerikalaisen laivaston suorittaa hyökkäysliikkeitä. Nykyinen merisota menestyäkseen vaatii, että toimivan laivaston merisota-asemat eivät olisi 500 peninkulmaa kauempana toisistaan. Huolimatta siitä, että Amerikalla on Tyynellä merellä sellaisia asemia kuin Filippiinit, Perl-Harbor jne., eivät ne voi turvata Amerikan laivaston taistelukuntoisuutta sen vuoksi, että ne sijaitsevat liian kaukana toisistaan. Riittää, kun sanomme, että Filippiinit ovat 7.000 penikulman päässä S.-Franciskosta, Perl-Harbor San-Franciskosta 2.100 penikulman päässä ja Filippiineistä — 4.800 penikulman päässä. Sitäpaitsi heti sotaliikkeiden alettua anastaa Japani Aasian rannikon lähistöllä sijaitsevat Filippiinit; se tiedetään kaikkialla, tiedetään, että se tulee olemaan japanilaisen laivaston ensimäisenä taistelutehtävänä. Tästä kysymyksestä ei ole mitään harhakäsityksiä Amerikassakaan. Sitäpaitsi on Japani miltei luoksepääsemättömän voimakas strateegisella meririntamallaan Japanin meren pohjoissuulta Kiinan meren eteläosaan saakka.

Huonoimmin ovat asiat sen sivustoilla. Amerikan esikunnassa laaditaan samanaikaisesti merisuunnitelmien kanssa hyökkäyssuunnitelmia Japaniin maan puolelta. Tällainen hyökkäys laivaston avustamana voi tapahtua kahdelta suunnalta: a) pohjoiselta — Alaskalta Kamtshatkan kautta Ohotameren eteläosaan Amurin suulle ja siitä edelleen Amurin alueelle ja pohjois-Mandshuriaan; b) eteläiseltä — laskemalla laivasto maihin Etelä-Kiinanmeren luona (Ranskan Indo-Kiina) senjälkeen Etelä- ja Keski-Kiinaan. Mutta molemmat suunnitelmat sisältävät tavattomia vaikeuksia, sotajoukkoja kuljettavien laivojen upottamisen vaara jne. Ja tämä ristiriita Amerikan imperialismin taloudellisesti agressiivisen osuuden ja sen sotilaallis-strateegisten mahdollisuuksien välillä määrittelee Yhdysvaltain omaksuman politiikan Kiinaan nähden.

Yhdysvalloille olisi edullista, että Itä-Aasiassa syntyisi enemmän tai vähemmän voimakas valtio, joka voisi kilpailla Japanin kanssa Kaukaisen Idän aasialaisista kansoista. Sellaisen valtion tulisi olla kyllin voimakkaan uhatakseen Japania selkäpuolelta, mutta samalla kyllin heikon uidakseen Amerikan imperialismin vanavedessä. Tästä johtuu Yhdysvaltain »neutraalinen» odottava kanta nykyiseen Kiinassa tapahtuvaan taisteluun. Huonoimmassa tapauksessa ovat Yhdysvallat valmiit jopa hyväksymään Kantonin hallituksen voiton, sillä käytännölliset yankeet arvostelevat Kiinan vallankumouksen perspektiivejä puhtaasti liikemiehen kannalta. Kun aseellinen taistelu päättyy, tapahtuu Kiinan yhdistyminen ja se ryhtyy taloudelliseen rakennustyöhön. Ainoa valtio, joka todella saattaisi autaa Kiinan taloudellista nousua, on SSSR. Mutta amerikalaiset olettavat, että SSSR ei vielä pitkään aikaan ole tilaisuudessa osoittamaan taloudellista apua Kiinan työtätekeville joukoille. Amerikan imperialistit katsovat, että silloin on tullut aika heidän toimia. Työläis-talonpoikais-Kiina on pakoitettu ottamaan käytäntöön »amerikalaisen uuden talouspolitiikan». Ja silloin saadaan Kiina vallatuksi paljain käsin. Taloudellisesti lujitettuaan asemaansa Kiinassa on Amerikan imperialismille helpompaa murtaa Japanin valta ja valtaanpääsyyritykset Tyynen meren Kaukaisen Idän rannikolla. Ainoastaan taloudellisesti orjuutettuna voi Kiinasta tulla Yhdysvalloille tukikohta taistelussa Japania vastaan. Senvuoksi tällä hetkellä, vastakohtana Englannin karkealle, kankealle politiikalle Amerikan imperialismi katsoo edullisemmaksi esiintyä Kiinassa valkoisin hansikkain.

Kysymys, jonka Lenin aikaisemmin asetti Venäjän vallankumoukselle: »Kuka ennemmin?» on tärkeä myöskin Kiinan työtätekeville joukoille. Vaarat, jotka uhkaavat Kiinan vallankumousta heti sen voiton jälkeen, ovat suuret, suuret ovat ne tälläkin hetkellä Kiinaa ympäröivässä monimutkaisessa kansainvälisessä ket-

jussa. Amerikan imperialismi on Kiinan työtätekevien joukkojen kaikkein vaarallisin, viekkain, voimakkain vihollinen. Siihen olisi sidottu »porvarillinen demokratia», joka seuraisi kansallista vallankumousta, jos vallankumous saisi porvarillisen luonteen. Mutta Amerikan imperialistit erehtyvät laskuissaan, he eivät voi olla erehtymättä, sillä he eivät näe sitä historiallista osuutta, joka Kiinalla tulee olemaan Aasiassa ja Tyynellä merellä.

Se sekava yleisaasialainen liike, jota Japani tähän saakka on yrittänyt ohjata, antaen sille suppean rotuluonteen ja tehden siitä imperialisminsa välineen, tulee työläis-talonpoikaissuunnan voittaessa ehdottomasti muuttumaan toisenlaiseksi. Se muuttuu maailman imperialismin orjuuttamien aasialaisten maiden liikkeeksi imperialismin ikeestä vapautumiseksi. Japani, joka otti yhdessä valkoimperialistien kanssa aktiivisesti osaa Kiinan boksarikapinan kukistamiseen v. 1900, ei voi täyttää tuota tehtävää. Sen voi suorittaa vain vallankumouksellinen Kiina. Ja tuo Aasian kansojen liike tulee olemaan suunnattu sekä Englannin, että Amerikan että Japanin imperialismia vastaan. Mutta samalla tulee vapautettu Kiina olemaan kaikkien Filippiineillä, Indoneesiassa sekä Tyynen meren lukemattomilla saarilla asuvien keltaisen rodun kansojen keskuksena. Kiina tulee olemaan Tyynen meren suurvalta, joka uhkaa kolmen mannermaan kapitalistimaailmaa. Sen tiet tulevat ehdottomasti törmäämään Amerikan imperialismin teihin, sillä sen edessä on kärkevämpänä kuin Japanilla kysymys suuren väestönsä asuttamisesta Tyynen meren saarille. Tätä tehtävää Tyynen meren saaristolaisten keskuudessa ei Kiina tule suorittamaan aseellista tietä. Tämä tehtävä tulee samalla olemaan alkuasukasväestön vallankumouksellistuttamisprosessi. Mutta se ei ole nykyhetken perustehtävä. Tärkein tehtävä, joka tällä hetkellä on Kuo Min Tang'illa, on käyttää hyväkseen Kiinaa ympäröivien valtakuntien keskinäisiä ristiriitoja, viedäkseen eteenpäin Kiinan vallankumouksen asiaa. Amerikan omaksuma kanta antaa lisää manööverimahdollisuuksia. Amerikan imperialismin suunnitelmat ovat Japanille suurena sekä taloudellisena että sotilaallis-strateegisena uhkana.

Japanin politiikka Kiinassa.

Amerikan tunkeutuminen Kiinaan, se on kysymys Japanin imperialismin pysytyssä pysymisestä, se on kysymys Japanin imperialismin elämästä ja kuolemasta. Juuri tuo uhka saattaa kiiruhtaa aseellista konfliktia Yhdysvaltain ja Japanin välillä Tyynellä merellä. Japanille on Kiina ehtymätön raaka-ainelähde ja pääomien vientimaa. Erittäin tärkeä alue Japanille on Mandshuria, — se on japanilaisen pääoman tärkein sijoituspaikka. Japanilla ei ole omaa rautamalmia; koko sen sotateollisuus on suuressa määrässä riippuvainen Kiinasta. Japanin osalle tulee vain 0,1 % maailman rautamalmin tuotannosta. Kiinasta tuodaan Japaniin noin 40 % kaikesta siellä tarvittavasta rautamalmista, loput Yhdysvalloista sekä Englannista. Japanilla on voimakas laivasto, erinomainen armeija, mutta jos se eristetään Kiinasta, merkitsee se, että Japanilta otetaan pois yksi sen rauta- ja teräslähteistä, saatetaan se vielä suurempaan riippuvaisuuteen niistä kapitalistimaista, joiden kanssa se tulee taistelemaan, riistetään teräspohja sen imperialismilta. Senvuoksi tuoden maahan rautaa Kiinasta japanilainen pääoma pyrkii tunkeutumaan Kiinan metalliteollisuuden keskuksiin — Shantungiin ja osaksi Hankouhin, anastaen suurimman osan metalliteollisuuslaitoksista omiin käsiinsä.

Kesällä julkaisi amerikalainen lehti »New-York-American» huomiotaherättävän asiapaperin. Se oli Japanin pääesikunnan salainen raportti Japanin toimenpiteistä Pohjois-Amerikan Yhdysvaltain sodanjulistuksen varalta. Mainittu asiapaperi julaistiin amerikalaisissa lehdissä kesäk. 6 pnä ja ansaitsisi tulla kokonaan esitetyksi, jos selostuksemme ei olisi niin rajoitettu. Siinä ilmenee mitä havainnollisimmin Kiinan, erikoisesti Mandshurian merkitys Japanin tukikohtana sodan aikana. Se oli pääkohdissaan seuraava: a) vain Mandshurian, sekä osaksi Korean luonnonrikkauksien (raudan, hii-

len. naftan) riistäminen antaa Japanille mahdollisuuden asianmukaisella tavalla järjestää puolustuksen; b) välttämättä järjestettävä laaja rautatieverkko Mandshuriaan ja Koreaan noiden tarpeiden kuljettamista varten; c) turvattava vapaa purjehdusmahdollisuus Korean salmessa ja Japanin merellä; d) »ystävyyspolitiikan» tarkoituksenmukaisuus Japanin puolelta suhteessa Kiinaan toteuttaakseen Japanin riistosuunnitelmaa.

Samoin on Japanille tärkeä Kiinan osuus hiilen viennissä sieltä. Siten tulee 80 % Japaniin tuotavasta hiilestä Kiinan Kvantugin maakunnasta. Samoin puuvillaan nähden, jos Japani haluaa vapauttaa tekstiiliteollisuutensa Amerikan riippuvaisuudesta. Kiinassa on Japani keskittänyt käsiinsä enemmän kuin kolmasosan koko tekstiiliteollisuudesta, kun englantilainen pääoma omistaa vain 5 % tekstiilitehtaista. Mutta nämäkään numerot eivät anna täyttä kuvaa, sillä Japani, käyttäen hyväkseen Kiinan tekstiiliteollisuuden kriisiä, on ostanut suurimman osan tekstiililaitoksista, mutta esiintyy kuitenkin ulospäin muka »kiinalaisina» toiminiminä. Japanin rautatiepääoma on nykyään ensimäisellä sijalla. Pankkialalla, vaikka Japanilla ei olekaan sellaisia pankkeja kuin »Honkongin-Shanghain» pankki, joka faktillisesti ratkaisee kaikki valuuttakysymykset, on japanilaisella pääomalla tukenaan 31 pienempää pankkia. Ja viime vuosina, erikoisesti Honkongin tapahtumien jälkeen, on Japanin tunkeutuminen Kiinaan yhä kasvanut. Riittää, kun sanomme, että v. 1926 ensimäisellä kolmanneksella Japanin aktiivinen kauppabalanssi Kiinan kanssa on kaksinkertaistunut verrattuna edellisen vuoden vastaavaan kauteen. Työvoiman halpahintaisuuden vuoksi Kiinassa nousevat japanilaisten voitot tekstiiliteollisuudessa Kiinassa aivan suunnattomiin. Siten esim. muutamat japanilaiset tekstiililaitokset maksavat osakkailleen 150 % osinkoja.

Japanin sotilaallis-strateegiset sekä taloudelliset edut Kiinassa ovat liian suuret, että se sallisi amerikalaisen suunnitelman toteuttamisen. Tästä kolme johtopäätöstä Kiinan työtätekeville joukoille: a) ensiksi, on nyt jo otettava huomioon, että amerikalaisten Kiinaan tunkeutumisen jatkuessa saattaa Japani aloittaa jo sodan ennen sitä määräaikaa, minkä japanilainen ja amerikalainen sotakirjallisuus määrittelee, erikoisesti, jos se saa turvatuksi Englannin neutraliteetin alkavassa sodassa; b) toiseksi, jos tuo Tyynen meren sota syttyy ennen Kiinan yhtymistä, tekee Japanin imperialismi yrityksen okkupeerata Kiina säilyttääkseen omaa puolustustaan ja teollisuuttaan varten tärkeimmät valtasuonet; c) kolmanneksi, — tällä on kaikkein tärkein merkitys Kuo Min Tang'in nykyiselle ulkopolitiikalle, — että Japani huomioonottaen tulevan Tyynen meren-sodan katsoo edulliseksi säilyttää ystävälliset suhteet Kiinan kanssa. Japanilaiset eivät voi olla käsittämättä sitä seikkaa, että taloudellisesti elpyvä Kiina aukaisee Japanin teollisuudelle laajat vientimarkkinat. Ensiksi, Kiinan markkinat ovat lähimpänä Japania; toiseksi, japanilaiset kauppiaat tuntevat ne paremmin, kuin muut markkinat; kolmanneksi, sen tavarat ovat huokeampia ja enimmän kiinalaisen väestön alhaista ostokykyä vastaavia.

Mitä lupaa Japanin uudelleen orienteerautuminen Englannin imperialismille? Sen täydellistä eristämistä. Ellei Britannia halua menettää valloittamiaan asemia Kaukaisessa Idässä, tulee sen seurata aikaansa. Tämän alkavat jo käsittää sellaisetkin konservatiiviset lehdet kuin »Morning-Post». Yhä useammin alkaa Englannissa viime aikoina kuulua ääniä, että on välttämätöntä muuttaa Kiinan politiikkaa. Englannin imperialismi Kiinassa on kuin pieksetty koira, joka häntä koipien välissä vielä vilkuilee ympärilleen, eikö peräätyessään saisi jostain siepattua varastettua palaa. Kiinan vallankumouksen tehtävä on lopettaa tuo turmiollinen ovela koira. Englannin imperialismi on Kiinan vallankumouksen kaikkein leppymättömin, silmittömin vihollinen. Amerika ja Japani eivät vielä ole olleet Aasian herroina, ne ovat vasta esittäneet imperialistisen orderinsa sen vallatakseen. Englanti, se on jo »aasialainen» valtio, joka sen Aasian mantereelle rakentamine varustuksineen on lyötävä. Tämä Aasian työtätekevien joukkojen taistelu englantilaisia rosvoja vastaan on

myöskin yhtenä tekijänä, joka saattaa kiiruhtaa veristä ratkaisua Tyynellä merellä. Tänään Amerikan ja Japanin ahdistamana Kiinassa, levottomuudella odottaen Amerikan mahdollista ekspansionia Intiassa huomenna, saattaa kapitalistinen Englanti tehdä epätoivoisen yrityksen saada provoseeratuksi sodan muiden taholta. Singaporen asemien järjestäminen ja lujittaminen heti Englannin allekirjoitettua Washingtonin sopimuksen todistaa sitä, että Englannin amiraalivirasto olettaa sellaista ratkaisua nykyiselle taistelulle Aasiasta, Kiinasta ja Tyynestä merestä. Englanni hallitus aikoo käyttää mainitun tukiaseman järjestämiseen noin 9,5 milj. puntaa. Jos voimme uskoa »Times»-lehteä, suoritetaan nykyään tarmokkaita valmistelutöitä tuon tukiaseman järjestämiseksi, toimivat maanruoppauskoneet, kuin sieniä kohoaa rakennuksia, rautatieverkkoa järjestetään, on järjestetty suuri nafta-asema. Minne päin tullaan suuntaamaan tämän tukiaseman tykistö? Ennen kaikkea Japania vastaan, mutta mikä on meille tärkeintä ne ovat käännetyt vallankumouksellista Kiinaa vastaan.

Emme ole panneet riittävän suurta huomiota tähän viimeiseen seikkaan, sillä muutoin olisi kaikkien maiden kommunistisen sanomalehdistön ja englantilaisten toverien ensi kädessä pitänyt antaa hälyytys tämän johdosta. Onpa aivan kuin emme sitä tähän saakka olisi havainneet.

Tulevaisuus näyttää, miten päättyvät nuo systemaattiset taisteluvalmistelut Tyynellä merellä. On vaikea ennustaa tapahtumien kulkua erikoisesti Tyynen meren rannikolla vallitsevien monimutkaisten suhteiden aikana, mutta varmuudella voidaan ennakolta nähdä kaksi vaihetta Tyynen meren konfliktin kehityksessä. Ensimäinen niistä on Yhdysvaltain taistelu Japania vastaan. Vaikka Englanti Washingtonin konferenssissa rikkoi liittonsa Japanin kanssa, ei se solminut liittoa Yhdysvaltain kanssa. Se jätti kätensä vapaiksi pidättäen oikeuden selkkauksien sattuessa Tyynellä merellä kutsua koolle neljän Washingtonin sopimuksen allekirjoittaneen valtakunnan ennakkokonferenssin konfliktin selvittämistä varten. Tämä kanta antaa Englannille sodan sattuessa manööverimahdollisuuden, tilaisuuden orienteerautua asianhaarojen mukaan. Toisaalta on se sovintotuomarin osa, joka myy korkeasta hinnasta neutraliteettinsa, toisaalta se on toisten sotaan yllyttäjän osa tarkoituksella vastustajien heikennyttyä käyttää hyväkseen voiton hedelmät. Washingtonin sopimus antaa Englannille mahdollisuuden joko jäädä puolueettomaksi sodan syttyessä Yhdysvaltain ja Japanin välillä tai ottaa osaa siihen joko Yhdysvaltain tai Japanin puolella.

Nykyinen voimain ryhmitys johtaa siihen, että tämä kolmas mahdollisuus on kaikkein vähimmin uskottava. Nyt on selvä, että Englannin osanotosta Japanin puolella on seurauksena Kanadan, Austraalian ja Uuden Seelannin eroaminen. Näille dominioneille merkitsee Japanin herruus Tyynellä merellä alituista hyökkäyksen uhkaa. Ja jos Kanada, Austraalia ja Uusi Seelanti tuntevat itsensä tällä kertaa sidotuiksi emämaahan, niin vain senvuoksi, että se suojelee niitä ulkopuolelta tulevilta hyökkäyksiltä. Senvuoksi kysymys dominioneista Tyynen meren ristiriitain nykyisessä vaiheessa pakottaa Englannin amerikalais-japanilaisen sodan sattuessa sotilaalliseen yhteistoimintaan Yhdysvaltain kanssa. Tämän takia omaa Englannin ja Yhdysvaltain yhteinen hyökkäyspolitiikka Japania vastaan paljon enemmän toteutumismahdollisuuksia. Englannille samoin kuin Yhdysvalloillekin on edullista syrjäyttää Japanin kilpailu Kaukaisen Idän markkinoilla, ennen kaikkea Kiinassa.

Toinen aseellisen konfliktin vaihe tulee näyteltäväksi Japanin perintöä, Aasian vaikutusalueita ja dominioneja jaettaessa Yhdysvaltain ja Englannin välillä. Rohkeneeko kapitalistinen maailma syöksyä tuohon uuteen veriseen taisteluun? Eikö se pysähdy työtätekevien joukkojen mielialan edessä, joiden mielessä vielä tuoreina ovat muistot suuren imperialistisen sodan tuhoista? On selvää, että vallankumouksellisten liikkeiden pelko jarruttaa nykyisten kapitalistihallitusten toimintaa. Mutta Tyynen meren konflikti, erikoisesti ensimäisessä vaiheessaan on meille, kommunisteille senvuoksi vaa

rallinen, että se tulee Euroopasta etäällä olevalla rintamaosalla. Siihen tuleva osallistumaan kaksi maata, joiden maailmansodassa kärsimät vahingot olivat pienimmät, ne 50.000 amerikalaista sotilasta, jotka kaatuivat Ranskan rintamalla, ovat mitätön määrä Euroopan uhreihin verraten. Sota hipaisi Amerikaa ja Japania vain kaukaa. Tämä vaara on Kominternin ennakolta havaittava ja annettava siitä tieto. Me olemme maailman puolue, joka ei sulje silmiään heikkouksiltaan eikä virheiltään. Jo Englannin lakko osoitti meille heikot kohtamme. Jos Euroopan proletariaatti liian heikosti reageerasi sellaisiin tapahtumiin, kuin Englannin yleislakko tai vuorityöläisten lakko, niin herää kysymys, olemmeko valmistautuneet laajaan joukkojen vastarintaan uuden sodan syttyessä, jolloin tilanne joukkotoimintaa varten tulee olemaan monta kertaa monimutkaisempi ja vaikeampi?

Erittäin vastuunalainen tehtävä tulee tuolla hetkellä Kaukaisen Idän nuorten kommunistipuolueittemme, erikoisesti kiinalaisten toverien osalle. Heidän tulee jo nyt nähdä ne juonet, joita Tyynen meren imperialistiklikit valmistavat Kiinan vallankumouksen voitokkaille teille. Te voitatte, toverit, koko kansainvälinen tilanne puhuu sen puolesta. Mutta vielä senkin jälkeen, kun te onnistutte yhdistämään Kiinan, tulee teidän tietää, että imperialistiset rosvot tulevat asettamiensa henkilöiden kautta järjestämään teidän alueellanne, teidän rajoillanne Tyynen meren taisteluharjoituksia. Ennenkuin kapitalistinen maailma syöksyy Tyynen meren pohjattomiin syvyyksiin, se todennäköisesti yrittää taistella Kiinassa. Voittoisa Kantonin hallitus, talonpoikaisjoukkojen tukemana tekee lopun tuollaisista yrityksistä tulevaisuudessakin.

Vallankumouksellinen Kiina, joka on esiintynyt Kaukaisen Idän politiikassa aktiivisena tekijänä, voi liitossa SSSR:n kanssa tulla rauhan faktoriksi Kaukaisessa Idässä. Teidän Tyynen meren sodan 400 milj. selkäpuoli ja sen kanta tuohon sotaan nähden on painava punnus, jota imperialistiset hallitukset eivät voi syrjäyttää aseellisen konfliktin kaikkia mahdollisuuksia harkitessaan. Sen, mitä II Internatsionale v. 1914 imperialistisen sodan aikana ei kyennyt tekemään, ehkä onnistuvat suorittamaan Kiinan kansalliseksi työläis-talonpoikaishallitukseksi järjestyneet työtätekevät joukot. Ja tuossa heränneen ja nousseen Kiinan, jolla selkänojanaan on meidän SSSR:mme ja joka on sitonut kohtalonsa meidän työtätekevien joukkojemme Lokakuun vallankumoukseen, joka kulkee työläis-talonpoikaistietä, historiallisessa osuudessa on Kiinan vallankumouksen mahtavuus. Liitossa maailman proletariaatin kanssa, sen etujoukon — maailman kommunistisen puolueen kanssa vallankumouksellinen Kiina voi, sen täytyy olla ja se tulee olemaan rauhan vartija, taistelija imperialistisia sotia vastaan Tyynellä merellä.

Kommunistipuolueiden lähimmät tehtävät.

Tov. O. V. Kuusisen alustus KI:n Tpk:n laajennetussa täysistunnossa.

(Jatkoa.)

Nyt tahtoisin ottaa muutamia esimerkkejä eräiden tärkeimpien sektsiaimme kokemuksista ja tuloksista, kuin myöskin virheistä, puutteista ja heikkouksista työssä proletariaatin suurten joukojen keskuudessa.

Ensiksi Saksan kommunistipuolueesta. Tekikö puolue joitakin pienempiä virheitä johtaessaan kamppailua kansanäänestyksen puolesta ruhtinaiden omaisuuskysymyksessä vai eikö, sitä en niin tarkoin tiedä. Mutta tär-

keimmän tuosta toiminnosta minä tunnen ja minun täytyy sanoa, että minulla ei ole mitään halua arvostella Saksan puoluetta tässä kysymyksessä. Tämän toiminnon suoritti puolue loistavin tuloksin; se on malliesimerkki siitä kuinka suhteellisen vakaantumisen ja siihen liittyvän joukkojen passiivisuuden pahimpanakin aikana joukkotoiminto voidaan suorittaa. Tämän toiminnon aikana nousi kommunistipuolue mitä laajimman joukkoliikkeen johtajaksi ja samalla myös kohotti joukkojen kumouksellista tietoisuutta. Kommunistipuolueemme vaikutusvoima ja auktoriteetti on sen kautta valtavasti lisääntynyt. Olen sitä mieltä, että kaikilla puolueillamme kapitalistimaissa on paljon oppimista tämän kamppailun suorituksesta, riippumatta siitä tuliko siinä tehdyksi joitakin yksityisiä virheitä. Se oli puolueen poliittinen voimakoe. Mutta tuon kamppailun jatko, sen vaikutuksen arviointi ei enään ollutkaan niin hyvää. Esim. tunnusssana, joka »Rote Fahnessa» etusivulla oli vaatimuksena vasemmistososialidemokraattisille työläisille: eroon sosialidemokraattisesta puolueesta, liityttävä kommunistipuolueeseen! Niin, se on hyvä asia, mutta se ei käy niin yksinkertaisesti. Joukot eivät vielä ole kypsyneet siihen. Kysymyshän on juuri siitä kuinka tämä tunnussana pikemmin saataisiin kypsymään. Nyt ei tämä tunnussana vielä ollut tilannetta vastaava.

Työtätekevien kongressin järjestäminen oli samoin hyvä ajatus. Että tämä alote Saksan kommunistipuolueen johdon puolelta oli oikea, siitä antoi parhaan todistuksen Saksan natsionalistien äänenkannattajan »Börsen-Zeitungin» hyökkäys artikkelissa 9/IX.

Kirjoittaja on tietysti pannut paperille paljon valheellista, mutta samalla osoittanut että mies on pääasiasta ymmärtänyt aika paljon. Ja se tosiasia, että »Vorwärts» on koko ajan koettanut olla puhumatta työtätekevien kongressista, se osottaa että sosialidemokraattinen johto niinikään ymmärtää mistä on kysymys. Mutta meidän puoluejohto määräsi sitten alustajiksi tähän kongressiin yksinomaan kommunisteja. Myöhemmin tuli tämä päätös kyllä muutetuksi, mikä on hyvin tervehdittävä asia. Mutta tuo ohimenevä virhe, niin lyhytaikainen kuin se olikin, on tuskin ollut sattuman varainen. Se on vissinlainen merkki siitä että puolueemme on hieman heikko.

Enemmän kuin tuollaiset pikku virheet merkitsee sentään puolueemme heikkous ammatillisessa työssä. Se on mielestäni Saksan puolueen heikoin kohta. Siitä tullaan vielä puhumaan saksalaisessa valiokunnassa. Selvä että siinä pitää tapahtua perinpohjainen muutos. Muutoin ei Saksan puolue pääse eteenpäin. Työmaaneuvostoissa on puolueella ollut menestystä. Punaisten rintamamiesten liitossa on se tehnyt hyvää työtä, ja itsensä uudelleen järjestämisen työpaikkasolujen pohjalle on Saksan puolue suorittanut parhaiten.

Vallan ilahduttaa se, että useissa kaupungeissa puoluesolut tosiaan elävät, tekevät työtä, taistelevat. Se on merkille pantava saavutus. Saksan kommunistipuolueen lisääntyvä joukkovaikutus näkyi viimeisissä vaaleissa Saksissa, eritoten kunnallisvaaleissa. Puolue osoitti työssään — ja se on sen vahva puoli — suurta tarmoa ja runsasta alotekykyä, sillä on jo paljon taistelukokemusta ja puolueen yleinen bolshevistinen taso on verraten korkea. Mutta sellaiselta puolueelta pitää myös paljon vaatia, paljon enemmän kuin monilta muilta kommunistipuolueilta. Ette saa hetkeksikään unohtaa että Saksan sosialidemokratiaan verrattuna se on vielä aivan liian heikko. Päätehtävänä tämän puutteen poistamiseksi on kommunistisen ammatillisen työn kehittäminen. Puoluelehdistä ja niiden puutteista tulen myöhemmin erikseen puhumaan.

Jokunen sana Tshekkoslovakian kommunistipuolueen joukkotyöstä. Tshekkoslovakian puolue on todella joukkopuolue. Sillä on ollut ensiksikin merkittäviä vaalivoittoja. Mutta ei vain niitä, se on suorittanut esim. taistelun fascismia vastaan. Puolue on ymmärtänyt konkreettisten tunnussanojen avulla tehdä tämän taistelun kansanomaiseksi ja tuloksekkaaksi. Tässä taistelussa on se toistaiseksi — ei tietystikään lopullisesti — poliittisesti lyönyt fascistisen liikkeen. Edelleen on puolue

ymmärtänyt kansallisiin vastakohtiin nähden pitää oikean kurssin, mikä ei olesuinkaan helppo sellaisessa maassa kuin Tshekkoslovakia.

Mutta on Tshekkoslovakian puolueella puutteitakin. Se on ammatillisen työn alalla saanut liian vähän yhteyksiä niiden joukkojen kanssa, jotka ovat järjestyneet ulkopuolelle punaisen ammattijärjestön. Niin ammatilliset järjestöt kuin puoluejärjestötkin Tshekkoslovakiassa ovat jossain määrin kankeita, lisäksi poliittiseksi kehittymättömiä ja kärsivät aktiivin runkojoukon puutetta. Soluelämä ei vielä ole kyllin kehittynyttä ja paljon on vielä puutteita fraktsionien työssä erilaisissa joukkojärjestöissä.

Ranskan kommunistipuolue on niinikään viime aikoina saanut tuloksia joukkojen voittamisessa. Sen vaikutus joukkoihin on lisääntynyt. Mutta meillä on sellainen vaikutelma kuin ei se olisi niin paljon puolueen ansio kuin erikoisen suotuisain olojen tuoma onni. Luokkavastakohdat kärjistyvät Ranskassa. Proletariaatilta puuttuu vielä paljon taistelukokemusta. Puolueellamme on kyllä Parisissa työväen keskuudessa johtava asema; sitä ei pidä aliarvioida, sillä muissa suurissa kapitalistimaissa ei vielä niin ole. Mutta puolueemme on perin vähän kyennyt poliittisesti ja organisatoorisesti lujittamaan tätä asemaa jokapäiväisellä kumouksellisella aktiivisuudella joukkojen keskuudessa. Se suuntaa huomionsa kenties vähän liian yksipuolisesti vaalikamppailuun ja parlamentaariseen työhön. Ja yhteys keskuksen ja paikallisten johtoelinten välillä näyttää vielä olevan liian heikko. Eräät toverit väittävät että puolue on viime aikoina uuden järjestelyn yhteydessä menettänyt jäseniä, toiset kieltävät sen; kukaan ei sitä aivan varmasti tiedä. Puolueen jäsenmäärä on siis hieman epämääräinen, mikä niinikään on merkki sen kehittymättömyydestä. Jäsenten vaihtuminen näyttää olevan aika suuri.

Meillä on Ranskassa myöskin verrattain iso myötämielinen ammatillinen järjestö (CGTU), mutta sen aktiivisuus lakkoliikkeissä on ollut heikko Joukoissa on voimakas yhtenäisyyden henki. Paljon reformistisia työläisiä käy CGTU:n kokouksissa. Se osoittaa, että näillä työläisillä ei oikeastaan ole mitään pelokkaita ennakkoluuloja punaisia ammatillisia järjestöjä vastaan. Mutta tuota yhtenäisyyden henkeä pitää ymmärtää paremmin arvostaa käytännössä. Siinä ei auta mikään suuri propaganda, yhtenäisyysliike pitää osata käytännössä ohjata vielä pitemmälle. Kuinka se pitää tapahtua, se on kysymys, jota pitäisi vielä lähemmin pohtia ammatillisessa valiokunnassa.

Italian kommunistipuolue on viime aikoina tosiaan käynyt lävitse kumoustyön korkeakoulun. Fascistipuolueen jälkeen on kommunistipuolue nyt Italian vahvin puolue. Se on monissa tapauksissa osannut menestyksellä käyttää oikeata yhteisrintamataktiikkaa joukkojen keskuudessa. Siitä voisi kyllä esittää useita esimerkkejä, mutta niistä ei nyt voi julkisesti puhua. Sellaiset tulokset vaikeissa oloissa Italiassa osoittavat, että puolueemme on jo oppinut paljon kumoustyön taitoa.

Englannin kommunistipuolue kehittyy nopeasti. Tämän puolueen ensimäinen merkittävä työ kehityksensä aikana oli puoluelehden julkaisemisen ja levikin järjestäminen. Puolue on tarmolla osoittanut, että kommunistinen lehti voi lyhyessä ajassa saada oikein joukkolevikin. Englannin kommunistipuolueen toinen merkittävä työ oli kommunistien ammatillisella työllä alkuun pantu oppositsioni ammattiliitoissa. Parissa vuodessa ovat Englannin kommunistit yhdessä vähemmistöliikkeen kanssa luoneet vankan oppositsioniaseman ammatillisessa liikkeessä ja suorittaneet tulosrikkaan kumouksellisen työn. Kolmas työ on se taistelu, minkä puolue kuluneena vuonna johti kaivostyöväen lakon yhteydessä. Vaikka emme tietäisi enempää kuin kommunististen työpaikkalehtien levikin tuon lakon aikana, niin jo yksin se olisi hyvä osoitus nuoren puolueen suorittamasta voimankokeesta. Vastustajaimme todistuksen saimme näinä päivinä lukea eräästä sähkösanomasta, jonka mukaan reformististen vastustajien piti sanoneen: elleivät kommunistit olisi »häirinneet» olisimme me jo ajat sitten saaneet vuorityöläisten keskuudessa

2*

enemmistön lakon lopettamisen puolelle. Vastustajan tällaisesta todistuksesta voisi jokainen kommunistipuolue ylpeillä.

Mutta kommunistipuolueemme Englannissa ei vielä ole joukkopuolue. Sen pitää vielä hyvin suuresti vahvistaa itseään. Puolueella on myös syytä itsekritiikkiin. Olemme sitä mieltä, että puolue on viime aikoina tehnyt eräitä virheitä, joista pitää lähemmin puhua pleenumin Englannin komissiossa. Vain se joka ei mitään tee, ei tee myöskään virheitä, mutta jokainen meistä virheitä tehtyään on velvollinen itse niitä arvostelemaan. Muutamia viikkoja sitten Tpk:n tervehdyssähkösanomassa Englannin puolueen viime puoluepäiville kiinnitimme parilla lauseella puolueen huomiota itsekritiikin välttämättömyyteen. Itsekritiikki on jokaisen kommunistipuolueen velvollisuus.

Pari sanaa Skandinavian kommunistipuolueista. Ruotsin puolueella on viime ajoilta osoitettavanaan kunnallisvaaleissa vaalivoittoja, mutta myöskin vaalitappioita. Ammattiliittojen riveissä on puolueellamme merkittävä joukkovaikutus, mutta se vaikutus laajenee perin hitaasti. Vastustajamme ovat vielä kovin vahvat ja tekevät kaikkensa paralysoidakseen meidän tuloksemme. Viimeksi ovat alkaneet kamppailun sen puolesta että ammattiliitot yleensä liittyisivät sosialidemokraattiseen puolueeseen. Sen kautta tahtovat ne tehdä mahdottomaksi ammatillisen vasemmistolaisen yhteysliikkeen pitemmälle kehittymisen Ruotsissa, ne tahtovat kieltää kaikki ammattiliitot, jotka kuuluvat sosialidemokratiaan, liittymästä yhteysliikkeeseen. Vaikeudet ovat siis hyvin suuret, mutta minulla on se tuntu, että puolueemme ei tällä alalla vielä ole tehnyt kaikkea sitä mikä olisi mahdollista.

Norjassa on puolueemme aktiivisesti ottanut osaa suuriin taloudellisiin taisteluihin, mutta tähän asti on sillä ollut liian vähän tuloksia vaikutuksensa laajentamisessa ja organisatoorisessa lujittamisessa laajojen joukkojen keskuudessa. Tranmaelilaiset manöveeraavat taitavasti paralysoidakseen puolueemme työn vaikutuksen. Osin esti puoluettamme myös sisäisen yhtenäisyyden puute keskittämästä kaiken tarmonsa työhön joukkojen valloittamiseksi.

Toverit, kun aika on jo näin kovin pitkälle ehtinyt katson olevani pakotettu mahdollisimman paljon lyhentämään selostukseni loppua. Ja onhan vielä mahdollisuus lähemmin pohtia erinäisiä kysymyksiä valiokunnissa.

Maanalaisilla kommunistipuolueilla on yhä vielä todettavissa puoluetoiminnan vissiä kuoreensa sulkeutuneisuutta, josta meidän pitää ehdottomasti päästä. Monissa tapauksissa on tämän ilmiön syynä se, että kokemattomat toverimme ymmärtävät väärin konspiratsionin vaatimukset. Ei huonompi, vaan viisaampi konspiratsioni kuin tähän asti, se on välttämätön. Huonon konspiratsionin seurauksena kantavat eräät puolueet liian paljon uhreja. Emme toki saa konspireerata niin että ylipäänsä pidämme työmme salassa, niin etteivät seuraukset juuri missään näy. Jotta lailliset mahdollisuudet tulisivat paremmin käytetyiksi on mielestäni useimpien illegaalien puolueiden työssä vissi käänne välttämätön. Kuinka se on tehtävissä, se pitää vastaavien puoluejohtojen kokeilla.

Kommunistiselta lehdistöltämme puuttuu miltei kaikkialla vallankumouksellista kansanomaisuutta. Meillä on kyllä kumouksellisia lehtiä, mutta ne eivät ole kyllin kansanomaisia, ja meillä on muutamia kansanomaisia lehtiä, jotka eivät ole kyllin kumouksellisia. Esim. »L'Humanité» on viime aikoina tullut paljon kansanomaisemmaksi, mutta se yrittää jossain määrin korvata kumouksellisen kansanomaisuuden sensatsionilla. »Rote Fahnella» Saksassa on vahvat puolensa, jotka näkyvät esim. sen esiintymisten kumouksellisessa tarmossa. Mutta siihen liittyy myös tämän lehden heikkous: yksitoikkoinen myrskyn pauhu väsyttää. Harvinaisia tapauksia lehdissämme ovat sellaiset perin karkeat virheet kuin »Rude Pravon» tunnetussa artikkelissa Otto Bauerin puheesta. Tuo tapaus on sentään samalla merkki verraten yleisestä puutteesta: riittävän tiukan yhteyden puutteesta puoluejohdon ja toimituksen välillä. Tämä puute näkyy miltei kaikkialla, ja se osoittaa että puoluejohdon kanta on virheellinen. Aliarvioi-

daan lehdistön merkitys nykyisenä kautena. Jos niin ei olisi, kiinnitettäisiin lehdistöön enemmän huomiota ja ensimäiset puoluejohtajat kirjoittaisivat niihin säännöllisesti. Nyt ovat lehdet melkein poikkeuksetta ammattitoimittajien huostassa, ja useimmilla näistä on perin vähän yhteyttä työläisten kanssa työpaikoilta, ne kun yksipuolisesti puuhaavat erikoistyössään. Yhteys puoluejohdon ja lehden välillä pitää tulla kaikkialla parannetuksi.

Amerikan. kommunistipuolueen pääänenkannattaja oli jonkun aikaa täytetty miltei pelkillä kommunistisilla teeseillä. KK:n viime istunnossa on toimitus itse 32:ssa pykälässä arvostellut itseään siitä. (Pepper: »Ja toimitus on ollut oikeassa!»). Sekin on vähän liioitellut. Nyt on kyllä saatu jonkunlaista parannusta aikaan, mutta ei vielä kylliksi. Puoluejohto teki ehdotuksen että toimitus siirrettäisiin Chicagosta New Yorkiin. Tästä ehdotuksesta ei minulla vielä ole mitään määrättyä mielipidettä. Mutta minä pelkään että jollei »Daily Worker» tule paremmin toimitetuksi, ei se voi saada New Yorkissakaan riittävää levikkiä.

Niin ikään pitäisi meidän kiinnittää enemmän huomiota myös puolueettomaan meille myötämieliseen lehdistöön ja puolueettomaan kirjallisuuteen. Ja sellaisia pikku asioita kuin satiiriset aikakauslehdet eivät puolueemme vielä ymmärrä käyttää hyväkseen. Hyvä satiirinen aikakauslehti saisi paljon aikaan, mutta harvoin saa hyvän numeron nähdäkseen. Puolueeton »Arbeiter-Illustrierte» osoittaa parhaiten kuvitetun työväenlehden merkityksen. Ja kun tshekkiläinen puoluejohto vaatii että tämän lehden viikkopainosta ei saisi siellä levittää, koska se kilpailee puoluejulkaisujen kanssa, niin minä sanoisin, että puolueidemme pitää toimittaa omat julkaisunsa paremmin, jotta ne kykenevät todella kilpailemaan. Näille asioille ei saa asettaa korkeita suojelustulleja.

Niin yksinkertainen asia kuin kirjallisuuden levittäminen ei ole tullut puolueiltamme kunnollisesti järjestetyksi. Se mitä me julkaisemme jää ikävä kyllä hyvin usein tulematta lukijain käsiin. Työväenliikkeen alkuaikoina möivät monet kumousliikkeen johtajat hyvin usein itse lehtiään seisten kadun kulmauksissa tai kulkien talosta taloon. Toveri Katajamakin, joka nyt on täällä, möi Amerikassa itse lehteään katujen kulmauksissa, ja me kumarramme senvuoksi päämme hänen edessään. Nyt on aika tietysti toinen, mutta me vetoamme kuitenkin nuorisomme myötävaikutukseen kommunistisen kirjallisuuden ja lehdistön levityksen paremmin järjestämiseksi. Pitää nähdä että tämäkin työ on kumouksellista työtä, eikä suinkaan mitättömintä kumouksellista työtä. Ja jos kirjallisuuden levikin paremmaksi järjestäminen ei käy vanhalla tavalla, niin teemme sen uudella tavalla, hankimme agenttiverkon, kiertäviä kirjakauppiaita jne. Mutta tehdä se pitää. Vissejä tuloksia tälläkin alalla voidaan viime ajoilta todeta esim. Saksassa.

Tärkeä tehtävä on puolueillamme myös teoreettisten aikakauslehtiensä tason kohottamisessa. Useimmat näistä lehdistä eivät tule systemaattisesti yhden yhtenäisen linjan mukaan toimitetuiksi, vaan ovat enemmän tai vähemmän tilapäisluontoisten artikkelien kokoelmia. Myös kansainvälisellä äänenkannattajallamme on sama puute. Hiljattain teimme parannuksen aikakauslehdessämme ja tahdomme sitä edelleen vielä kehittää. Samoin pitää puolueidemme tehdä, ja samalla sen yhteydessä kiinnittää vakavaa huomiota puolueen jäsenten teoreettiseen kouluutukseen, niin alkeiskouluutukseen kuin toimitsijainkin kouluutukseen. Ennen kaikkea suosittelisin lyhytaikaisia kursseja.

Kokemus on osoittanut oikeaksi puolueidemme järjestämisen työmaasolujen pohjalle. Melkein kaikkialla on siitä saatu hyviä kokemuksia. Mutta suuret vaikeudet ovat vielä edessä eräissä maissa, ennen kaikkea Ranskassa, Skandinaviassa ja Yhdysvalloissa. Nämä vaikeudet pitää tietysti tarkoin tutkia, mutta jos joku sanoo, että meillä ei ole ollenkaan mahdollista elinkykyisten työmaasolujen järjestäminen, niin minun täytyy sanoa että se on osottautunut mahdolliseksi paljon vaikeammissakin oloissa.

Voisin kertoa teille esimerkkejä valkoisen terrorin maista, joissa on vankiloissakin organisoitu hyvin toimivia työmaasoluja, jotka julkaisevat säännöllisesti työmaalehtiä, säännöllisesti monistavat työläis-kirjeenvaihtoa jne. Jos väitetään näitä esimerkkejä vastaan sillä perusteella, että noihin »työmaasoluihin» osanoton vuoksi ei ainakaan mikään »työstä erottaminen» ole uhkaamassa, niin minä ilmoitan että sekään ei pidä paikkaansa. joka saadaan kiinni tästä solutyöstä, se menettää aina paikkansa vankilan verstaassa. Työmaasolujen perustaminen ja niiden säännöllinen työ on mahdollinen. Siihen tarvitaan vain hieman kokemusta. Usein on niin että toverimme eivät ymmärrä kuinka tätä työtä pitää kehittää, ja senvuoksi on sitäkin enemmän pantava painoa instrueeraustyöhön.

Yhä vielä valitellaan voimien vähyyttä puolueissamme. Mutta monissa tapauksissa on tämän puutteen syynä se, että emme ole ymmärtäneet työtä oikein ja tarkoituksenmukaisesti järjestää emmekä jakaa. Esim. ammatilliset fraktsionit ovat toiminnassa, mutta fraktsionien keskusjohto voi olla aivan ylenmäärin kuormitettu, se kun itse tekee melkein kaiken, aina päätösehdotuksien valmistamiseen saakka, niin että fraktsionin ei sitten tarvitse tehdä mitään muuta kuin ottaa tämä päätöslause ja antaa se jonkun edustajan esitettäväksi. Se ei ole oikein. Johdon pitää ohjata työtä, mutta fraktsionien pitää työ tehdä. Jos fraktsionien tehtävät suoritetaan puoluekanslioissa ilman elävää yhteyttä työväen kanssa, niin fraktsionit kuolevat ja byrokratisoituvat kanslioissa.

Kumouksellisen aktiivisuutemme tehostaminen laajojen joukkojen keskuudessa, josta olen tässä melkein koko ajan puhunut, ei luonnollisesti ole ristiriidassa oman puolueemme sisäisen lujittamistehtävän kanssa, vaan päinvastoin edellyttää ja ehdottomasti vaatii tätä lujittamista.

Puolueväittelyissä kysymyksestä, millainen on oikea puoluejohto oleva, voimme usein havaita kahdenlaisia asioita. Oppositsioni pyrkii arvostelemaan olevaa puoluejohtoa muodollisen demokratian kannalta ja puoluejohto puolestaan pyrkii suojelemaan jopa byrokraattisia virheitä tai esiintyviä byrokratismin ituja. Mutta jos oppositsioni voittaa puoluejohdon ja aikaisempi puoluejohto tulee oppositsioniin, niin kantaa vaihdetaan. Mainitsen vain karkeimman esimerkin, nimittäin Ruth Fischerin. Kun Ruth Fischer oli Saksan kommunistipuolueen johdossa ajoi hän todella byrokraattista klikkikomentoa ja leimasi opportunistiksi jokaisen, joka uskalsi sanoa sanankaan »puolueen sisäisestä demokratiasta». Mutta heti kun hän tuli oppositsioniin, heti samana päivänä hän alkoi vaatia mahdollisimman laajaa puolueen sisäistä demokratiaa. Tämä on tietysti karkea esimerkki, perin harvinaista laatua. Sellaista esiintyy oikeastaan vain kerran vuossadassa. Mutta pienen pienissä annoksissa voi sellaista esiintyä tänä päivänäkin.

Olemme jo v. 1921 sanoneet että perisyntinä vanhasta työväenliikkeestä on vissi jäännös dualismia aktiivisten toimitsijain ja passiivisten jäsenjoukkojen välillä, jotka vain käyvät kokouksissa ja maksavat jäsenmaksunsa, mutta muutoin eivät tee mitään puoluetyötä. Lenin sanoi, että tämän dualismin ja siihen yhtyvän puoluetehtäviin muodollisen suhtaantumisen tendenssi periytyy vississä määrin kiertämättömästi porvarillisesta ympäristöstä. Mutta meidän tehtävämme on mahdollisimmassa määrin voittaa tämän dualismin ja formalismin (muodollisuuden) kaikki jätteet, joiden pohjalla voi kehittyä niin syrjäpyrkimys byrokratisuuteen kuin syrjäpyrkimys muodolliseen demokratiaan. Millä tavalla ne voidaan voittaa? Synteesi voidaan saavuttaa ainoastaan sen kautta, että eri vivahduksia edustavat toverit niin puoluejohdossa kuin kaikissa puolue-elimissä yhdistetään tiukkaan aktiiviseen työyhteyteen. Jos me emme ainoastaan keskustele ja väittele, vaan puoluetehtävien käytännöllisessä täyttämisessä joka päivä teemme yhteistyötä, niin pääsemme helpommin mielipide-eroavaisuuksista, vapaudumme vieraista tendensseistä ja pääsemme helpommin vapautumaan kaikista tarpeettomista liiallisista fraktsionitaisteluista.

Onko liiallisia fraktsionitaisteluja? Kyllä, niitä on esiintynyt. En sano, että kaikilla fraktsionitaisteluilla on vain kielteinen puoli; olisi liioiteltua väittää jotain sellaista. Usein on puolueen linjan selvittäminen käynyt fraktsionitaistelun tietä. Onpa erinäisissä tapauksissa ollut mahdoton päästä eteenpäin muuta tietä. Näin voi olla sellaisen tilanteen jälkeen, jolloin puolue on tehnyt isoja virheitä, kuten esim. syksyllä 1923 Saksassa. Tässä tapauksessa oli objektiivisesti mahdoton päästä eteenpäin sileää suoraa kehitystietä. Mutta ei ole ollenkaan välttämätöntä, että puoluekehitys aina käy »dialektista» tietä, vastakohtien muodostumisen ja taistelun kautta. Usein, ikävä kyllä liian usein on monissa puolueissa käynyt kirjaimellisesti hegeliläisen kaavan mukaan: puoluejohtoa vastaan on muodostunut antiteesi. Teesi ja antiteesi ovat tapelleet keskenään, viimein molemmat tulleet Moskovaan ja täällä tullut luoduksi synteesi. Jos sitten jonkun ajan kuluttua valaistiin tätä uutta teesiä, pidettiin tätä munaa aurinkoa vasten, niin voitiin jo todeta uuden antiteesin pikkuinen alkusolu, josta kukaan ei vielä tiennyt oliko se kehityskykyinen, hedelmöitetty vai eikö. Useimmissa tapauksissa se on ollut hedelmöitetty ja sitten alkaa taas dialektiikka uudestaan.

Toverit, dialektiikka kapitalistisen yhteiskunnan historiassa on hyvä asia ja meidän pitää käyttää sitä hyväksemme. Mutta ei ole edullista että puolueidemme sisäinen kehitys käy tätä tietä. Meidän pitää kaikin tavoin auttaa puolueitamme kehittymään edelleen suoralla kehitystiellä. Meidän pitää tukea puolueitamme jotta ne löytäisivät suoran kehitystien. Emme kenties panisi siihen niin suurta painoa, meidän ei tarvitsisi niin jyrkästi astua fraktsionipyrkimyksiä vastaan, jolleivät meitä ympäröisi viholliset, jotka käyttävät hyväkseen meidän sisäisiä taistelujamme. Fraktsionitaistelujen aikana kärsii työmme aina vaurioita. Kustannukset lankeavat aina meidän niskoille ja ne ovat suuria. Meidän pitää tehdä kaikkemme välttääksemme niitä.

Yleensä pitää meidän eri tavoin kohottaa puolueidemme ja puoluejohtojen auktoriteettia. Se on välttämätöntä saadaksemme puolueettomat joukot lujemmin puolueidemme vaikutuksen alaisiksi.

Venäjän veljespuolue on viime aikoina selviämällä puolueen sisäisestä taistelusta ja täyttämällä sosialistisen rakennustyön erilaiset tehtävät taaskin antanut meille esimerkin siitä mikä kommunistisen puolueen pitää olla. Kenenkään päähän ei tietysti pälkähdä vaatia puolueilta kapitalistimaissa jo tänään aivan samanlaista bolshevistista suorituskykyä; mutta tähän suuntaan, tämän esimerkin mukaan pitää meidän koettaa kehittää puolueitamme.

Yksi kansainvälisen työmme heikkouksista on yhä vielä puutteellinen kansainvälinen yhteys kansainvälisen johdon ja puolueiden välillä. Kaikissa istunnoissamme olemme siitä puhuneet. Meidän täytyy myöntää, että vaikka tämä yhteys onkin monissa yksityistapauksissa tullut hieman paremmaksi, ei se vielä ollenkaan riitä. En sano, että se olisi yksinomaan seiktsioidemme vika; hyvin usein on vika tääläkin, meidän koneistossamme. Emme ole vielä kyllin hyvin ymmärtäneet järjestää työtämme niin, että parempi yhteys puolueiden kanssa olisi tullut luoduksi. Jos minä edellä puhuin sektsioidemme itsekritiikin velvollisuudesta, niin on se samoin välttämätöntä koneistomme työssä täällä Moskovassa.

Vielä yksi huomautus. Kansainvälisten päätöstemme, samoin puoluekongressien ja puoluejohtojen päätösten puutteellinen täyttäminen on tosiasia, jota tuskin yksikään tovereista kieltää. Kuinka paljon erinomaisia teesejä ja päätöslauselmia ovatkaan maailmankongressimme ja laajennetut Tpk:mme hyväksyneet, mutta ne ovat tulleet perin puutteellisesti täytetyiksi. Oikeastaan pitäisi panna toimeen tutkimus ja ottaa tarkka selko siitä, kuinka tehdyt päätökset on täytetty. Tämän varoituksen tarkoituksena on elähyttää jokaista sektsiota menettelemään systemaattisemmin täyttäessään kansainvälisiä päätöksiä. Ehkäpä meidän pitää myöskin laatia päätökset lyhyempään keskitetympään muotoon. Jotta päätöksien täyttäminen tulisi paremmaksi on myös välttämätöntä järjestää kaikkialla tarkoituksen-

mukainen täyttämisen kontrollointi. Yksi Leninin tavan takaa toistamista ajatuksista oli että ei riitä se että päätöksiä hyväksytään, vaan pitää myöskin kontrolloida miten ne täytetään; työ pitää järjestää niin, että päätöksien täyttäminen tulisi mahdollisimman automaattisesti kontrolloiduksi. Se on työllemme välttämätöntä. Niinkauan kuin meillä ei näin ole, niin kauan ei meillä ole myöskään mitään systemaattista päätöksien täyttämistä.

Viime aikoina on meillä ollut huomattavia saavutuksia, mutta meillä on ollut myöskin tappioita. Huolimatta paljosta heikkoudesta työssämme ovat mahdollisuudet yleensä erinomaiset. Meidän pitää vain vielä kaikilla aloilla paremmin oppia kumouksellista työtä. Lenin sanoi meille viimeisissä puheissaan tässä salissa, että meidän pitää ennen kaikkea oppia soveltamaan Venäjän proletariaatin kokemuksia kunkin maan konkreettisiin oloihin. Pelkään että jos Lenin vielä tänään eläisi, niin hän arvostelisi meitä ankarasti. Luulen että hän sanoisi meille: teidän pitää vielä edelleen opetella kumouksellisen työn ja kumouksellisen taistelun taitoa. Mutta varmaankin myöntäisi hän myöskin kumouksellisen työmme tulokset.

Muistan vielä pikku lappuset, joilla Lenin lähetteli tuhansille Venäjän puolueen tovereille mitä erilaisimpia asioita suoritettavaksi, pikku toimia ja suuria tehtäviä, usein hyvin vaativia tehtäviä, usein kirjoitti hän: tämä pitää suorittaa 2—3 päivässä, taikka tämä on suoritettava heti, vielä tänä päivänä, ja sitten lopuksi oli kirjoitettu: »Toimittakaa selostus tehtävän suorittamisesta.» Näin tapahtui hyvin usein, ja se on, toverit, käytännössä jotain hyvin tärkeätä. Tärkeätä ei ole ainoastaan suorittaminen, vaan myöskin selostuksen tekeminen suorituksesta. Ei koko kontrolli, mutta tärkeä osa kontrollista on selostuksen tekeminen työn suorituksesta. Selostuksen teko ei saa käydä mekaanisesti, ei kaavamaisesti, mutta jokaiselta, joka on saanut jonkun tehtävän, pitää vaatia selostus sen suorittamisesta.

Pyydän, toverit, ettette pane pahaksenne niitä jossain määrin arvostelevia huomautuksia, joita olen täällä tehnyt. Olen katsonut velvollisuudekseni tehdä tämän käytännöllisen työmme itsekritiikin. Kenties olen erinäisissä yksityiskohdissa erehtynyt, mutta pääajatus on varmasti oikea. Soisin tietäväni, että Leninin pääopetus kumouksellisesta joukkotyöstä, s.o. työstä laajojen työväenjoukkojen kumouksellisen tason kohottamiseksi ja tämän tehtävän käytännössä konkretisoimisesta sosialidemokratian ja reformismin vastavallankumouksellisen vaikutuksen voittamiseksi, olisi niin sanoakseni hakattu kaikkiin tovereihin, ei ainoastaan niihin, jotka täällä nyt ovat, vaan myöskin jokaiseen puolueen jäseneen, jokaiseen aktiiviseen puoluetyöntekijään. Tämä leniniläinen opetus meidän pitää täällä hyväksyä ja päättää, eikä ainoastaan päättää, vaan myöskin toteuttaa; eikä ainoastaan toteuttaa, vaan myöskin toteuttaminen kontrolloida ja sitten seuraavalla kerralla täällä tehdä selostus sen toteuttamisesta.

Uuden aluejärjestelyn eli n.s. rajoneerauksen alkuvaiheet.

Neuvostoliiton alueella on jo monien vuosien aikana toteutettu suurenmoista tehtävää: maan jakoa uusiin taloudellisiin ja hallinnollisiin piireihin: Kuvernementit, ujestit ja volostit (läänit, kihlakunnat ja kunnat) uudessa järjestelyssä poistuvat ja niiden tilalle tulevat uudet ryhmitykset uusine nimityksineen. Kylät yhdistetään rajoneiksi (piireiksi), rajonit okrugoiksi (piirikunniksi), okrugat oblasteiksi (alueiksi), joista muodostuu valtio.

Vanha jaottelu, joka osittain on vieläkin voimassa, on laadittu vain hallinnollisia tehtäviä silmällä pitäen ja on ny-

kyisissä oloissa sekä taloudellisen että valistuksellisen kehityksen esteenä. Uudessa järjestelyssä, n.s. rajoneerauksessa ennen kaikkea otetaan huomioon että samaksi yhtymäksi tulevat samoja taloudellisen toiminnan päämuotoja ja edellytyksiä omaavat ja liikenneyhteydessä toistensa kanssa olevat seudut. Tämä on lähtökohta sekä isompia että pienempiä alueyhtymiä muodostettaessa. Uusi järjestely siten pyrkii kehitysmahdollisuuksien, voimien ja johdon keskittämiseen.

Tsarismin aikaisen jaottelun soveltumattomuus taloudellisissa suhteissa oli kylläkin havaittu jo ennen neuvostojen aikaa. Vuosisadan kuluessa oli toimitettu tieteellisiä tutkimuksiakin ja tehty suunnitelmia uusien taloudellisten alueitten määrittelyä varten. Ehkä kaikkein vanhin on v. 1818 K. I. Arsenjevin tutkielma, jossa ottaen huomioon »ilmaston ja maaperän erilaisuus» katsotaan tarkoituksenmukaiseksi jakaa maa 110 piiriin. Samalta tutkijalta ilmestyi vielä 30 vuotta myöhemmin »Venäjän tilastollisia katsauksia», jossa uuden rajoneeraussuunnitelman yhteydessä pantiin painoa taloudellisen toiminnan ilmiöille ja edellytyksille.

Seuraavana aikajärjestyksessä v. 1858 ilmestynyt I. Saburovin »Euroopan Venäjän taloudellinen kartta», jossa maanviljelyksen ja teollisuuden perusteella maa ehdotettiin jaettavaksi kahdeksaan alueeseen.

Vuonna 1871 esitti P. I. Semenov ajatuksenaan että erilaisuudet Euroopan puolisella Venäjän suurella alueella vaativat tutkimista ja keisarikunnan jakamista enemmän tai vähemmän samankaltaisiin alueisiin. Kymmenen vuotta myöhemmin hän, ottaen huomioon asutuksen tiheyden, kansallisen kokoonpanon, väestön toimialat ja talousjärjestelmän, suunnittelee maan jakoa aluksi 14 ja sitten 12 piiriin.

Mainittujen tutkimusten ja ehdotelmain jälkeen seurasi vielä tsarismin aikana monia muita tutkimuksia ja rajoneeraussuunnitelmia. Hallituksen taholta ne eivät kuitenkaan aiheuttaneet toimenpiteitä. Tieteelliseltä kannalta ovat useat mainituista tutkimuksista mielenkiintoiset. Niiden heikkous on kuitenkin siinä, että niiden tekijät ottivat lähtökohdakseen Venäjän hitaan kehityksen ja edellyttivät senkin tapahtuvan porvarillisen järjestelmän oloissa.

Neuvostovallan aikana kysymys uuden aluejärjestelyn toimittamisesta otettiin päiväjärjestykseen heti Lokakuun kumouksen jälkeen. Sitä suorastaan vaati neuvostollinen rakennustyö.

Vallankumouksen alkuaikoina puuttui kuitenkin mahdollisuuksia tehtävään, joka vaati tarkkoja tietoja taloudellisista ja paikallisista oloista. Toimenpiteen välttämättömyys ilmeni tästä huolimatta yhtenään. Niinpä jo v. 1918 ajalla monet teollisuuden edustajain kokoukset ratkaisivat teollisuuden tehtävänä olevia kysymyksiä sen avulla että määrittelivät niiden suorittamista varten uusia teollisuuspiirejä ja alapiirejä (oblasteja ja okrugia).

Neuvostojen VII edustajakokouksessa 1919 kysymys rajoneerauksesta tuli esille sosialistista rakennustyötä koskevain selostusten yhteydessä. Selostajat, tov. Sapronov ja Vladimirski esittäessään rakennustyön paikallisia muotoja ja yhteyttä keskuksen kanssa asettivat samalla kysymyksen tasavallan uudesta aluejaosta. Alustuksessa osotettiin uudestaan järjestelyä käytännössä tapahtuvan varsin suuressa määrin mutta puuttuvan siltä kokonaan yleistä johdonmukaisuutta. »Usein yksityiset ujestit, läänit, kansankomissariaatit ja keskukset organiseerautuvat ja organiseerautuvat kuten itse haluavat.»

Käsittelyn tuloksena edustajakokous jätti Toimeenpanevalle Keskuskomitealle tehtäväksi valmistaa kysymys uudesta hallinnollis-taloudellisesta jaosta käytännöllisiä toimenpiteitä varten. Tämän ohella edustajakokous kielsi kaiken aluejaottelun siihen saakka kuin yleinen lopullinen päätös syntyy, muutoin kuin Kansankomissarien Neuvoston joka tapausta varten erikseen antamalla luvalla.

Neuvostojen VII edustajakokouksen perusteella asetti Ylv. Tpkn puhemiehistö komitean osottaen sille kaksi päätehtävää: Tasavallan uuden rajoneerauksen hallinnollis-taloudellisten yhtymäin muodostamisen. Tämä komitea laatikin ehdo-

telman »perusosiksi» jättäen sen Ylv. Tpkn vahvistettavaksi.

Sillä välin, joulukuussa 1920 oli koolla Neuvostojen VIII edustajakokous, jossa oli käsittelyn alaisena ehdotus Venäjän sähköistämisestä. Tämä kysymys oli kiinteässä yhteydessä rajoneerauskysymyksen kanssa. VIII edustajakokous päätti kiirehtiä rajoneeraussuunnitelman valmistumista.

Rauhan ajan alkaessa tulivat rajoneeraustoimenpiteet muutoinkin keskitetymmän huomion ja osanoton alaisiksi. Huhtikuussa 1921 perustetaan Valtakunnan yleinen Suunnittelukomitea sekä samaan aikaan joukko samanluontoisia komiteoita eri kansankomissariaattien ja osittain myös Työ- ja Puolustusneuvoston yhteyteen. Joku aika sen jälkeen määrätään perustettavaksi Taloudellisia alueneuvostoja, joilla niilläkin tuli olemaan suunnitelmaorgaaninsa. Valtakunnan suunnittelukomitea ottaa rajoneerausasiassa yhteyden sisäasiain kansankomissariaatin kanssa. Marraskuussa 1921 tehtiin suunnittelukomitean selostus rajoneeraustoimenpiteistä Työ- ja Puolustusneuvostossa. Asia oli kehittynyt siihen, että viime mainittu pyysi Ylv. Tpkn puhemiehistöä muodostamaan Tpkn ja Kansankomissariaatin väliin komitean, johon myös kutsuttaisiin paikallisia edustajia etenkin autonoomisilta alueilta.

Viikkokausi pyynnön jälkeen asetettiinkin komitea, jonka puheenjohtajaksi tuli tov. Kalinin. Mainitun komitean ohella toimi tov. Beloborodovin ohella alakomitea, jonka oli valmistettava kysymykset keskusvallan ja oblastin hallinto-organin sekä oblasteihin kuuluvain rajonien oikeuksista ja valtion talouden järjestämisestä, s.o. määritellä siinäkin oblastien ja okrugain oikeudet.

Sekä alakomitean että pääkomitean ehdotukset koskivat pääasiallisesti suurempain alueitten, oblastien muodostamista ynnä niiden, läänien (okrugain) ja valtion keskinäisten suhteiden järjestämistä. Venäjän alue suunniteltiin jaettavaksi 21 oblastiin, joista 12 Euroopan ja 9 Aasian puolelle.

Rajoneerauskysymys oli siten vuonna 1921 IX Ylv. Neuvostojen edustajakokouksen edellä saanut lopullisen ehdotuksen muodon.

Neuvostojen IX edustajakokouksessa sai kysymys kuitenkin uuden suunnan. Neuvostorakennuskysymyksen selostaja tov. Sapronov asetti kysymyksen hallinnollisten piirien, läänien, lukumäärän supistamisesta. Selostaja katsoi hallinnollisen aluejaon sellaisenaankin vanhentuneeksi. Kumousaikana oli läänejäkin muodostettu aivan itsenäisesti eikä Toimeenpanevalle Keskuskomitealle jäänyt muuta mahdollisuutta kuin vahvistaa muodostelut. Lisäksi selostaja huomautti että Neuvostojen VII edustajakokous oli rajoneerauksen ottanut lähinnä taloudelliselta kannalta ja vaikka silloin asetettu Hallinnollinen komitea ei lopullisesti olekaan päättänyt tehtäviään ei kysymystä läänien lukumäärän vähentämisestä voida välttää.

Edustajakokous myös piti välttämättömänä vierettäisten ja toistensa kanssa sopivassa kulkuyhteydessä olevain sekä taloudellisia yhtäläisyyksiä omaavain läänien yhdistämisen. Asiaa koskevain suoranaisten määräysten antamisen jätti edustajakokous Toimeenpanevan Keskuskomitean tehtäväksi. Samoin jäi tov. Kalinin johtaman komitean laatima suunnitelma Tpkn tarkistettavaksi. Tpkn puhemiehistö hyväksyikin komitean teesit huhtikuussa 1922 hyljäten tov. Larinin y.m. suunnitelman, jonka mukaan vanha jako lääneihin, ujesteihin ja volosteihin säilyisi mutta läänien lukumäärää supistettaisiin.

Käytännöllisiin järjestettyihin toimenpiteisiin ei kuitenkaan vielä päästy. Kysymys otetaan sen takia esille NKP:n XII puoluekokouksessa huhtikuussa 1923. »Valtakunnan taloudellis-hallinnollisen jaon eli rajoneerauksen 'teknilliseen' nimitykseen katsomatta on asialla tavattoman suuri merkitys Lokakuun kumouksen koko ylimenokaudelle, nepin kaudesta kommunismiin siirtymiselle», lausui puheessaan tov. Rykov. Puhuja katsoi asian valmistelun jo käyneen niin pitkälle että puoluekokous voi jo osoittaa olevan ajan käydä sanoista työhön. Puoluekokous tekikin käytännöllisiä toimenpiteitä jouduttavia ja ohjaavia päätöksiä.

Jo saman vuoden toukokuussa päätti Työ- ja Puolustusneuvosto pyytää Ylv. Tpkn muodostamaan komitean hallin-

nollis-taloudellisten oblastien muodostamiskysymyksen valmistamista varten. Ohjeeksi komitealle Työ- ja Puolustusneuvosto ehdotti asetettavaksi kahden oblastin muodostamisen, joista toinen olisi teollisuus- ja toinen maatalousalue. Näiksi alueiksi Työ- ja Puolustusneuvosto osoitti Uralin ja Pohjois-Kaukasian. Mainituilla alueilla oli oblastijärjestelmä toteutettavissa kaikessa laveudessaan ja komitean tehtävä ehdotuksensa siten, että niitä voidaan ryhtyä toteuttamaan heti kun Toimeenpaneva Keskuskomitea on ne hyväksynyt. Komitea sitäpaitsi velvoitettiin töittensä suoritukseen osalliseksi saattamaan niiden oblastien ja kansankomissariaattien edustajat, joita kysymys koskee.

Työ- ja Puolustusneuvoston pyynnön toteuduttua oli rajoneerauskysymys vihdoin siirtynyt käytäntöön sovellettavaksi. Vuosien 1924—25 kuluessa se toteutetaan Uralilla, Pohjois-Kaukasiassa ja myös Valko-Venäjällä. Samoin pannaan alkuun Siperian ja Ukrainan rajoneeraus. Määritellään myös Keski-Aasian uusien liittotasavaltojen aluerajat. Muissa Valtakunnan Suunnittelukomitean osoittamissa oblasteissa muodostetaan rajoneerausta varten komiteoita.

Alinta neuvostokoneistoa ryhdytään lujittamaan muodostamalla volostit suuremmiksi, asettamalla niille budgettitehtävät, samalla vahvistetaan niiden taloudellista asemaa sekä vilkastuttamalla neuvostotoimintaa. Vuonna 1925 toukokuulla pidetty Neuvostojen edustajakokous lausui että paikallisten neuvostojen oikeuksien tarkastus ja määrittely on toimitettava siten että rajoneille tulee ujestien ja okrugoille läänien oikeudet.

Vetäen edellä olevasta lyhyen yhteenvedon, voi ne perusteet, joiden mukaisesti nykyinen rajoneeraus on toimitettu yhdistää seuraavaan kolmeen pääosaan: 1) Edellytysten luominen. Neuvostoliiton kansantalouden suunnitelmanmukaista järjestämistä varten. 2) Välttämättömyys muuttaa entisen hallinnollisen rakenteen mukaista jaottelua, jonka lääni- ja ujestijärjestelmä on vanhentunut uusiin oloihin. 3) Välttämättömyys yksinkertaistuttaa neuvostokoneistoa, lujittaa sitä ja lähentää väestöön.

Pyrkimys uuteen kolmijakojärjestelmään ei Neuvostoliiton valtavan laajalla alueella ole muutamassa vuodessa toteutettu. Että mainitut kaksi pääosaa tulevat myös paikallisessa järjestelyssä huomioon otetuiksi, siihen tarvitaan paljon tutkivaa työtä vielä käytännöllisiin toimenpitcisiin ryhdyttyäkin. Niinpä vielä 1925 alkaessa oli uusi kolmiosainen aluejaottelu (oblasti, okrug, rajoni) saatu toimitetuksi kuten osittain jo edellä olemme maininneet, vain Uralilla, Pohjois-Kaukasiassa, Valko-Venäjällä, Kara-Kirgisien alueella, Turkestanissa, Siperiassa ja Ukrainassa. Rajoneeraus siinä määrässä että ujestit oli poistettu, oli toteutettu saksalaisten tasavallassa, Dagestanissa, Krimillä, Jakutien tasavallassa sekä Severo-Dvinskin ja Astrakanin lääneissä. Monilla seuduilla oli rajoneerausta käytännössä toteutettu vain sikäli että volosteja suurennettaessa otettiin huomioon rajoneerauksen vaatimuksia.

Missä määrin rajoneerauksen toimittaminen on nyt päättyvän vuoden ajalla Neuvostoliiton eri osissa saatu toteutetuksi ei ole vielä tarkemmin tunnettua. Selvää vaan on että kolmisen vuotta sitten alkanutta suurta työtä suoritetaan ja että sitä edelleen on paljon suorittamatta. Muun muassa on rajoneeraus vielä toimittamatta Luoteisella alueella.

Mitä paikalliseen rajoneeraukseen tulee niin suunnitelmat sitä varten valmistellaan paikallisissa suunnitteluorgaaneissa, joiden ohjeena on Valtakunnan Suunnittelukomitean antamat ohjeet, jotka vuorostaan ovat muodostetut oblastien muodostamisen yhteydessä saadun kokemuksen ja yleisten periaatteitten käytäntöön sovittamisen perusteella.

Teemme seuraavassa lähempää selkoa rajoneerauksen syistä, kulusta ja tuloksista niin hyvin rajonia ja okrugia kuin oblastejakin (krai) muodostettaessa. Tietenkin voidaan tässä tarkemmin ottaa huomioon ne alueet, joissa rajoneeraus ensiksi on toimitettu.

Oblasti ja krai.

Uuden järjestelyn tuloksena tarvitaan Neuvostoliiton suunnattoman lavean alueen jaottelu ensinnäkin suuriin alue-

yhtymiin, oblasteihin, joissa esiintyvät kokonaisuutena alueen taloudelliset muodot. (Siperian ja Pohjois-Kaukasian järjestettyjä suurimpia alueyhtymiä nimitetään kraiksi.) Koko kehitys, tasavaltamme taloudellinen rakenne ja hallinnollistaloudellinen järjestely tulee parhaiten tapahtumaan oblastijärjestelmän kautta, lausui tov. Rykov, rajoneerauksen uupumaton edistäjä, jo NKP:n VII puoluekokouksessa.

Tarkistamme esim. Uralia. Se on pääasiallisesti teollisuusseutua. Siitä huolimatta on siellä tärkeä merkitys maataloudella. Ilman maataloutta ei Uralin aluetta voisi pitää taloudellisesti yhtenäisenä kokonaisuutena. Samoin, vaikka päinvastaisessa järjestyksessä, on Pohjois-Kaukasia. Jotakin erikoista taloudellista alaa yksinomaan edustava oblasti osottautuisi keinotekoisesti rakennetuksi samoinkuin päinvastaisessa tapauksessa sellainen oblasti, jolta kokonaan puuttuu omintakeista talouden leimaa. Niistä ei olisi järjestelyä vastaavaa hyötyä Neuvostoliiton kansantalouden kehitykseksi.

Oblastin muodostamisessa onkin pyritty siihen että jokainen niistä täyttäisi jonkun määrätyn osan Neuvostoliiton yleisessä kansantaloudessa, spesialiseerautuisi jollekin sille sopivalle tuotantoalalle toimien osana suuresta kokonaisuudesta.

Tällaisen tarkoituksen toteuttamista varten on oblastien johdossa, sen tuotannollisten voimien ja mahdollisuuksien selville ottamisessa sekä käytäntöön saattamisessa oltava alotekykyisen ja tehtäväänsä täysin oikeutetun toimeenpanevan komitean. Eri oblastien orgaaneja varten ei ole yhtäläisiä, tarkkoja määräyksiä, kuten on läänien elimiä varten. Täten on sen takia että lääni ei ole erikoisluontoinen. Oblasti, kuten sanottu, sen sijaan muodostetaan silmällä pitäen sen erikoisuuksia kaiken puolisen taloudellisen tutkimustyön perusteella. Tämän eroavaisuuden takia on viimemainittuja varten vaikea muodostaa niille kaikille sopivaa johtosääntöä vaan täytyy »ommella vaate joka kerta erikoisen mitan mukaan». Siten onkin aina oblastin (krain) muodostamisen yhteydessä valmistettu sille erikoinen oma ohjesääntö.

Oblastin muodostaminen vapauttaa keskushallinnon monista paikallisista asioista, jotka siirtyvät oblastin hallinnolle. Paikallinen alotteellisuus saa täten myös suurempaa vauhtia.

Neuvostojen IX edustajakokouksen päätöksen perusteella määritteli tov. Kalininin johdolla toiminut komitea teeseissään oblastien tehtävät seuraavasti: Paikallisluontoisten rautateiden ja väyläin rakentaminen ja hallinto, sellaisten oblastimerkitystä omaavien maanteiden, teollisuuslaitosten, sähköasemien, ja metsäalueiden hoito ja hallinta, jotka keskushallinto niiden taloudellisen merkityksen mukaan jättää oblastille; oblastille arvoa omaavain maataloudellisten koelaitosten ja suurempain maanparannus- (meliorativi-) töiden toimeenpano; tiesuunnitelmain sovittelu; paikallisen kaupan sekä teollisuuden järjestely, huomioon ottaen myös käsiteollisuuden; oblastiin kuuluvien läänien kanssa erikoisen sopimuksen perusteella määriteltyjen yhteisten toimenpiteiden toteuttaminen kunnallis-, vakuutus-, käsiteollisuus-, erilaisten hankintain ja tavaravaihdon alalla. Budgetin tulee muodostua keskuksen luovuttamista summista, eristä jotka saadaan läänin varoista sekä muista paikallisista lähteistä.

Keskushallituksen käsissä säilytetään tullipolitiikka, rahalaitos ja valtakunnallinen luotto, rautateiden pääverkko, yleistä merkitystä omaavat sähköasemat, suuret valtakunnalliset teollisuuslaitokset, sekä sellaiset pienemmät teollisuuslaitokset, joilla on merkitystä koko valtakunnalle, ylin vesien hallinto, suuret maanparannuslaitokset, suurten vesivoimain käytön järjestäminen, kaivosten omistaminen, patenttien ja erikoisoikeuksien luovuttaminen, valtion metsien hallinto, konsessionien luovuttaminen, yleinen lainsäädäntö, ulkomaankauppa, yhteysverkko pääosiltaan, yleinen liikennesääntöin laadinta, yleinen tilastoiminen ym.

Paitsi ylläesitettyjä komitean määritelmiä, otetaan oblastien oikeuksia järjestettäessä tavallisesti pohjaksi myös muodostettavana olevan oblastin alueella olevien, oblastille merkitystä omaavien ja rajoneerausta valmistelleiden keskusorgaanien laatima ehdotus.

Saadaksemme selvemmän käsityksen oblastiorganien tehtävistä ja oikeuksista, teemme vertailun niiden ja toiselta puolen läänien organien oikeuksista muutamilla toiminnan pääaloilla:

Läänien neuvostojen edustajakokouksia ja läänien toimeenpanevia komiteoita varten annetuissa säädöksissä ei puhuta viimemainitun tehtävistä suunnitelmain alalla. Ainoastaan kotimaan kaupan alalla toimivain läänien osastojen ohjeissa mainitaan toimeenpanevain komiteain velvollisuudesta valmistettaessa kauppavaihdon kehittämissuunnitelmaa lääniä varten.

Sen sijaan esim. Uralin oblastia varten laadituissa vastaavissa määräyksissä puhutaan oblastin toimeenpanevan komitean velvollisuuksista tuotannollisen suunnitelman laatimiseen, osanotosta vienti- ja tuontisuunnitelman laatimiseen sekä velvollisuudesta oblastin vientija tuontiliikenne- sekä tuotantosuunnitelmain valmistamiseen.

Siperian hallinnon ohjeissa on suunnitelmallisesta työstä erikoinen luku, jossa tehtäväksi asetetaan alueen taloudellisen suunnitelman laatiminen ja sen esittäminen keskuselimille RSFSR:n ja SSSR:n budgetteihin sovittamista varten. Paitsi muita suunnitelma-tehtäviä oikeutetaan toimeenpaneva komitea jakamaan tuotantosuunnitelman mukaisia tehtäviä paikallisen teollisuuden suoritettavaksi.

Verojen suhteen on läänien toimeenpanevilla komiteoilla oikeus paikallisten verojen ja keräysten silmälläpitoon sekä paikallisten verojen ja keräysten myöntämiseen voimassa olevien lakien puitteissa, oikeus tehdä pyyntö uudesta verotusten toimeenpanosta läänin alueella, sekä useita muita aloteluontoisia tehtäviä.

Nämä määräykset ovat ulotetut myös oblastin toimeenpaneviin komiteoihin. Oblastin taholta on jo kuitenkin pyritty oikeuksia saamaan lavennetuiksi vieläpä siten että oblastin toimeenpaneva komitea voisi hyväksyä sellaisia veroja, joita yleisissä määräyksissä ei ole lueteltu.

Budgettioikeuksiin nähden on erotettava valtakunnan ja paikallinen budgetti toisistaan.

Edellisen muodostamiseen on oblastien organien osanotto tehoisampi kuin läänien organien, jotka ainoastaan lähettävät tulo- ja menolaskelmansa keskukseen. Oblastien budgettimääräyksissä sen sijaan tavataan kohtia, joissa jätetään niiden neuvostojen edustajakokousten oikeudeksi tarkistaa ennakolta Kansankomissarien Neuvoston yleisten ohjeiden mukaisesti oblastin budgetin valtakunnalliset tulot ja menot. Eräissä ohjesäännöissä sitäpaitsi annetaan oblastin toimeenpanevalle komitealle oikeus laatia ja tarkistaa budgettiin otettavien ja pankkien kautta niiden talouden tukemiseksi tarvittavien varojen käyttösuunnitelmia. Tässäkin suhteessa on ilmennyt oblastien hallintojen pyrkimys laventaa oikeuksiaan siten että voisivat tahtonsa mukaisesti käyttää niille hyväksytyt valtakunnalliset varat oblastin eri laitoksien hyväksi.

Paikallisen budgetin samoinkuin budgettiselostuksen tarkistaa ja vahvistaa lääneissä neuvostojen edustajakokous Toimeenpanevan komitean on toimittava ja pidettävä huolta että budgettia noudatetaan. Sen on annettava paikallisen budgetin vaatimia ohjeita ja määräyksiä, tarkistettava kaupunkien ja ujestien menoluettelot sekä lakien määräysten kannalta että niiden oleelliselta osalta. Samoin on läänin toimeenpaneva komitea oikeutettu siirtämään varoja toisesta hyväksytystä arviolaskelmasta toiseen, ei kuitenkaan 25 prosenttia enemmän.

Määräykset Uralin oblastin paikallisesta budgetista eivät eroa läänin budgetin määräyksistä. Sen sijaan esim. Pohjois-Kaukasian hallinnolle on luovutettu oikeus määritellä sellaisten laitosten tuloista, jotka RSFSR:n keskusorgaanit ovat luovuttaneet niiden käytettäväksi. Samoin on jätetty oikeus perustaa rahasto luonnon aiheuttamien onnettomuuksien varalle ja erottaa osa oblastin budgetin varoista siihen. Edellytetään myös pyyntöjä tulojen siirtämisestä valtakunnan budgetista oblastin budgettiin ja menojen siirtämistä päinvastoin.

Luoton järjestämisessä omaavat läänien toimeenpanevat komiteat oikeuden luottolaitosten muodostamiseen ja päättä-

mään eri laitosten lainoista. Oblasteilla on luoton järjestämisessä samat oikeudet. Siperiaa koskevissa määräyksissä sitäpaitsi on merkitty hallinnon tehtäväksi kaikinpuolinen avunanto luotto-osuuskuntain kehittämiselle.

On selvää että oblastin lavea talous vaatii niille suurempia rahataloudellisia oikeuksia. Nousivathan esim. Uralin oblastin budgettitulot yli kahdenkymmenen kuuden miljoonan ruplan samana aikana kuin esim. Tomskin läänin ja koko Valko-Venäjän tasavallan budgettitulot eivät kohonneet kuuteen miljoonaan ruplaan.

Teollisuuden aloilla on läänin toimeenpanevilla komiteoilla oikeus järjestää uusia teollisuuslaitoksia, vahvistaa alaistensa laitosten tuotantosuunnitelmia, laatia läänin yleisiä suunnitelmia ja arviolaskuja, laatia vuokralle luovutettavien laitosten vuokrasopimuksia, pitää silmällä vuokraehtojen noudattamista, luovuttaa välttämättömissä tapauksissa hallussaan olevia laitoksia tasavallan ylemmille laitoksille, ottaa sopimusten perusteella keskusorganien hallussa olleita laitoksia läänin käytettäväksi, tarkastaa sellaisia valtakunnallisia laitoksia, jotka eivät ole toimeenpanevan komitean hallussa kuitenkaan omaamatta oikeutta sekaantua niiden hallinnollis-taloudelliseen toimintaan.

Uralin oblastin hallinnolla on sen sijaan oikeus ei vain tarkastaa mutta lakien puitteissa seurata ja ohjata yleisvaltakunnallista laatua olevaa teollisuustuotantoa. Hallinto voi myös taloudellisen kannattavaisuuden perusteella päättää käytettävissään olevien teollisuuslaitosten yhdistämisestä ja trustiintumisesta jne. Pohjois-Kaukasia, huolimatta että onkin pääasiallisesti maanviljelysalue, ei ole varattu pienimmilläkään oikeuksilla teollisuuden järjestelyyn ja johtoon.

Kotimaan kaupan alalla määrittelee **dekreetti jouluk. 22 pltä 1924** läänin ja oblastin kauppaosastojen tehtävät verraten laveiksi ja seikkaperäisesti. Sanottavasti ei ole ollut tarpeellista lisäysten tekeminen myöskään oblastin valtuuksiin.

Sekä teollisuuden että kaupan alalla ovat »koeoblastit» Urali ja Kaukasia, kuten sittemmin perustetut muutkin oblastit, osottaneet nopeaa kasvamista. Ensinmainitun merkitystä koko Neuvostoliitolle valaisee se että siellä vielä pari vuotta jälkeenpäin, vaikka olikin vuodesta 1920 alkaen pyritty tuotantolaitosten keskittämiseen, toimi 52 metalliteollisuuslaitosta, puuteolisuuslaitoksia 10, tekstiililaitoksia 9, kemiallisia 7 ja paperitehtaita 6. Tuotanto vuoden 1920—21 jälkeen neljän vuoden ajalla nousi metalliteollisuudessa 367 %, kemiallisen teollisuuden alalla 246 % ja paperiteollisuudessa 128 %. Teollisuuden kasvamisen ohella on myös kauppavaihto suuresti vilkastunut. Uralin kauppavaihto jo 1923/24 kohosi 418 miljoonaan ruplaan ja oli lähes kolme kertaa niin suuri kuin edellisenä vuonna. Vallitsevina kaupan alalla on valtion kauppa ja osuuskunnat.

Samanlaista nousua sekä teollisuuden että kaupan alalla on osotettavissa myös Kaukasiassa. Esitetyt numerot Uralilta riittänevät kuitenkin näyttämään millainen tekijä oblasti on myös mainituilla aloilla.

Läänien toimeenpanevien komiteain ohjeissa osotetaan tehtäviksi maatalouden alalla: pitää huolta että jokainen maataviljelevä yhdyskunta voi valita itselleen maan käytön muodot ja että jokainen viljelijä tai ryhmä voi erota yhdyskunnasta; seurata määräaikojen noudattamista ja vuokrain suorittamista; määritellä niittyalat ja kehoittaa niittyjen hoitoon; avustaa järjestämään pitkäaikaista maatalousluottoa, edistää maataloudellista kehitystä, kokeilutoimintaa ja agronomista järjestäymistä, ryhtyä toimenpiteisiin talouksien siirtymiseksi parempiin maatalousmuotoihin, sekä toimenpiteisiin karjanhoidon kehittämiseksi ja metsätalouden oikein järjestämiseksi; varata maata kaupunkeja ja teollisuuskeskuksia varten, avustaa työläisiä, neuvosto- ja kollektiivitalouksia, johtaa kylvökamppailuja, ratkaista maitten raja- ja käyttökysymyksiä; edistää kaikin tavoin eläinlääkintäavun saantia.

Ylläolevaan oikeus- ja velvollisuusluetteloon on oblastien ohjeissa erinäisiä lisäyksiä. Niiden kautta toiminta ulotetaan maatalousnäyttelyiden, rotukarja- ja siemenviljelystalouksien järjestämiseen,

erinäisten maatalousrahastojen muodostamiseen, oikeus tarkastaa ja ohjata valtion budgetin varassa tai taloudellisen kannattavaisuuden pohjalla toimivia maatalousluontoisten organien ja laitosten toimintaa jne.

Oblastien toimeenpanevien komiteain oikeudet siten maatalouden aloilla ovat laveammat ja täydellisemmät kuin läänien neuvostokokousten ja toimeenpanevain komiteain.

Samoin kuin edellä esitetyillä taloudellisen toiminnan tärkeimmillä aloilla, ovat yleensä muillakin aloilla oblastien hallintojen oikeudet suuremmat. Enempää eroavaisuuksia tarkistamatta on edellä olevasta selvinnyt että oblasti (krai) on aivan uusi aluejärjestelyn tulos, joka on sekä kokoonpanoltaan että toimintaoikeuksiltaan toinen kuin vanhan järjestelyn mukainen lääni.

Lopuksi vain kysymys: sanotaanko ja mitä oblastimuodostelujen yhteydessä kansallisuuspolitiikan toteuttamisesta?

Uralin toimeenpanevan komitean ohjeissa ei kansallisuuskysymyksen johdosta ole niinkään seikkaperäisiä kohtia kuin läänien toimeenpanevien komiteain ohjeissa, mutta kuitenkin täysin riittävästi. Sen sijaan ovat Pohjois-Kaukasiaa varten laaditut ohjeet seikkaperäisemmät. Tämä johtuu siitä että Kaukasiassa on paljon eri kansallisuuksia sekä muutamia autonomisia kansallisia alueita. Kansallisuuksien suhteen osotetaan hallinnon tehtäväksi m.m. seuraavaa: kansallisten vähemmistöjen saattaminen neuvostolliseen rakennustyöhön, lukutaidottomuuden likvideeraamisen jouduttaminen ja avustaminen, tarkkaaminen että autonomisten alueitten organit asteettain siirtyvät paikallisen kielen käyttöön, ennen kaikkea että valtion ja yleisten laitosten toimitsijat tehtävissään ottavat käytäntöön paikallisen kielen, tarkkaaminen että lakikokoelmia ja neuvostovallan dekreettejä julkaistaan paikallisella kielellä. Paitsi tätä, sisältävät ohjeet kokonaisen luvun jossa järjestetään autonomisten alueitten ja krain toimeenpanevien komiteain keskinäiset suhteet.

Kansallispoliittisten määräysten toteuttaminen kuuluu ohjeen mukaan välittömästi toimeenpanevan komitean puhemiehistölle, joka keskuudestaan tai toimeenpanevan komitean jäsenistä asettaa valtuutetun seuraamaan ja toimeenpanemaan kansallisvähemmistöjen etujen mukaisia toimenpiteitä.

Siperiaa varten laaditut ohjeet ovat lähipitäen samanlaiset kuin Pohjois-Kaukasiaa varten laaditut.

Vna 1923 päätetyn järjestelyn perusteella ovat läänien toimeenpanevain komiteain yhteyteen jääneet seuraavat osastot: hallinnollinen, sotilas-, työ-, maanviljelys-, työläis-talonpoikaisen tarkastuksen, valtion poliittisen hallinnon, kansanvalistus-, terveydenhoito-, tilasto-, yhteiskunnallisen huollon ja paikallisen (kunnallisen) talouden osastot. Teollisuusläänеissä sitäpaitsi muodostetaan kansantalousosasto, joka yleensä yhdistyy paikallis-taloudellisen osaston kanssa. Senjälkeen on muodostettu vielä, kuten edellä on selvinnyt, kotimaan kaupan osastoja. Läänien toimeenpanevat komiteat voivat sitäpaitsi keskusvallan luvalla muodostaa muitakin osastoja.

Oblastin (krain) toimeenpanevien komiteain yhteydessä, paitsi yllälueteltuja, on lisäksi muutamia muita osastoja. Uralillakin: oblastin kansantalousneuvosto, suunnittelukomitea sekä kulku-, posti- ja lennätinlaitosten kansankomissariaattien valtuutetut. Sitäpaitsi on toimeenpanevain komiteain yhteydessä arkistotoimisto, arbitraashikomitea y.m. vaikka niitä erikseen ei kaikkien oblastien (krain) ohjesäännöissä mainita.

Väestömäärän suuren eroavaisuuden takia läänin ja oblastin välillä, toimitetaan myös neuvostovaalit eri perusteen mukaan. Läänin kokouksiin, kuten tunnettua, valitaan ujestista yksi edustaja 10.000 asukasta kohden ja kaupungeista sekä tehdaspaikoilta yksi edustaja 2.000 valitsijaa kohden. Oblastikokouksiin, joissa on edustettuina miljoonat kansalaiset, ei tällainen perusta tietenkään sovellu: osanottajamäärä tulisi luonnottoman suuri. Valintaperustetta siten on täytynyt muuttaa. Uralilla valitsevat okrugain neuvostokokoukset yhden edustajan 25.000 asukasta ja kaupungista yhden edustajan 5.000 valitsijaa kohden. Siperiassa valitaan okrugain kokouksissa yksi edustaja 20.000 asukasta sekä asu-

tuskeskuksista yksi edustaja 4.000 valitsijaa kohden. Poikkeuksia Siperiassa on tehty myös kansallisuuksien asuma-alueisiin nähden. Oirattien autonominen alue ja Hakaskin okruga lähettävät yhden edustajan 5.000 asukasta kohden.

Tämän ohella on huomattava että edustajamäärä läänien neuvostojen edustajakokouksiin on rajoitettu (300 ed.), mutta oblastien edustajakokouksiin vain väestömäärästä ja valintaperusteista riippuva.

Sen sijaan että läänien toimeenpanevain komiteain jäsenmäärä on määrätty korkeintaan viideksikymmeneksi, jota määrää voidaan ylittää vain joka kerta erikseen hankitulla luvalla, voidaan oblastien toimeenpaneviin komiteoihin valita jäseniä sataan saakka. Samoin on oblastien toimeenpanevain komiteain puhemiehistön jäsenmäärä yleensä läänien puhemiehistöjen jäsenmäärää suurempi.

Okruga.

Vanhoihin nimityksiin verraten voisi okrugaa parhaiten nimittää uudeksi lääniksi. Se on oblastin ja rajonin väliaste. Jos kahden viimemainitun muodostamiselle ei ole asetettu kiinteitä kaavoja, niin määritelmät okrugasta ovat vielä väljemmät. Okruga ylimalkaan on kooltaan pienempi kuin lääni ja suurempi kuin ujesti. Valtion suunnittelukomitean esityksessä määriteltiin se 10—20.000 neliövirstan laajuiseksi ja 400.000—750.000 henkilöä käsittäväksi.

Okruga on itsenäinen ja määrätty taloudellinen piiri ja sellaisena sillä tulee olemaan tärkeitä tehtäviä. Sen tulee kehittää alueensa taloutta kaikissa suhteissa ja taloudellisilla, valistus- ja poliittisilla toimenpiteillä vetää talonpoikaistoa sosialistiseen rakennustyöhön. Tuotannollisten mahdollisuuksien selville ottaminen ja toteuttaminen muulta osalta kuuluu okrugan alueella rajooneille, mutta yhdistävänä sekä johtavana keskuksena on okrugan kaltainen suuri ja voimakas yhtymä.

Okrugalle kuuluu sen alueella olevan talouden suunnitelmallinen järjestäminen, takapajulla olevan maatalouden uudistaminen, teollisuuden järjestäminen paikallisten tarpeitten, raaka-aineiden ja markkinain mukaisesti. Teollisuuden järjestämisen tulee tapahtua valtion suurteollisuuden kehityksen kanssa kiinteässä yhteydessä.

Okrugat muodostetaan silmälläpitäen tuotannollista yhtenäisyyttä ja määrätyn tuotantoalan kehitystä okrugan piirissä, taloudellista (kauppa-) ja liikenneyhteyttä, rahataloudellista vakavuutta ja neuvostollisen rakennustyön hallinollis-organisatorisia perusteita sekä asutuksen ehtoja. Keskukseksi muodostetaan väkirikas, teollisuus-, kauppa-, valistus- ja yleensä ympäristön eri toiminnan alojen johtoon ja keskittämiseen sopiva asutuspaikka. Jos on kiistaa useammasta paikasta, on etutila annettava enimmän teollisuus-tuotannolliselle (proletaariselle) paikalle.

Okrugan muodostamisessa on erikoisesti katsottava että siitä tulee taloudellisesti voimakas, sillä vain sellaisessa voi järkiperäisesti taloutta järjestää. Kuitenkaan ei okrugan budgettia järjestettäessä voida vaatia että sen ehdottomasti tulee olla vajaukseton.

Katsauksessa rajoneeraukseen Ukrainassa, kysymyksen ollessa läänin lakkauttamisesta, sanotaan että »okrugan tulee olla ei ainoastaan hallinnollisissa suhteissa hyvin yhdistetyn mutta sen tulee myös olla riittävän voimakkaan taloudellisen kokonaisuuden ja varustetun vastaavilla edellytyksillä vastaista lujittumista ja kehitystä varten.»

Kuten edellä on mainittu, ei etenkään okrugan muodostamiselle ole tehty ennakolta tarkkoja kaavoja vaan on muodostaminen jätetty muutamien perusohjeitten mukaisesti toimitettavaksi. Taloudelliset kuten myös muut edellytykset ovat kokonaisuuden muodostamiselle Neuvostoliiton alueella niin toisistaan poikkeavia että okrugan sekä pinta-ala että väestömäärä ovat eri seuduilla tulleet aivan eri suuriksi.

Pohjois-Kaukasiassa ovat okrugat suurta kokoa. N.s. »venäläisten okrugain» keskimääräinen pinta-ala on 16.000 neliövirstaa, väestöä keskimäärin 492.000. Rajonia (uusia kuntia) kuuluu okrugaan keskimäärin 8—9. Muiden kansallisuuksien asumat okrugat ovat yleensä pienempiä. Niiden alue keskimäärin 6.600

neliövirstaa ja väestömäärä 168.000. Jo nämä nimitykset ja verrannollisuus osoittavat uutta okrugain muodostamista toimitettaessa otetun huomioon myös eri kansallisuuksien asutusalat.

Ukrainassa on okrugan keskimääräinen pinta-ala 7.700 neliövirstaa, väestö noin 500.000. Rajooneja kuuluu okrugaan keskimäärin 13. Suurimpain ja pienimpäin välillä on niin suuria eroavaisuuksia että kun Tsherkaskin okrugaan kuuluu vain 3.900 neliövirstaa, kuuluu Hersonin okrugaan 17.300 neliövirstaa. Samoin on ero suuri väestömäärissä. Marinopolin okrugassa on asukkaita vain 326.000, mutta Kievin okrugassa 1.120.000.

Samaan tapaan on Uralilla, Valko-Venäjällä y.m. Okrugain keskimääräinen laveus eri oblasteissa vaihtelee 14.000—133.000 neliökilometriin Neuvostoliiton Europan puolella ja 90.000—419.000 neliökilometriin Aasian puolella. Vertauksen vuoksi mainittakoon että keskimääräinen läänin pinta-ala sodan edellä oli Euroopan puolella 95.000 ja Aasian puolella 630.000 km². Vna 1925 oli läänin pinta-ala Euroopan puolella 72.000 ja Aasian puolella 475.000 km².

Miten paljon okrugeja oli suunniteltu alueille, joilla vuoden 1925 ajalla ei vielä rajoneerausta toimitettu, millainen niiden keskimääräinen laveus, eroavaisuus pienimpäin ja suurimpain pinta-alassa, millainen väestömäärä keskimäärin jne., se selviää lähemmin seuraavasta taulukosta:

Oblastin nimi.	Okrugain lukumäärä.	Okrugain keskimäär. laveus tuh km².	Okrugain laveuden vaihtelu tuh. km²	Okrugain väestömäärä (keskim.) tuh.	Okrugain väestömäärän vaihtelu tuhansissa.	Oblastin auskastiheys km²: llä.	Rajoneja oblastissa.
RSFSR: n Europ. puoli.							
Luoteinen	12	28	9— 88	404	21— 756	16	160
Koillinen	8	133	33— 243	281	42— 578	2,4	94
Vjatkan-Vetlugin	8	24	15— 40	459	312-- 677	19,7	139
Keskisen Volgan	10	16	8— 27	483	236—878	30,1	202
Alisen Volgan	12	26	10 — 50	432	188—516	16,4	209
Keskinen teollisuusal.	25	14	4— 35	575	180—1300	40,9	457
» mustanmullan.	11	—	—	1000	—	60	332
Läntinen	6	20	12— 27	850	422—1174	41	170
RSFSR: n Aasian puoli.							
Siperia	17	90	27—1680	372	65— 720	2,4	231
Ljenan-Baikalin	7	218	85— 535	237	58— 346	1,1	68
Kaukaisen Idän	7	290	76— 532	277	20— 476	1	63
Jakutin	6	419	—	32	—	0,08	29
Kirgisien	14	157	60— 349	250	6[illegible]— 515	1,5	228

Vertauksen vuoksi mainittakoon minkä kokoisia ovat hallinnolliset alueet muutamissa Euroopan maissa. Ranskassa departementtiin kuuluu 6.000 km² ja 400.000 asukasta. Italian provinssiin kuuluu 4.000 km² ja 500.000 asukasta, Preussin lääniin 10.000 km² ja 800.000 asukasta, Englannin kreivikuntaan 3.000 km² ja 500.000 asukasta, Rumanian, Bulgarian ja Serbian okrugiin kuuluu 3.000—4.000 km² sekä 100.000—200.000 asukasta jne.

Okrugan alueiden oikeuksien perusteet ovat nyttemmin lujasti asetetut. Neuvostoliiton edustajakokous toukokuussa 1925 osoittaessaan välttämättömäksi edelleen tarkistaa ja tarkemmin osoittaa paikallisten neuvostojen oikeudet samalla päätti, että parhaallaan tapahtuvan rajoneerauksen yhteydessä tämän tarkastuksen tulee perusteiltaan taata rajoneille ujestin ja okrugalle läänin oikeudet.

Tämän mukaisesti onkin muodostettu okrugan toiminta Pohjois-Kaukasiassa, jossa kuten rajoneerauksen jälkeen 1925 ilmoitetaan okruga on lähempänä välitöntä hallintoa, täyttää puhtaasti operatiivisia tehtäviä, ohjaten ja suunnaten samaan aikaan kaikkien neuvostolaitosten toimintaa alueellaan. Okrugain toimeenpanevain komiteain tulee omata ja todellisuudessa omaavat kaikki ne valtuudet, jotka ovat välttämättömät okrugan talouden hoidon ja rajonien toimeenpanevain komiteain taloudellista toimintaa ohjatessa ja suunnatessa.

Okrugain elimet laativat ja esittävät okrugan neuvostojen edustajakokouksen vahvistettavaksi okrugan ja sen pääkaupungin budgetit sekä vahvistavat rajonien budgetit. Samoin määräävät vahvistetun tulo- ja menoarvion mukaisesti okrugalle kuuluvain teollisuuslaitosten ja kauppaliikkeitten tuloista; järjestävät toimenpiteitä maatalouden kohottamiseksi; järjestävät ja pitävät yllä valistus-, lääkintä- ym. laitoksia. Paitsi valistus- ja taloudellisia asioita okrugain toimeenpanevat komiteat täyttävät joukon ennen lääneille kuuluneita hallinnollisia tehtäviä. Teollisuuden alalla kuuluu oleellisesti okrugain toimeenpaneville komiteoille ne laitokset, jotka ennen luettiin läänin kansantalousneuvostoille kuuluviksi.

Uralin alueella sen sijaan on okrugain oikeuksien järjestämisessä ollut paljon vaikeuksia. Niitä johtuu aluksi siitä ettei raha-asiain kansankomissariaatti katsonut aluetta oblastiksi vaan yhdeksi suureksi lääniksi. Se vaikutti sekä paikallisten toimeenpanevain komiteain että alueorgaanien toimintaan. Luoton saannille muodostui tosiolojen vastaisia ehtoja.

Lopputuloksena kuitenkin okrugain toimeenpanevat komiteat saivat kutakuinkin yhtäläiset oikeudet kuin oli läänien toimeenpanevilla komiteoilla. Uusi järjestelmä veti joukkoja neuvostotoimintaan. Edustus okrugain neuvostokokouksissa lisääntyi siten että niihin valitaan kyläneuvostoista yksi edustaja 5.000 asukasta kohden sekä kaupunkineuvostoista ja tehdaspaikoilta yksi edustaja 500 valitsijaa kohden sen sijaan että läänin kokouksiin valittiin yksi edustaja 10 000 asukasta ja kaupunkineuvostoista ja tehdaspaikoista yksi edustaja 2.000 valitsijaa kohden. On siten lisääntynyt sekä talonpoikaiston että työväen edustus.

Okrugain toimeenpanevain komiteain rakenne on yksinkertaistunut ei vain läänin mutta myös ujestin toimeenpanevain komiteain rakenteeseen verraten. Osastoja on kuusi: hallinnollinen, paikallis-taloudellinen, sotilas-, raha-asiain, maa-asiain sekä yleinen osasto. Sitäpaitsi toimeenpanevan komitean yhteydessä toimii tilastotoimisto, työasiain tarkastus ja GPU:n valtuutettu. Viimeaikoina on havaittu harrastusta toimikoneiston laventamiseen. Muutamissa okrugoissa on jo muodostettu itsenäisiä kansanvalistus-, terveydenhoito- ja teollisuusosastoja. Toimeenpanevain komiteain yhteydessä on myös okrugain suunnittelukomiteat ja sisäisen kaupan johto.

Okrugan toimeenpanevan ja sen alaisen koneiston henkilöluku on keskimäärin 600 henkeä. Läänien toimeenpanevissa komiteoissa vastaava luku 1.600 ja ujesteissa 212 henkilöä.

Katsauksessa rajoneeraukseen Uralilla tehdään seuraavia yhteenvetoja: rajoneerauksen yhteydessä asetetaan täysin oikea tehtäväin jako oblastin ja okrugan kesken sekä lähes täydellinen okrugan

taloudellinen itsenäisyys. Alueen kaikki okrugat saivat täyden budgetti-itsenäisyyden ja sen mukana oikeuden taloudelliseen itsemääräämiseen. Teollisuuden johto .okrugoissa yksinkertaistui erittäin paljon. Ei ole havaittavissa mitään, joka olisi verrattavissa entisten läänien kansantalousneuvostojen sekaantumiseen ujestien laitosten hallintoon ja säännöstelyyn. Tämän yhteydessä on laitosten hallinnoissa tapahtunut perusteellinen korjaantuminen, useimmissa tapauksissa on tilikertomusten ja toimintakertomusten tekeminen saatettu täyteen järjestykseen, pidetään keskeymättä silmällä teknillisiä tuloksia, työn tuottavaisuutta ja tuotantokuluja; kauppatoiminta on kohonnut jne.

Jatkamatta katsausta okrugain muodostumiseen muilla Neuvostoliiton alueilla, antanee jo edellä oleva yleiskäsityksen siitä miten järjestely on toimitettu.

Rajonit eli uudet kunta-alueet.

Tsarismin aikainen kuntien volosteihin jakaminen on sekin useimmissa tapauksissa tehty poliisi-näkökantoja silmällä pitäen eikä tapahtunut väestön todellisten etujen mukaisesti. Paikallisten hallinnollisten piirien uudestaan järjestelyä toimitettiinkin vallankumouksen jälkeen varsin laveasti. Ennenkuin siirrymme tarkastamaan varsinaisten rajonien muodostamista, silmäämme kuntain järjestelyä vallankumouksen lähimpinä vuosina. Kansankomissarien Neuvoston dekreetti tammik. 27 pltä 1918 antoi väestölle oikeuden muodostaa kuntia uudelleen. Tätä oikeutta käytettiin jopa aivan liian pienten kuntain muodostamiseen. Liian pienten kuntain muodostaminen kuitenkin ehkäistiin kesäk. 15 pvän dekreetillä 1919, jolla kuntain vähin väkiluku määrättiin 10.000 henkilöksi.

Vuosina 1917—1920 tapahtunut kuntain rajain muutteleminen oli jonkun verran järjestymätöntä ja tapahtui pääasiallisesti kuntain pienentämistarkoituksessa. Sellaisen muuttelun yhtenä syynä oli suurten tilain siirtyminen talonpojille ja sen yhteydessä tehdyt päätökset uusista kunta-alueista. Osaltaan kuntain pienentämiseen antoi aihetta ujestin vaikea elintarvetilanne, ja silloisten verojen epätasainen jakaantuminen: laiteella olevat kylät pyrkivät vapautumaan kunnan yhteydestä.

Vuodesta 1921 alkaen tapahtuu kuntain uudestaan muodostelu järjestelmällisemmin. Kuntain lisääntyessä oli lisääntynyt menoja aiheuttava koneisto. Kulujen pienentäminen ja kuntain toimihenkilöiden kelpoisuuden parantaminen vaati päinvastoin kuntain suurentamista. Myöhemmin tulee näiden syiden lisäksi välttämättömyys järjestää kuntain talous ja lujittaa niiden budgetit. Yhdistämistä toteutetaan hallinnollis-taloudellisten rajoneeraussuunnitelmain perusteella tai noudattamalla suunnitelmallista taloudellisen yhtenäisyyden perustetta.

Millaisia muutoksia kuntain kokoonpanossa oli tapahtunut selviää seuraavista RSFSR:n Euroopan puoleisella alueella tapahtuneista muutoksista: Ennen vallankumousta oli kuntain keskimääräinen pinta-ala 394 neliövirstaa ja väkiluku 9.455. Pienentämisen tapahduttua oli pinta-ala 322 neliövirstaa ja väkiluku 7.480. Yhdistämisten jälkeen oli kuntain keskimääräinen pinta-ala 1.024 neliövirstaa, väkiluku 21.237. Kuntain lukumäärä supistui 5.854:stä 2.389:ään.

Vuosina 1923—24 tapahtunutta kuntain suurentamista ei kuitenkaan ole pidettävä samana kuin rajoneihin jako. Kuntain suurentaminen oli hallituksen toimenpide saada järjestykseen osittaiset uudistukset alimmissa hallinnollisissa piireissä. Väliin suurentaminen sattui yhteen rajoneihin jakosuunnitelman kanssa, mutta yleensä kuntain suurentaminen toimitettiin yleisessä järjestyksessä Neuvostoliiton koko alueella, kun rajoneihin jakoa toimitettiin vain osittain ja perusteellisesti.

Kuntain yhdistäminen katsottiin puolittaiseksi toimenpiteeksi, asteeksi vastaiselle paikallisen rakennustyön järjestelylle. Pääasiallisena saavutuksena voi merkitä sellaisten kuntain (tulevain rajonien) muodostumisen, jotka ovat sopivia järjestämään kunnallistaloutta, muodostamaan realisen budgetin, yhdistämään eri laitosten verkon, jotka kaikki ovat ehtoja neuvostojen elävöittämiselle. Mutta suu-

rennettu kunta sellaisessa läänissä, jossa rajoneerausta ei vielä ole toimitettu vaikkapa laveudelleen on lähimain Uralin tai Pohjois-Kaukasian rajonien kokoinen on laadulleen aivan toisen kaltainen järjestö.

Yhtäläisen ja yhtenäisen suunnitelman seuraamattomuus johti monenlaisten kunta-alueitten muodostamiseen. Oli vanhan jaon mukaisia kuntia, oli yhdistettyjä mutta samalla aivan eri voimaisiksi muodostuneita kuntia, rajoneja ym. Valtion suunnittelukomitean ja Neuvostoliiton Tpk:n onnistui kuitenkin siellä täällä saada aikaan että kuntain yhdistäminen toimitettiin sovittaen se edellytettyyn rajoneerausverkkoon.

Myös rajonien muodostamisessa pidetään silmällä taloudellisia näkökohtia. Tuhansien rajonien karttoja ei ole voitu ennakolta tehdä keskuksessa eikä lähettää yksinkertaisesti maanmittarien toteutettavaksi. Tasavaltojen, alueiden ja läänien viranomaisten asia on ollut panna toimeen tutkimus ja sen perusteella toimittaa rajonien muodostaminen.

Silmäämme erinäisiä Neuvostoliiton osia nähdäksemme miten ja millä tuloksilla rajonien muodostaminen on tapahtunut.

Ukrainassa ovat rajonit, volosti-rajonit, olleet olemassa vsta 1923 alkaen. Siellä on järjestelyssä tehty päättävästi työtä. Ukraina siirtyi kahden vuoden ajalla kolmiasteiseen hallintojärjestelmään. Tammikuun 1 pvään mennessä 1925 oli 1898 kunnasta muodostettu 706 rajonia ja 102 ujestista 49 okrugaa. Kaikilla näillä uusilla hallinnollisilla yksiköillä on taloudellinen ja vastaista kehitystä lupaava luonne.

Keskuksen taholta oli Ukrainassakin annettu vain yleiset ohjeet, joiden sisältönä oli että uudesta muodostettujen piirien tulee vastata kahta tarkoitusta: Niillä tulee olla luja hallinnollinen koneisto, joka omaa väestön arvonantoa, joka on sitä lähellä sekä tyydyttää menestyksellä väestön vaatimukset; toiseksi tuli rajonit muodostaa taloudellisesti eheiksi kokonaisuuksiksi, jotka saivat noudattaa omaa budgettia ja joilla on pohja taloutensa kehittämistä varten. Paitsi tätä oli lähimain määritelty rajonien väkiluku (25.000—40.000) sekä pinta-ala, jotta väestö kaikkialla tulisi yhtä suuren hallintokoneiston käytön tilaisuuteen.

Syytä tällaiseen keskuksen huolenpitoon Ukrainassa rajoneerauksen edellä olikin. Eräässä valtion kustannusliikkeen julkaisussa esitetään tilanne seuraavasti:

»Asiain tila rajoneeraukseen saakka oli sellainen ettei ainoastaan keskus mutta ei myös ujesti, puhumattakaan kyläneuvostoista voinut tarkalleen sanoa montako kuntaa niihin silloin kuului. Tämä kaikki tietenkin aiheutti äärimmäisen raskaita seurauksia sekä hallinnollisessa suhteessa että organisatsionitoiminnassa alinta koneistoa lujitettaessa. Nykyään voi jokainen työmies sanoa montako okrugaa, rajonia, kyläneuvostoa ja vieläpä väestökeskustaa Ukrainassa on.»

Pienten alueyksikköjen eli kokonaisuuksien muodostaminen on uuden järjestelyn ehkä vaikein tehtävä. Professori Gurevitshin kirjasessa, joka myös käsittelee rajoneerausta Ukrainassa, lausutaan asian tästä puolesta seuraavaa:

»Suuren aluejärjestelyn voi rakentaa tieteelliselle perustalle, mutta sitä mukaa kuin siirrytään paikallisten piirien muodostamiseen, täytyy tehtävään käydä erilaisilla otteilla ja työn muodoilla ja yhä useammin luopua jo hyväksytyistä prinsiipeistä sekä lähentyä välttämättömiä työn kulun mukaisia ehtoja. . .» Sovittaa saman piirin rajojen sisälle hallinnollinen ja taloudellinen koneisto enemmän tai vähemmän määrättyine tehtävineen käy yhä vaikeammaksi siirryttäessä suurten alueitten muodostamisesta pienten muodostamiseen. . .

Pohjois-Kaukasiassa painostettiin että hallinnollis-taloudellisten piirien muodostaminen tulee ennen kaikkea tapahtua taloudellisena ryhmittymisenä ja vain erikoistapauksissa on etutila annettava hallinnollisille näkökohdille. Kuitenkin täälläkin järjestelyn pohjana pidettiin väestön tiheys ja kansatieteellinen kokoonpano, kulkulaitos, rajonikeskuksien soveliaisuus ym. Rajonien muodostaminen Pohjois-Kaukasiassa sen sijaan tapahtui lähes samanaikaisesti kuin itse krain ja okrugan muodostaminen. Samoin rajonien toimeenpanevat komiteat

muodostettiin ja saivat vastaavat oikeudet heti okrugain järjestämisen jälkeen, jota vastoin Uralilla uudistus toimitettiin asteettain ja hitaammin.

Rajoneerauksesta Valko-Venäjällä lausutaan V. Ipatovin teoksessa »Belorussija» m.m. seuraavaa: »Rajoneerauksen perustukseksi hyväksyimme maaseutupaikkojen yhteyden johonkin teollisuus- ja kauppapaikkaan, otimme selville sellaiset keskukset ja yhdistimme niihin yhteydessä olevat seudut. Täten muodostuneet piirien keskukset ovat sopivimpia väestölle, joka on niihin sidottu kauppa- ja teollisuussuhteissa. Tästä tietenkin seurasi, että muodostui aivan eri suuruisia rajoneja (20—25.000—50.000 henkilöä, 500—1.500 neliövirstaa), mutta tämä ei ehkäise piirien olemasta yhtenäisiä ja sellaisia, joilla on luja taloudellisen yhtenäisyyden pohja.

Länsi-Siperiassa on samoin asetettu etutilalle maatalouden yhtäläisyydet, liikenneyhteys ja pyritty rajoni saamaan voimakkaammaksi budgettiasioissa. Pidettiin silmällä että rajonit saavat järjestetyksi kunnallistaloutensa omaten välttämättömät laitokset, kuten posti- ja lennätinosaston, sairaalan, agronomi- ja eläinlääkäriaseman, II asteen koulun, kunnallistilasto-osaston, raha-asiain tarkastajan ja rajonikunnan kooperatiivin.

Paikallisen rajoneerauksen perusteiden selvittämiseksi mainitsemme vielä että usealta alueelta mainitaan myös perustana kansallinen kokoonpano. Niinpä saksalaisten tasavallassa Volgan varrella toimitettiin rajoneeraus silmälläpitäen taloudellisia yhteyksiä ja kansallisia erikoisuuksia. Krimillä on rajoneerauksessa noudatettu luonnonmukaisia taloudellisia edellytyksiä ja väestön kansallista kokoonpanoa.

Rajonien paikallisten hallintojen tärkeimpiä tehtäviä heti aluksi on alueen talouden järjestäminen. Vaikka ei vielä kaikkialta ole pitemmältä ajalta ehtinyt tulla kokemusperäisiä tietoja on yleensä kuitenkin todettavissa että rajonit soveltuvat tarkoitukseensa. Rajoneerauksen johdosta laadituissa selostuksissa todetaan uudistuksen antaneen edellytyksiä ja vauhtia talouden kehittämiselle. Lainaamme näytteeksi pari arvostelua:

Stavropolin okrugan Petrovskin rajonista tiedotetaan että rajoneeraus lähensi maanjärjestelylaitosta väestöön ja antoi sen kautta mahdollisuuden a) kiinnittää enemmän väestön huomiota maanjärjestelyn tehtäviin, tarkoitukseen ja järjestykseen; b) saattaa järjestely laveammaksi ja paremmaksi; c) voimistaa tarkastusta ja edistää yleensä kaikkea maankäyttöä ja järjestelyä koskevien kysymysten ratkaisua.»

Kubanin alueelta osoittavat 95 rajonista saadut tiedot että vuoden ajalla lisääntyi maatalousarttelien lukumäärä 110 % ja jäsenmäärä 298 %; maankäyttöyhtymät lisääntyivät 118 ja niiden jäsenmäärä 18 %, maatalouskommuunat 29 % ja kommuunain jäsenmäärä 69 %.

Samaan tapaan toiminnan ja sen edellytysten todetaan lisääntyneen teollisuusseuduilla. Pohjois-Kaukasian tilastoista näkyy m.m. että heti rajoneerauksen toimitettua supistui yksityisille vuokralle luovutettujen teollisuuslaitosten lukumäärä 42 %. Paikallisten teollisuuslaitosten luovuttaminen rajonien toimeenpaneville komiteoille katsotaan rajoneerauksen suureksi ansioksi koska se aiheutti useampain aivan käyttämättä olleiden laitosten toiminnan alkamisen. »Kohottaen paikallisen väestön itsetoimintaa ja alotekykyä saivat rajonien toimeenpanevat komiteat mahdollisuuden käyttää hyödyksi vieläpä puolittain turmeltuneita ja käyttöön kelvottomia laitoksia, sovittamalla uudelleen alettuun tuotantoon hyljättyä kalustoa ja koneistoa ja vetämällä toimintaan paikallisia kooperatiiveja, neuvostotalouksia, kommuuneja jne.»

Tärkeimmiksi saavutuksiksi lasketaan se että kaikki talonpoikaiston etuuksia koskevat taloudelliset kysymykset, joiden ratkaisu ennen vaati kalliita matkoja kaupunkiin, kuten sopimusten teko, vuokramaksujen suorittaminen, pyynnöt teollisuuslaitosten kuntoon saattamiseksi jne., nyt voi päättää rajonin toimeenpaneva komitea ilman viivyttelyjä ja vaikeuksia.

Kaupan alalla sai rajoneeraus aikaan sen että rajonien toimeenpanevain komiteain yhteyteen järjestettiin okrugan kauppa-asiain valtuutettujen edustus. Tämä merkitsi sitä, että kauppa-asiain seu-

raaminen ja järjestäminen tapahtui jo paikallisissa oloissa. Niillä alueilla, joissa rajoneerausta ei oltu toimitettu, kauppavaltuutetut ovat vain ujestielimien yhteydessä.

Rajonien koon, väestömäärän, kunnallisten laitosten y.m. eroavaisuuden takia on eri rajonien kesken budgettien koossa ja kokoonpanossa suuria eroavaisuuksia. Siten myös suurin piirtein katsoessa. Tulot yhdeksän eri läänin alueella muodostetuissa rajoneissa talousvuonna 1924—25 vaihtelivat 32.000—86.600 ruplaan, ollen keskimäärin rajonia kohden 55.500 ruplaa. Jakaen rajonien tulot kolmeen ryhmään oli ero RSFSR:n ja Ukrainan välillä sellainen että verotulot edelisessä muodostivat rajonin budgetissa 64 %, jälkimäisessä 47,9 %, säännölliset (ei-veroluontoiset) tulot edellisessä 19 % ja jälkimäisessä 32,3 % sekä muut tulot 16,8 % ja 19,8 %. Samoin erosivat menojen ryhmät. Eri hallintojen alaisiin niihin kuuluviin laitoksiin kulutettiin RSFSR:n alueella rajonia kohden 56,7 ja Ukrainassa 36,7 %; tuotannollis-taloudellisiin laitoksiin edellisessä 10,3, jälkimäisessä 8,2 %; yhteiskunnallis-valistuksellisiin tarkoituksiin 27,5 ja 42,6 % sekä muihin menoihin 5,5 ja 12,5 %. Keskimääräiset rajonien kulut nousivat henkilöä kohden ensiksi mainitulla alueella 43 kopeekkaan ja viimeksi mainitulla alueella 1 rpl. 18 kop. Rajonitoiminnan alkaessa ilmenneet menot kuten tulotkin ovat epätasaisempia kuin ne tulevat olemaan olojen vakaannuttua.

Rajonien ja niiden budgettien järjestelyn yhteydessä on noussut kysymys kylien budgeteista ja niiden yhteydestä rajonien budgetteihin. Tämä suhteitten järjestely on sekin eri seuduilla kehittynyt eri tasolle. Ukrainassa pidetään välttämättömänä kylän budgetin laatiminen ja sisällyttäminen rajonin budgettiin. Uralilla on ryhdytty kokeilemaan muodostamalla sitä tarkoitusta varten 35 kyläbudgettia. Tämä toimenpide johtui lähinnä siitä että kyläneuvostot piiriensä tarpeita laskiessaan tekivät sen usein siten, että sitä rajonin talouden kannalta ei voitu hyväksyä. Sellaisia ilmiöitä oli verottaminen ja sellaisten tulolähteitten käyttäminen, jotka eivät kuuluneet kyläneuvostoille. Kyläneuvostojen tulojen ja menojen summa Uralilla vaihtelee 1.400—2.000 ruplaan vuodessa tehden Uralin alueella yhteensä lähes kolme miljoonaa ruplaa.

Itsenäisemmässä muodossa on kyläin tuloja ja menoja järjestetty Saksalaisten tasavallassa Volgalla. Täälläkin oli kylittäin omat budgettinsa epävirallisesti jo aikaisemmin ja asiallisesti 1924—25 toimitettiin vain niiden tehtäväin laventaminen ja julkiseksi tekeminen. Mutta sen sijaan että muilla alueilla on ollut pyrkimys puristaa kyläbudgetti rajonibudgettiin, täällä kyläbudgettia ei sisällytetty ei rajonin enempää kuin tasavallankaan budgettiin vaan sallittiin olla itsenäisenä. Saksalaisten tasavallan alueella on 294 kyläneuvostoa. Budgettimenoista tulee keskimäärin jokaista neuvostoa kohden 537 ruplaa.

Kyläneuvostojen budgettioikeus siten on rajoneerauksen yhteydessä jäänyt tarkemmin määrittelemättä ja sen käytännössä eri seuduilla on suuria eroavaisuuksia. Kokemuksen perusteella laadittava järjestely siinäkin antaa parhaan tuloksen.

J. A. Komu.

Suomen sotilaspoliittisista kysymyksistä.

Imperialistien renkinä.

Suomi kuuluu niihin n.s. itsenäisiin valtioihin, jotka ovat taloudellisessa riippuvaisuus- ja poliittisessa holhoussuhteessa imperialistisiin suurvaltoihin *). Erikoisesti tuntuva on tämä poliittinen holhous ulko- ja sotilaspoliittisissa kysymyksissä. »Itsenäinen Suomi» on näissä kysymyksissä joutunut tekemään monta kuprua — aikaisemmin Saksan ja nyttemmin Englannin imperialismin renkinä.

Tämä Suomen asema on ollut omiaan pitämään sotilaspoliittisia kysymyksiä jatkuvasti etualalla, joka-aikaisina päivän kysymyksinä, joiden ympärillä porvariston politiikka on pyörinyt.

Tarkkailkaamme tässä lyhyesti eräitä lahtari-Suomen sotilaspoliittisia edesottamisia.

Suomen sotalaitos on näihin saakka ollut väliaikaisella kannalla. Sen vakinaisia perusteita ei ole määritelty, vaan on sitä johdettu ja muodosteltu hallituksen usein vaihtuvilla asetuksilla ja eduskunnan päätöksillä. Jokavuotisessa valtion budjettikäsittelyssä eduskunnassa on käyty riitaa sotalaitoksen menoista ja järjestelystä.

Vuoden 1923 lopulla asetti hallitus n.s. puolustusrevisionin valmistamaan esitystä sotalaitoksen saattamisesta vakinaiselle kannalle. Revisionikomitea oli kokoonpantu sotilasasiantuntijoista, porvari- ja sosdem. puolueiden edustajista. Sen käytettävänä oli tai oikeammin sitä johtivat englantilaiset asiantuntijat, kenraalimajuri W. Kirke ja everstiluutnantti Powell. Nämä tietysti valvoivat että isäntämaan — Englannin tahto tulee huomioon otetuksi ja Suomen militarismi alistetuksi imperialistiseen yhteisrintamaan. V. 1926 julkaistiin osia revisionikomitean mietinnöstä.

Tässä yhteydessä emme lähemmin käsittele mietinnön esittelemiä Suomen »puolustuskysymyksen» perusteita. Toteamme vain, että siinä esitetyt: Suomen sotilaspoliittinen asema, sotavoimien tehtävät, armeijan uudelleen järjestely, meri- ja rannikkopuolustuksen, laivaston ja ilmailuvoimien vahvistaminen, uudelleen järjestely ja tehtävät — perustuivat Englannin yleisesikunnan suunnitelmiin Suomen käyttämisestä imperialistien sotavoimien osana.

Niinpä kenraali Kirke avoimesti raportissaan toteaakin analysoidessaan Suomen poliittista orientointia ja asemaa skandinavialaisen ja balttilais-puolalaisen yhteenliittymän välillä, että: »Suomi kääntyy lähimpien naapureittensa ohi Englannin ja mahdollisesti myös Amerikan puoleen saadakseen moraalista, ellei aineellista tukea. Ja kun Englanti ottaa vastaan 40 % Suomen koko viennistä samalla kun sen osuus Suomen tuonnissa on vain 20 %, on meillä oikeus sanoa että me jo rauhallisten olosuhteitten vallitessa selvästikin kyllä teemme sen, mikä meille kuuluu.»

Selvästi sanottu. Ja kun tiedetään, että Englanti hallitsee myös baltilais-puolalaista blokkia, niin käy ilman muuta selville mikä osuus on Suomella reunamaitten ketjussa Englannin komennon alla.

Voidaan myöskin todeta, että Englannin vaikutus on tuntuva myös Ruotsissa, Norjassa ja myös Tanskassa. Tähän asti on Ruotsin militarismi näytellyt »puolueettomuuden suojaa». Nyt vahvistaa Ruotsi laivastoaan, rakentamalla F-panssariristeilijän. Tämä merkitsee hyökkäyskyvyn tehostamista.

Suomen orientoiminen Skandinaviaankin on siis Englannin etujen mukaista. Englannin tarkoituksena on nähtävästi pitää Suomen lahtarivaltaa yhdyslenkkinä Skandinavian ja Baltian välillä.

On merkittävä myös se, että Suomen suojeluskuntalaiset ovat Ruotsissa ohjaajina siellä lahtarikaartin järjestämiseksi.

*) Dollarilainat Amerikasta ja Englanti vientimaana.

Sotabudjetti.

Se mitä edellä on osoitettu käy myös selville jokavuotisista budjettiturnajaisista. Työväki nimittää valtion budjettia sotabudjetiksi. Ja se on oikein sanottu. Sillä keskeisin huomio on aina sotilasmäärärahoissa ja ne käsittävät suhteettoman osan muista menoista.

Sotilasmenot ovat jatkuvasti nousseet kuten seuraavat numerot osoittavat:

Vuosi	Määrärahat milj. Suom.markoissa
1922	359,9
1923	408,6
1924	445,8
1925	535,0
1926	526,9
1927	574,1

Vuoden 1927 vakinaiseen budjettiin on yhdistetty myös suojeluskuntamenot 30 milj. Sitä ennen ne ovat olleet ylimääräisten menojen yhteydessä. Kun vertaa vuoden 1922 menoja 373,5 milj. (tähän otettu silloiset suojeluskuntamenot) ja v. 1926 hyväksyttyjä määrärahoja niin tämä suunnaton nousu osottaa yli 200 milj. Tähän on lisäksi laskettava vuotuiset SSSR:n vastaisen rajavartioinnin määrärahat 26,3 milj. (Näillä rahoitettu m.m. rajan yli hyökkäilyä ja rosvoilua.) Kuvaavaa on sekin, että kun laki laivaston perustamisesta ei tullut hyväksytyksi, niin nyt porvarit julkeasti myöntävät varoja laivaston rakentamiseksi ylimääräisessä budjetissa n. 50 milj. vuosittain.

Työväen ja pienviljelijäin eduskuntaryhmän v. 1927 sotamäärärahoihin tekemät vähennysehdotukset tekivät 400 milj. mk. Samalla kummınkin ehdottivat nämä sotamiesten päivärahaa, joka nyt on 1 markka, koroitettavaksi 5 markkaan, sekä muita parannuksia sotilaitten oloihin. Nämä esitykset eivät tietystikään tulleet hyväksytyiksi, kun porvarit ja noskelaiset yhdessä asettuivat vastaan.

Ennen mainittua revisionikomitean ehdotusta armeijan vakinaiselle kannalle asettamisesta ei vielä ole saatettu voimaan. Mutta jos se suunnitelma tulee hyväksyttyä, niin vuotuiset sotamäärärahat tulevat tekemään 700,000,000 Smk.

Nämä numerot ja tosiasiat puhuvat selvää kieltä. Ne ovat osoituksena aktiivisesta sotapolitiikasta. Ja sitä torvea ovat puhaltaneet porvarit noskelaisten tukemina niin hyvin sotamäärärahakysymyksiä käsiteltäessä kuin muutoinkin. Milloin selvemmin, milloin peitetymmin, mutta aina selvästi havaittavana uhkuu sotainen henki »rajalle» huutotunnuksineen noskelaisjohtajainkin puheista ja toiminnasta.

Vain sosialistisen työväen ja pienviljelijäin edustajat ovat näissä kysymyksissä pyrkineet rehellisesti ajamaan työtätekevien etuja. Ne ovat avoimesti paljastaneet kapitalistisen militarismin luokkaluonteen ja porvarillisen armeijan olemassaolon työväenluokkaa vastaan; osoittaneet armeijassa vallitsevan mädännäisyyden ja upseerien harjoittaman häikäilemättömän mielivallan ja asevelvollisiin kohdistetut kidutukset; osoittaneet Suomen osuuden imperialistien sotavalmisteluissa SSSR:ää vastaan. Ne ovat vaatineet porvarillisen luokka-armeijan lakkauttamista ja sen tilalle kansan aseistusjärjestelmän asettamista imperialistirosvoja vastaan.

Riita johtopaikoista.

Erikoisen kamppailun esineenä ovat olleet korkeimmat arvopaikat armeijassa. Niistä ovat intrigoineet ja taistelleet eri puolueryhmät.

Iltalehteläis-Uusi Suomi-fascistit ovat ajaneet ja vaatineet, että armeija »puhdistettaisiin» kaikista vanhan tsaarin armeijan upseereista ja että kaikki armeijan johtavat paikat miehitettäisiin jääkäriupseereilla. Tässä tarkoituksessa ovat ne myös ajaneet sitä, että nopeassa tahdissa leivottaisiin jääkäreistä kenraaleja.

Helsinginsanomalaiset, sosdemien kannattamina, ovat taas puolustaneet ent. tsaarin upseerien säilyttämistä, kunhan ne vain ovat »taattuja isänmaan ystäviä».

»Ilkka» on myös ollut valmis kannattamaan suomalaisia ent. upseereita, mutta raivonnut ruotsalaissyntyisiä vastaan. »Maakansa» (presidentin äänenkannatt.) on kulkenut fascistien talutusnuorassa. — Ja ruotsalaiset ovat tietenkin tapelleet

»etuoikeuksiensa» puolesta. Suomalaisten ja ruotsalaisten upseerien suhde korkeammilla paikoilla oli v. 1925 tietojen mukaan seuraava: Esiupseereita on kaikkiaan 67, joista 16 suomenkielistä ja 51 ruotsinkielistä. Siis noin neljäsosa suomenkielisiä ja kolmeneljättä osaa ruotsinkielisiä. Myöhemmät korotukset ovat muuttaneet suhdetta vähän suomenkielisten eduksi.

Tämä kielisuhde on »aitosuomalaisten» taholta aiheuttanut jatkuvia hyökkäyksiä ruotsalaista vaikutusta vastaan. Aitosuomalaiset vaativat ruotsalaisten osuutta suhteessa 1:8, mikä on suunnilleen maan yleinen väestösuhde; ja vaativat suomenkieltä heikosti taitavien upseerien poistamista suomalaisista joukko-osastoista ja ruotsalaisten upseerien kouluutuksen rajoittamista.

Armeijan upseerit ovat myöskin esiintyneet asiassa. V. 1924 ne valmistivat upseerilakkoa ja esiintyivät röyhkeinä ajaakseen jääkäriupseerikuntansa lävitse. Riita johtopaikoista on näin ollen ollut terävänä esillä.

Tuloksena lopulta se, että joku aika sitten toimeenpantiin armeijan johdossa muutoksia. Ent. tsaarin ajan kenraalit, sotaväen päällikkö Vilkama, yleisesikunnan päällikkö Enckell, III divisionan komentaja Tunzelman ja laivaston komentaja v. Schoults pantiin viralta. Niille paikoille on nostettu jääkärinousukkaita m.m. sotaväen päälliköksi — vastaleivottu — kenraali-majuri A. Sihvo.

Nämä siirrot ovat olleet poliittisia. Fascistipiirit ovat ajaneet armeijan johtoon taatusti fascistikoplien komennettavissa olevia, niitten edesottamisia ja »nousuja» kannattavia miehiä.

Jääkärien mieliala oli tosin aikaisemmin — saksalaisystävyyden aikana — Englannin vastainen, mutta sellainen vastakohta kyllä siliää kun harrastuksen suunta sattuu yhteen: jääkärien toimekkuus Suomen armeijan rakentamiseksi — jossa suhteessa ne ovat toimekkaammat kuin entiset tsaarin upseerit — sopii hyvin yhteen Englannin etujen kanssa, ja jääkärisakki osaa kyllä antaa arvon Englannille imperialistisena liittolaisena.

Tietysti on tässä riidassa ylemmistä johtopaikoista myös tekijänä enemmistökansallisuuden hegemoniavaatimus: »Suomi suomalaisille» — natsionalismi.

Mädännäisyyttä.

Tässä yhteydessä on syytä mainita paljon puheenaihetta antaneesta armeijassa vallitsevasta mädännäisyydestä.

Suomen armeijan järjestely on alunpitäen ollut suurta besorkkausta ja huijausta. Venäjän armeijalta jäi Suomeen suunnaton sotilasomaisuus. Tämän omaisuuden kähvelsivät johtavilla paikoilla olleet suurelta osalta yksityistarkoituksiinsa. Tätä kähvellystä ja petosta on sitten keskeytymättä jatkunut. Tuon tuostakin on armeijassa petos-, kavallus- ja väärennysjuttuja näyttämöllä.

Mainittakoon tässä vain eräitä niistä. Suurta huomiota herättivät »Holman komitean» paljastukset törkeistä väärinkäytöksistä ja petoksellisista hankinnoista. Armeijalle oli hankittu suuret määrät kelvottomia patruunia, konekiväärilukkoja, hevosvaljaitten asemesta aasin valjaita jne. Sitten surullisen kuuluisan jääkärimajuri Rehnbäck'in rötökset. Kymmenittäin voisi luetella armeijan upseerien kähvellyksiä ja kavalluksia. Kiintoisinta on näissä ilmitulleissa jutuissakin se, että niitä on vallassaolevien taholta pyritty peittämään ja silittämään, ja epäilemättä suurimman osan rötöksistä he ovatkin onnistuneet salaamaan.

Huomattavin on nyt tällä hetkellä viimeisin, tuorein: Riihimäen ampumatarvetehtaan kivääripanos väärennys-, petos- ja verokavallusjuttu. Siihen on sekaantunut korkeita upseereita, m.m. suojeluskuntain ylipäällikkö Malmberg ja fascistisia rahottajia. Tähän juttuun oli myös hallitus sekaantunut, ja kaatuikin Kallion ministeristö ainakin muodollisesti Riihimäen raakkipatruunoihin.

Valtiovarainvaliokunnassa, johon nämä Riihimäen rötökset joutuivat välikysymystietä selvitettäväksi, peittivät kaikki porvaripuolueet yhdessä sosdemien kanssa nämä rötökset lausumatta niistä mitään, siten verhoten ja suojaten valkoisen vallan rappeutuneisuutta ja komentoa.

Näissä kähvellyksissä ja rötöksissä ovat ensimäistä roolia näytelleet juuri nuo »uudet voimat», jotka tämä rappiokausi (1914—1926) on kasvattanut. Ne vallanpidollaan siis rappeuttavat koko armeijan komennon — vallankumouksen eduksi.

Kysymys suojeluskunnista.

Uuteen vaiheeseen astuu nyt kysymys suojeluskunnista. Suojeluskuntajärjestö on tähän asti ollut vapaaehtoinen järjestö, ulkopuolella valtion laitosten. Sille on kyllä vuosittain kiristetty valtion varoista nelisenkymmentä miljoonaa (sisäministeriön ylimääräisestä budjetista). Ja kuntien veroriistolla koottuja varoja ovat porvarit sille työntäneet kymmeniä miljoonia. Mutta sitä ei ole porvaristokaan näihin asti julennut asettaa viralliseksi valtioelimeksi.

Sosialistisen työväen ja pienviljelijäin edustajat ovat tinkimättömästi vaatineet suojeluskuntien lakkauttamista, järjestöjen hajoittamista ja suojeluskuntalaisten viipymätöntä aseistariisumista. Työväen edustajat ovat tehneet asiasta lakiesityksen, mutta se on hylätty. Jokaisessa budjettikäsittelyssä ovat työväen edustajat osoittaneet tämän lahtarikaartin olemuksen, tarkoituksen ja hurvittelun sekä asettuneet tiukasti kaikkia sille esitettyjä määrärahoja vastaan.

Nyt viimeisessä budjetissa teki hallitus sen tempun, että vei suojeluskunta-avustuksen armeijan vakinaisiin määrärahoihin. Tämän siunasi eduskunnan enemmistö.

Mutta erikoisen tempun teki Kallion kaatunut hallitus lähtiessään, kun kiirehti viimeisellä hetkellä jättämään lakiehdotuksen suojeluskuntalaitoksen vakiinnuttamisesta. Hallituksen esityksen mukaan vakiinnutettaisiin päällikkökunnan paikat ja vuotuiset palkkausmenot vakinaisista toimista, menot 5.850.000 Smk., suoritettaisiin valtion varoista. Ja muut menot tekevät kymmenkertaisen määrän.

Tämä hallituksen esitys on tyypillinen näyte porvariston luokkadiktatuurielimien »laillistuttamisesta».

Myöskin sosialidemokraattien asenteeseen suhteessa suojeluskuntiin kannattaa kiinnittää huomiota. Sosdemit ovat joukkojen painostuksesta näennäisesti silloin tällöin puhuneet suojeluskuntia vastaan. Mutta koskaan eivät ne ole ottaneet selvää taisteluasennetta niitä vastaan. Ne kiirehtivät hallitustuoleille kiipeämistarkoituksessa tekemään ehdotuksia suojeluskunnan uudelleen järjestelemiseksi, toivoen porvareitten kannatusta.

Kauniita noskelaiskukkia suojeluskuntien koristamiseksi esittivät sosdemit eduskunnassa viime suojeluskuntien määrärahoja käsiteltäessä. Niinpä noskepuolueen ent. sihteeri Tainio siunasi sk:nnat lausuen: »— — Minä en puolestani haluaisi erittäin kiihkeästi suojeluskuntain lakkauttamista». Ja lisäksi julisti Tainio: »Ja minun mielestäni vasemmisto esiintyykin, ainakin mikäli sosde. puoluetta koskee, väärin silloin, kun se käsittää asian sillä tavalla, että suojeluskunnat ovat heitä vastaan.»

»Aivan niin!» huusivat porvarit. Ja aivan niin, sanomme mekin. Kyllä siitä on selvillä oltu, että eivät lahtarit ole olleet noskeherroja vastaan. Ne ovat niitä pitäneet omina miehinään ja nyt ottaneet ne omaan sakkiinsa, uskoneet niille hallitustuolit, poliittisten vankien pitämisen sekä ohranan ylikäskyvallan. Ja kun noskelaispamput kiltisti ja nöyrästi fascistiporvareita kumartavat ja tottelevat saavat ne rintaansa valkoisen ruusun ritarimerkkejä.

Mutta sosialidemokraattisia työläisiä vastaan ovat suojeluskunnat olleet, ovat ja tulevat olemaan. Kuinka monissa lakoissa sk:laiset ovat olleet rikkureina jne. Esimerkkejä suojeluskuntalaisten väkivallan teoista voisi kertoa vaikka kuinka paljon. Ja mikäli sosdem työläisetkin tulevat oikeuksiansa rehellisesti puolustamaan, niin on varmaa, että taaskin on sk:järjestö työväen kimpussa.

Mutta palatkaamme noskelaisten ehdotuksiin sk:n uudelleen järjestämiseksi.

Noskelaisedustaja **Emil Saarinen** esitti, että »sk:sta muodostetaan valtakunnan armeijan reservi, johon miehistö kootaan kutsunnan perusteella». Lähemmin esitteli hän »maanpuolustuksen» järjestettäväksi siten, että »toinen puoli armeijam-

me miesvahvuudesta vapautetaan vakinaisesta sotapalveluksesta ja velvoitetaan palvelemaan reservissä.» Perustellen, että »jos aseen käyttökuntoisuus voidaan opettaa vakinaisessa väessä vuoden ajalla, niin sama valmius voidaan myös saavuttaa täten muodostetussa reservissä kahden vuoden ajalla. Tällainen järjestely merkitsisi sitä, että sk:n itsehallinto-oikeudet lakkautetaan ja tuo laitos alistetaan sotaväen ylipäällikön ja ministeriön alaiseksi ja sk:tain miehistö muodostetaan niistä asevelvollisista, joita ei arpa ole kutsunut vakinaiseen väkeen.» Näin noskelaiset.

Tämä esitys on sangen kiero ja katala yritys porvarillisen militarismin peittämiseksi »reservi» sanan alle. Näin yrittivät noskelaiset tukea porvarillisen luokkavallan välineitä työväenluokkaa vastaan.

Ei epäilystäkään siitä, etteivätkö noskelaiset tässä kysymyksessä hallitusvuoteessa ollessaan porvareitten kanssa harjottaisi salahuoruutta ja sen hedelmänä synny jonkinlaista »uudistusta» sk:laitoksen »pohjan laajentamiseksi». Ovathan helsinginsanomalaiset tätä sk:n »pohjan laajentamista» hautoneet ja vaivanneet päätään sillä, miten saataisiin osa työläisiä houkutelluksi tähän lahtarikaartiin.

Mutta vastaan panematta ei työväenluokka tähän alistu. Heti kun noskelaisten lausunnot tulivat tunnetuiksi, pitivät työläiset eri puolilla maata kokouksia, joissa osoittivat, miten sosialidemokraattiset johtajat häpäisevät työväenluokan ja vetävät lokaan sen kunniakkaan vapaustaistelun muistot kannattamalla suojeluskuntien säilyttämistä ja vaatimalla työläisten pakollista kuulumista niihin. Helsingin työväki piti kokouksen jossa tunnuksiksi hyväksyttiin:

»Työväen petturien katalat suunnitelmat on lyötävä maahan! Työläisten suojeluskuntiin pakoittamista vastaan! Suojeluskuntien säilyttämistä vastaan! Sos.-dem. johtajien tekemää kavallusta vastaan!»

Laki sotatilasta.

Erikoisen näytteen valtaa pitävän porvariston häikäilemättömyydestä ja diktatuurikeinojensa laiksi tekemisestä antaa hallituksen esitys laiksi sotatilasta. Sen ensimäisessä pykälässä sanotaan:

»Jos sota tai kapina on syttynyt tai näyttää olevan syttymäisillään voi tasavallan presidentti, kun valtakunnan puolustaminen tai oikeusjärjestyksen voimassapitäminen vaatii, julistaa valtakunnan tai määrätyn osan siitä sotatilaan.»

Lakitekeleessä on sitten kymmeniä pykäliä, joitten kautta perustuslaissa säädetyt oikeudet sotatilan aikana rikkirevitään ja työväenluokka asetetaan täydellisen mielivallan jalkoihin. Mainitsemme vain niistä eräitä: todistamaton epäilyskin riittää vangittuna pitämiseen; hallituksen tahdosta riippuu työaika; hallituksella on valta kieltää työnseisaus; painokirjoitusten julkaiseminen jää hallituksesta riippuvaiseksi jne. Sanalla sanoen se on laki avoimesta mielivallasta työväenluokkaa vastaan, miksi se on aijottukin.

Lain toisessa käsittelyssä otettiin sanat »tai näyttää olevan syttymäisillään» pois. Mutta oleellisesti ei tämä itse asiaa muuttanut ollenkaan. Alote jätetään presidentin käsiin ja hän voi koska tahansa — »kun valtakunnan puolustaminen tai oikeusjärjestyksen voimassapitäminen vaatii» — julistaa sotatilan.

Esimerkkejä on kyllä riittävästi saatu siitä, mitä porvariston »oikeusjärjestys» merkitsee. Vähänkin huomattavamman taloudellisen lakon saattaa porvaristo selittää »kapinaksi» ja sotatilan julistamiseen on porvaristolla silloin mielestään aihetta, näin yrittäen käyttää sotatilalain pakkokeinoja työväen vastustuksen murtamiseen. Muutoinkin voi porvaristo provosoida esille tilanteita päästäkseen sille mieluisaan sotatilaan.

Tämä laki ei kuitenkaan tullut lopullisesti hyväksytyksi, vaan lykättiin se yli vaalien. No, ei tämän sotatilalain puute estä porvareita toimeenpanemasta sotatilan järjestelmäänsä, — lain ajamisella on vain tarkoitus saada »laillinen» ulkonäkö lahtaridiktatuurille.

Sotilaspoliittisia kysymyksiä sivuaa myös SSSR:n Suomelle tarjoama esitys hyökkäämättömyyssopimukseksi ja huomiota on kiinnitettävä siitä käytyihin neuvotteluihin, jotka nyt ovat keskeytyksessä. Saanemme tähän tilaisuuden palata myöhemmin. Mainitsemme vain,

että Suomen porvariston asenne, orientoiminen ja vehkeily tässä kysymyksessä osoittaa oikeaksi sen, mitä edellä olemme sanoneet Suomen osuudesta imperialistien renkinä ja renkaana reunamaitten puskuriketjussa.

Lopuksi on mainittava, että Suomea on nyt »onnellistutettu» noskelaisella hallituksella. Oleellisesti se ei kuitenkaan tule tilannetta muuttamaan. Se on valkoinen hallitus, joka porvareitten toimesta ja suvaitsemana — niin kauan kun ne katsovat sen itselleen edulliseksi — hoitaa valkoisen terrorimaan asioita.

Sotilaspoliittisissa kysymyksissä on noskelaisten kanta ehta-porvarillinen. Ne ovat militarismin tukijoita ja lujittajia huolimatta siitä, että ne joukkojensa sokaisemiseksi heittävät tuhkaa niitten silmille puhumalla »rajoituksista».

Myöskään ei noskelainen hallitus tule muuttamaan Suomen asennetta SSSR:n nähden. Oli Suomen lahtarimaan hallituksessa Ingman tai Tanner niin kummallakin on perusteeltaan sama vihollissuhde SSSR:ään. Tanner oli takuusopimusneuvottelussa vastustamassa sopimusta. Ja nyt matkustaa noskelainen ulkoministeri Voionmaa Baltian maihin sopimaan niitten yhteisestä esiintymisestä SSSR:ää vastaan. Ja noskelaislehdistöhän on ollut kaikkien SSSR:ää parjaavien ja likaisten provokatiojuttujen viemäritorvena.

Toivo Antikainen.

31. XII. 26.

Kapitalistinen vakaantuminen Suomessa.

Suomessa on kolmen viime vuoden aikana ollut havaittavissa jonkunmoista kapitalistista vakaantumista; s.o. kapitalistinen talous on kohonnut siitä rappiotilasta, mihin se sodan jälkeen oli joutunut. Tämä ilmenee m.m. niistä tilastotiedoista, mitä Suomen Pankin johtaja R. Ryti esitti Kansantaloudellisen Seuran kokouksessa vuoden lopulla.

Tarkastamme esimerkiksi maatalouden ja teollisuuden tuotantoarvoa (milj. nykyisissä markoissa):

	1913.		1924.		1925.		1926.	
	Brutto-tuot.	Netto-tuot.	Brutto-tuot.	Netto-tuot.	Brutto-tuot.	Netto-tuot.	Brutto-tuot.	Netto-tuot.
Maatalouden	—	—	10.850	6.100	11.850	6.500	11.200	6.200
Teollisuuden	7.716	3.246	9.345	4.263	10.126	4.716	11.000 [1]	5.100 [1]

Nämä luvut osoittavat, että teollisuuden bruttotuotanto on kohonnut noin 43 pros. sodan edellisestä tasosta ja nettotuotanto noin 57 pros. Se seikka, että nettotuotanto on kohonnut paljon enemmän kuin bruttotuotanto, viittaa siihen, että teollisuudessa on suoritettu teknillisiä uudistuksia, siis pääoman elimellinen kokoonpano on kohonnut. Merkillepantavaa on myöskin, että viime vuonna oli teollisuuden bruttotuotanto ensi kerran suunnilleen yhtä suuri kuin maatalouden bruttotuotanto. Puuttuu tietoja maatalouden tuotantoarvosta v. 1913, joten emme voi tarkalleen sanoa, paljonko maatalous on kohonnut sodan edellisestä tasosta. Mutta että siinäkin on ollut nousua ja teknillistä edistystä, selviää siitä, että apulantojen kulutus on tuntuvasti kohonnut.

[1] Ennakkoarviointi, todellisuudessa ehkä suurempikin.

Ulkomaankauppa oli viime vuonna tavaramäärältään suunnilleen yhtä suuri kuin ennen sotaa. Rautateillä kuljetettiin tavaroita jonkun verran enemmän kuin v. 1913. Siis kaupan alalla myöskin nousua. Pääoman kasaantuminen on myöskin nopea, siis riisto kiristyy.

Jos tähän vielä lisätään, että rahanarvo on viime vuosina pysynyt vakavana, niin meillä on ne kolme päätunnusmerkkiä, jotka osoittavat kapitalistista vakaantumista.

Mutta vakaantumisessa on myöskin eräitä varjopuolia. On pääoman puutetta. Rahatalletukset pankeissa ovat paljon pienemmät kuin ennen sotaa. Kun talletukset v. 1913 tekivät nykyisissä markoissa noin 11.100 milj., niin ne nykyään tekevät tuskin 9.000 milj mk. Pankkien haarakonttoriverkko on liian suuri; joka paikkakunnalla kilpailevat pankit keskenään ja säästöpankkien kanssa siitä, kenen kautta kansan säästöpennit sijoitetaan tuottamaan lisäarvoa. Osakeyhtiöiden pääomat kasvavat hitaasti. Keskimääräinen kasvu vv. 1911—13 oli noin 590 milj. nyk. mk., mutta v. 1924 vain 244 milj. V. 1925 oli se 241 milj. ja 1926 (yhdeksän kuukauden aikana) 263 milj. markkaa. Rahan saanti on kireä, eikä »tarpeellista luottoa ole voitu antaa».

Suurin heikkous, mikä samalla asettaa koko kapitalistisen vakaantumisen vaaranalaiseksi, on se että vakaantuminen on saavutettu väestön köyhdyttämisen ja kovennetun riiston kautta. Rahan arvon aleneminen sodan jälkeisinä vuosina antoi kapitalisteille tilaisuuden alentaa reaalityöpalkkoja ja anastaa pikkuporvariston ja talonpoikaiston säästövaroja. Suomen väestö on nykyään, huolimatta tuotannon noususta, paljon köyhempi kuin ennen sotaa. Tämä puoli selviää myöskin niistä tilastoista, mitä Ryti esitti. Esim. henkivakuutuksien kokonaismäärä lähenteli v. 1913 nykyisissä markoissa 9.000 milj., mutta nykyään ne tekevät tuskin 5.000 milj mk. Siis kapitalismin vakaantuminen merkitsee samalla myöskin luokkavastakohtien kärjistymistä. Tämä seikka ei suinkaan ennusta Suomen kapitalistiluokalle mitään »rauhallista kehitystä».

U. W.

*

Suomen teollisuus v. 1925. Virallisen tilaston mukaan oli Suomessa v. 1925 teollisuus-työpaikkoja 3.317 (lisäys 105), joissa työskenteli 141.005 työläistä; v. 1923 oli 143.000. Vaikka työväen lukumäärän lisäys ei ole suuri, kohosi tuotannon brutto-arvo 781 milj. markalla, ollen (1925) 10.126 milj. mk. (100 Smk. on 4.85 Rpl.).

Eri teollisuusaloilla oli.	Työl. luku		Tuotannon arvo milj. mk	
	1924.	1925.	1924.	1925.
Metalliteollisuus	22.260	22.545	1.044,8	1.128,8
Kivi-, savi-, lasiteoll	9.313	9.288	321,3	337,4
Kemiall. teoll	2.077	2.047	126,1	136,4
Terva-, öljy-, kumiteoll	1.174	1.338	171,8	200,8
Nahka- ja karvateoll	5.104	5.262	415,6	464,8
Kutomateoll	19.152	18.722	936,9	978,9
Paperiteoll	15.990	15.884	1.636,1	1.899,3
Sahateoll	46.824	47,877	2.354,3	2.546,3
Ravinto-, ja nautinto-aineet	9.917	10.188	1.870,8	1.941,4
Valaist., voimansiirto, vesijoht	2.735	2.879	290,0	293,3
Graafillinen teoll	4.591	4.673	165,2	189,3
Muut teollisuudet	292	300	11,2	15,5

Teknillinen kehitys on aiheuttanut, että eräitten alain tuotanto on kohonnut, vaikka työväen luku on pysynyt ennallaan tai vähentynyt. Selluloosatehtaissa oli 1924 työl. luku 5.416 ja 1925 5.293, kun samalla tuotanto kohosi 344.108 tonnista 396.050:een. Paperitehtaissa kohosi työväen luku vain 1.1 pros., mutta tuotanto 19; se merkitsee lisääntyvää riistoa. Saha- ja paperiteollisuuden tuotannon brutto-arvo oli 43.9 pros. koko tuotannon arvosta (39.9 pros. v. 1913); mikä osoittaa kuinka Suomi joutuu yhä enemmän tämän pääteollisuuden varaan. Paperiteollisuudessa on raaka-aineiden hinta 49 pros. tuotteen arvosta; ravinto- ja nautinto-aineteollisuudessa 65 pros. Työväen luku on kasvanut saha-, ravinto- ym. teollisuudessa, vähentynyt eniten kutomateollisuudessa. Tuotannon nousu suurin (62 milj. mk., eli 21.1 pros.) metalliteollisuudessa. Edullisin on (kapitalisteille) ollut nousu graafillisessa ja nahkateollisuuksissa (viimem. ollut lamassa). Kutomateollisuudessa hiljaista. Hinnat olleet yleensä alemmat kuin ed. v. Sahateollisuudessa merkitsee lisäys vastaista nousua, arvelee »Suomen Teollisuus»-lehti. Valmistettujen sahatuotteiden määrä oli 1.111.212 standerttia (lisäys 50.000). Palkat tekivät 1.671 milj. mk.; keskipalkka 11.848 mk., ollen hieman korkeampi kuin ed. v. Palkka oli korkein graafillisessa teoll. — 18.300 mk.; alin kutomateollisuudessa (naistyöläisiä). Tuotanto oli työläistä kohti 71.814 mk. (ed. vuonna 67.000; siis lisäystä). Raaka-aineista ja puolvalmisteista oli 60 pros. kotimaisia.

Vallitseva »yrittäjä»-muoto oli osakeyhtiö (kaksi kolmannesta työpaikoista). Yksityisillä kapitalisteilla oli 884 työmaata, osuuskunnilla 188, kunnilla 78, valtiolla 71. — Suurempia työpaikkoja (tuotanto yli milj. mk.) oli 1.262 ja niiden palveluksessa $^6/_7$ työläisistä. Sadan tuh. ja milj. mk:n välillä oli tuotanto 1.625 työpaikassa; pienempiä oli 309. Voimamäärä oli 425.048 hevosvoimaa; puolet siitä (198.160 hv.) vesiturbiineista. Paperiteollisuus tarvitsi 160.242 hv.; sahateollisuus 94.941; kutomoteoll. 34.927.

V. 1925 ilmeni siis Suomessakin samanlaisia piirteitä kuin kapitalistisissa maissa yleensä: eräänlaista vakaantumista (stabilisatiota) ja tekniikan parantamista (»ratsionalisoimista»). Tuotanto kohosi, mutta palkat vain vähän (mikäli työläiset jaksoivat niitä palkkaliikkeillä kohottaa), toisilla aloilla ei ollenkaan. — Muista tilastoista näkyy, että Suomen kapitalismi on päässyt »vakaantumaan» paitsi työväenluokkaa kiristämällä, myös pakkoluovuttamalla keskiluokkia. Esim. säästöt pankeissa eivät ole päässeet 1913 tasalle, ei läheskään. Ja talonpoikain rasitus on lisääntynyt. Verot kohonneet. Valtiotalous painaa raskaasti, varsinkin sotavarustukset.

*

Maanviljelyksen kannattavaisuus Suomessa. Siitä tehdään laskelmia n.s. kirjanpitotilain avulla. Niitä on sata: Etelä-Suomessa 52, Sisäsuomessa 26 ja Pohjanmaalla 22. Niiden antamain tietojen mukaan oli tuotto hehtaaria kohti 1924/25 2.372 mk. ja 1925 2.603 mk. Lisäys teki 231 mk. (9.7 pros.). Se oli tulosta hyvästä sadosta, joka v. 1925 oli 10.3 pros. parempi kuin ed. vuonna. Niinpä oli 1923 saatu syysruista 1.021 kiloa hehtaarilta, mutta 1925 jo 1.484 kiloa. Hinnat olivat kuitenkin alhaiset.

Parempia hintoja saatiin karjantuotteista, joista antaa tietoja kontrolliyhdistys. Maitotuotanto oli lehmää kohti (1924) 2.172 kiloa ja (1925) 2.343 kg. Lisäys 171 kg. eli 7.9 pros.

Maanviljelyksen nettotuotto kohosi (1924/25 ja 1925/26) 1.957 mk:sta 2.060 mk:aan (5.3 pros.) hehtaaria kohti. Suurin lisäys oli Pohjanmaalla — 12.4 pros. Kohoamisen syynä oli viljelyksen voimaperäistyttäminen. Apulantain käyttö lisääntyi. Mutta palkat eivät kohonneet, porvarillisenkaan tilaston mukaan, »mainittavasti».

Maanviljelyksen nettotuotanto kohosi hehtaaria kohti koko maassa 415 mk:sta 543 mk:aan eli 30.8 pros. Pohjanmaalla ainoastaan 11.4 pros.

Maanviljelyksen kannattavaisuutta osoittaa seuraava taulukko, jossa on korko laskettu pääomalle:

	1924/25.	1925/26.
Koko maa	5,1 pros.	6,5 pros.
Etelä-Suomi	6,3 „	8,3 „
Sisä-Suomi	3,0 „	3,6 „
Pohjanmaa	2,4 „	2,7 „

Etelä-Suomessa on siis kannattavaisuus jonkinlainen, mutta Pohjanmaalla talonpoika »syö itseään». Vielä on huomattava, että tässä tilastossa ei ole laskettu veroja, jotka rasittavat enemmän köyhempiä. Eikä tilasto myöskään ilmoita, millainen on »kannattavaisuus» suur- ja millainen pientiloilla. — Ja lisäksi on muistettava, että nämä »kirjanpitotilat» eivät ole huonoimpia, vaan sellaisia, joilla on tietoista taloudenhoitoa. Paljoa huonompi on tuotto varattomammilla ja siis niiden rasitus on suurempi.

*

Suomen tullitulot olivat 1926 Smk. 1.24 miljardia. Siitä oli tuontitullia 1 miljd. Loput vientimaksuja ym. V. 1925 oli tullitulot olleet 1.38 miljd. ja ed. v. 1.24 miljardia. Nämä huikeat summat maksoi Suomen köyhä kansa sortajavaltiolle etupäässä tavarahintain lisäyksenä. — Eduskunnassa hyväksyttiin viime istuntokaudella päätös, joka velvoittaa ryhtymään toimenpiteisiin, että saataisiin tutkimuksiin käyttää »teollisuuslaitosten kirjanpitotietoja». »Suomen Teollisuus»-niminen teollisuusherrain äänenkannattaja sanoo, että kyllähän he antavat tietoja »vapaaehtoisestikin», mutta eivät suvaitse sitä, että tunkeudutaan heidän »liikesalaisuuksiinsa». Siinäpä se. Kapitalistinen valtio ei voi tutkia, missä määrin kapitalistit petkuttavat omaa valtiotaan. Vain proletariaatti, otettuaan vallan, avaa herrojen kassakaapit ja paljastaa niiden liikesalaisuudet.

*

Suomen valtiovelka oli v. 1926 Smk. 2.846 milj. Siitä oli ulkomaista vakautettua Smk. 2.349 milj. mk. ja kotimaista vakautettua 496 milj. mk. Kuinka paljon velka oli kasvanut, selviää tiedosta, että v:n 1925 lopussa oli velka Smk. 2.475 milj. Oli otettu 15 milj. dollarin laina ja saatu lisää myydyistä dollari-obligatioista. — Velka kasvoi 371.5 milj. mk. — Yhä enemmän joutui Suomi imperialistien rahaorjuuteen.

*

Suomen taloudellista tilaa arvioi suurporvarien äänenkannattaja »Mercator» kehuen että on tapahtunut »vakaantumista», jopa »laajenemistakin». Puunjalostusteollisuus kohoo. Velkoja on saatu vakautettua. Rahamarkkinain kiristys on helpottanut. Sato oli verrattain edullinen. Rehusato kuitenkin huono. Puutavaranviennissä oli 1925 ennätys. Huolta tuottaa (kapitalisteille) se, että sahaamattoman tavaran osuus suurenee. Se merkitsee, että kun tavaraa ei jalosteta kotimaassa, menee siitä lisäarvo ulkolaisille. Paperi- ja selluloosa-alalla perustetaan uusia yhtiöitä. Kauppatase, joka on ollut vahvasti tuontivoittoinen, on saatu jonkun verran tasapainoon. Koneiden, metallien ja liikennevälineiden tuonti lisääntynyt, joka merkitsee peruspääoman kohoamista. Niitä tuotiin v. 1925 (10 kk. ajalla) 848 milj. mkn edestä ja vastaavana aikana v. 1926 1.145 milj. mkn arvosta. Rakennustoimi on Helsingissä »vilkkaampi kuin mitä voidaan pitää terveenä», s.o. rakennuksilla keinotellaan ja vuokrakiskonta lisääntyy. Lehti myöntää myös, että rahamarkkinain helppous, jonka luultiin tuovan nousuajan, ei jatkunutkaan. Pankkisijoitukset vähän kasvoivat. Pörssikaupat lähes kaksinkertaistuivat. Pankkiosakkeet kohosivat arvossa 20 pros., teollisuusosakkeet 30 pros. Diskonttokorkoa ei alennettu. Siis saivat kapitalistit riistosaalista lisää. Valtion finanssit heittävät »varjoja» kapitalistien toiveisiin. Valtion tulot tuskin lisääntyivät 20 pros., mutta menot kasvoivat 45 pros. Valtion tilinpäätös osoittaa siis vajausta. — Siinä suhteessa uhkaa kriisi — ja verojen korottaminen **S.**

*

Nosket Ammattijärjestöä hajottamassa. Viimeisessä S. Ammattijärjestön edustajakokouksessa kärsimänsä tappion jälkeen oli sos.-dem. hajottajakoplan toiminta jonkun aikaa lamassa. Saatuaan joukoilta

tuomion katalille aikeillensa on heidän ollut pakko piiloittaa hajotusaikeensa ja näytellä yhtenäisyyden kannattajia. Nyt he eivät puhu enään hajotuksesta mitään vaan ovat alkaneet kiertoliikkeen A.j:n eheyden tuhoamiseksi. Amsterdamin internatsionalen alotteesta kutsuttu Skandinavian ammatillinen konferenssi on otettu lähtökohdaksi uudelle hyökkäykselle ammatillisen liikkeen nykyistä johtoa vastaan. Noskelaislehdistö syyttää konferenssissa olleita Suomen A.j:n edustajia siitä, että pysymällä viime edustajakokouksen päätöksien kannalla ovat saaneet aikaan sen, että Skandinavian sos.demien johdossa olevat amm. järjestöt kieltävät tästä lähtien kaiken avustuksen ja yhteistoiminnan Suomen Ammattijärjestöltä. — Samaan aikaan ovat he alkaneet organisoida Suomessa hajotustoimintaansa perustamalla ammatillisten järjestöjen rinnalle eri ammattialojen sos.-dem. puolueyhdistyksiä. Tämä suunnitelma on maskeerattu yritys luoda koneisto, joka tulee määrätietoisesti tekemään työtä nykyisen A.j:n tuhoamiseksi ja josta koneistosta pitäisi tulla uuden A.j:n runko. Tätä todistaa m.m. »Kansan Lehdessä» hiljakkoin julkaistu artikkelisarja, jossa kehoitetaan luomaan erikoisia yhdyssiteitä näin muodostuneiden, ammatillisella alalla puuhailevien sos.-dem. järjestöjen välille. Merkit viittaavat uuteen taisteluun ammatillisen liikkeen eheydestä. —L.

*

Ruotsalainen kansanpuolue ja sosialidemokratia. Suomen ruotsinkielisen porvariston keskuudessa on käyty väittelyjä suhtautumisesta sosialidemokraattiseen puolueeseen. Vanha puoluejohtaja R. Wrede julkaisi lentokirjasen, jossa ehdotti yhteisrintamaa suomenkielisen porvariston, lähinnä sen oikeiston kanssa sosialidemokraatteja vastaan. Mutta tämä ei ollut toisille mieluista. »Huvudstadsbladet», oikeiston pää-äänenkannattaja, julkaisi vastakirjoituksen, jossa ensiksi huomautetaan siitä, miten suomenkielinen porvaristo kulkee aitosuomalaisuuden hengessä ja lopuksi annetaan Suomen sosialidemokraattiselle puolueelle seuraava mainetodistus: »Me katsomme sitäpaitsi, että meidän sosialidemokraattinen puolueemme ei enää ansaitse nimitystä 'yhteiskuntaa hajoittava'». Siis taantumuksellinen »Huvudstadsbladet» tunnustaa S. Sos.-dem. Puolueen porvarilliseksi veljespuolueeksi. U. W.

Редакционная Коллегия: К. Ровио, Юрий Сирола, Лаури Летонмяки, В. Оянен, К. М. Эвя, И. А. Кому.

Ленинградский Гублит № 31979. Тираж 1500 экз.—3 л. Заказ № 181

Государственная типография им. т. Зиновьева, изд-ва „Лен. Правда". Ленинград, Социалистическая, 14.

KOMMUNISTI

on kuukauslehti, jota julkaisee Neuvostoliiton Kommunistisen Puolueen Keskuskomitean Luoteisbyroon Suomalainen sektsia, Leningrad, ja Neuvostoliiton Kommunistisen Puolueen Karjalan Aluepuoluekomitea, Petroskoi. (Коммунист, Ежемесячный журнал, издаваемый финской секцией Сев. Зап. Бюро Ц. К. В. К. П. (б) и Карельским Областным Комитетом В. К. П. (б).

»Kommunistin» tarkoituksena on valaista suomenkielisille työläisille ja talonpojille Sosialististen Neuvosto-Tasavaltain Liiton alueella, erikoisesti Karjalan Neuvostotasavallassa ja Inkerissä, sekä Suomessa ja Amerikassa Venäjän vallankumouksen sekä työväen ja talonpoikain kansainvälisen vallankumousliikkeen kysymyksiä.

»Kommunistin» toimittajina ovat toverit Yrjö Sirola, K. M. Evä, Lauri Letonmäki, J. A. Komu ja V. Ojanen. Lehdessä selostavat puoluetoimintaa NKP:n KK:n Luoteisbyroon Suomalaisen sektsian ja NKP:n Karjalan Aluepuoluekomitean toimitsijat. Kommunistisen Internatsionaalen ja sen osastojen, maailman kommunistipuolueiden, toiminnasta kirjottavat niissä toimivat toverit. Suomen Kommunistisen Puolueen Keskuskomitean avulla seurataan Suomen asioita. Lehteen tulevat kirjoittamaan toverit: O. V. Kuusinen, Edv. Gylling, Santeri Nuorteva, Kullervo Manner, A. Shottman, Leo Laukki, Otto Vilmi, Hanna Malm, A. Taimi, Eino Rahja, J. A. Komu, J. E. Järvisalo, T. Alavirta, A. Mantere, J. Kohonen, J. K. Lehtinen, Pekka Paasonen, Santeri Mäkelä, Jaakko Mäki, Kustaa Rovio, Toivo Antikainen, Ture Lehén, V. Forstén, Heino Rautio, T. Pottojev, A. Usenius, I. Lassy, F. Klemola y.m.

Lehden levittämisestä huolehtii Kustannusosuuskunta Kirja, osote: Издательство „Кирья", Ленинград, Набережная Жореса, д. №4. Se on myöskin lehden toimituksen osote. Toimitussihteeri on tov. K. M. Evä. Karjalassa edustaa toimitusta tov. Lauri Letonmäki, os. Каргосиздат, Петрозаводск, Пушкинская № 7.

TILAUSHINNAT:

1/1 vuosikerta	Rpl.	6: —	Ulkomailla:		
1/2 »	»	3: —	1/1 vuosikerta	4	dollaria.
1 kuukausi	»	—: 50	1/2 »	2	»

ILMOITUSHINNAT:

1/1 sivu Rpl. 150: —, 1/2 sivua Rpl. 75: —, 1/4 sivua Rpl. 40: —.

Toverit! Näyttäkää »Kommunistia» työläis- ja talonpoikaistovereillenne. Kerätkää tilaajia ja levittäkää yksityisnumeroita!

Työväenjärjestöjä, varsinkin puolueosastoja, kehotetaan kaikkialla asettamaan asiamiehiä ja »Kommunistin» komiteoita kokoamaan tilaajia ja levittämään lehteä. Missä ei ole järjestöjä, voivat yksityiset toverit ilmoittautua asiamiehiksi.

Hinta 50 kop.